Päewaleht

Tänast lehte 14 leheküljel

HINNATA KAASANDED

PILKE- JA NALJALEHT „KRATT“ JA KUNSTI ERILISA „KUNST JA KIRJANDUS“

Toimetus ja talitus: Pikk tän. 2. Kontor avatud äripäevil kl. 9—18 ja pühap. kl. 10—12 päeval. Ärijuhatuse kõnetunnid 9—11.

Aadress: „Päevaleht“ Tallinn postkast 433.

Kodukeskjaam nr. 428-83.

Peatoimetaja H. TAMMER

Üksik number

Ilmub 7 korda

TELLIMISHIN

1 kuu postiga	1 kroon 80 senti.	1 ku	
2 kuud „	3 „ 60 „	2 ku	
3 kuud „	5 „ — „	3 ku	

Üle 3 kuu korraga tellides iga järgneva kuu eest 1 kr. 50 s. Ule järg

Välismaale 4 kr. kuus.

Kuulutuste hinnad: kuulutuste ku ja teksti sees 17 senti mm veeru laius kuni Kr. 3.— poole hinnaga. Kuulutust Kuulutusi võetakse vasta äripäevadel 10—12 päeva

Tarvitamata jäänud käsikirju alal ei hoita vastav postmark on li

Nr. 353 **Laupäeval, 31. detsembril 1938**

Sügavama sisu poole

Suur tagasi ja edasi vaatamise päev Hinnatakse möödunut ja heidetakse pilku tulevikku.

Selja taha jääb sündmusterikas aasta. Mitte ainult sellepoolest, et Euroopa kaart on mitmest kohast muutunud, et maailma valitsevate jõudude vahekorrad on tunduvalt teise kuju omandanud. Et pidime arenevaid sündmusi hinge kinni hoides jälgima, ega teadnud magama heites oletada, millega meid üllatatakse homme. Mitte ainult selle poolest. Ka meie omas riigis oleme suuri sisepoliitilisi sündmusi üle elanud. Eks olnud see ju lõppeva aasta veebruaris, kui valisime uue põhiseaduse kohase parlamendi, selle põhiseaduse kohase, mis hakkas kehtima 1. jaanuaril 1938. a. Aprillis astus uus parlament kokku, mõni päev hiljem valis ta presidendi. Varsti selle järele kinnitas president ametisse uuendatud valitsuse selle asemel, kes oli riiki valitsenud ülemineku-ajajärgu kestel. 1938. a. mais lõppes ülemineku-ajajärk, mis oli alanud 12. märtsil 1934. a. Üle nelja aasta kestnud ajajärk jõudis lõpule, Eesti asus demokraatlik-parlamentaarsele teele, kus riigi eesotsas seisavad rahva enese poolt valitud isikud ja asutused.

Parlament töötab. Ta on oma kahekojalises koosseisus juba läbi arutanud ja vastu võtnud rea seadusi. Isikulisel ja asutuste alusel kujundatuna pole tema ilme meile veel täiesti selgeks saanud, selleks on tema senine eluiga veel liialt lühike. Kuid me peame lootma, et temas hakkavad kajastuma rahva tahtmised ja püüded.

Üleminekuajajärk on välispidiselt lõppenud. Sisuliselt peab ta veel edasi kestma. Seda on deklareeritud. Rahva ja riigi elu uuendamise teedel ei peeta tööd veel kaugeltki lõpetatuks. Et see saaks sündida rahulikul viisil ja kindlais raames, selleks peetakse vajalikuks ka kaitseseisukorra edasikestmist.

Riigielule ja rahvaelu korraldusele uue sisu ja suuna andmisel algasid otsingud ammugi, mitmesugused avaldused ses suhtes tulid kuuldavale ka täna lõppeval aastal. Ja kahtlemata jatkuvad need otsingud ka järgneval ja järgnevail aastail.

Need on i d e o l o o g i l i s e d otsingud.

K u h u peame minema, m i s s u g u s t e l teedel sammuma? Need on küsimused, mida ei lahendata ühe ega kahe kõnega, nende ümber peavad mõtted liikuma aastaid, enne kui midagi hakkab välja kristalliseeruma. Ja mida laiema foorumi ees neid sõelutakse, mida m i t m e k ü l g s e m a i d arvamisi ja seisukohti kuuldavale tuuakse ning kuuldavaks võetakse, seda kasulikum asjale endale.

Rahvusluse mõttesuunad on viimaseil aastail elavaks õhutusaineks olnud. Nendele pole aga veel jõutud anda sügavamat sisu. Otsinguil on rõhutatud nimede-eestistamise vajadust, millele on leitud laialdast vastukõla. Nüüd laieneb nimede muutmine kohanimedelegi ja leiab siingi kahtlemata vastukõla. Aga see pole veel kaugeltki kõik. Nimi ja m e e l s u s, ilusa nime kõrvale ka tuline rahvuslik hing. Koolest tulevad tuhanded noored peavad nüüd selles mõttes olema kui terasest valatud.

Aga noorsoo organiseerimise küsimuse ümber venib vaidlemine ja seisukohavõtmine pikale. On ilmne, et vaidlejail pole selge, m i d a tahetakse. Sihid on alles segased.

Ja nõnda on see mitmel alal ja mitmel pool. Kui palju ilusaid kavatsusi ja välispidiselt eeskujulikke organisatsioone pole joosnud liivale sel lihtsal põhjusel, et pole suudetud ega osatud oma ettevõtmisele s i s u anda. Juhid ja munder üksi ei tee veel kedagi suureks.

Tungime sügavuste poole, see saagu nüüd, mil oleme õnnelikult läbistanud üleminekuajajärgu, meie lipukirjaks. Arenegu selles suunas kõik ettevõtmised uuel aastal!

Mnd.

Sina oled mu varjupaik

Kes Kõigekõrgema kaitse all elab ja alati Kõigeväelise varju all viibib, see ütleb Jehoovale: „Sina oled mu varjupaik ja mu kindel mäelinnus, kellele ma usaldun.“

Taav. l. 91 1, 2.

Aasta viimaste tundidega vajub ajamerre, silmapiiri taha palju, mis möödunud.

Kustutatakse palju muredest ja raskustest, unustatakse palju kahtlusi ja seda, mis elu kibedaks tegi. Tõustakse hinges üles Isa ette, kes taevas ülal ja maa peal meie juures, ja nimetatakse aukartuses ja alanduses elava Jumala nime. Inimese külm mõistus kisub end hetkeks lahti mullast ja põrmust. Süda vaidleb ühe korraga vastu niisugusele maailmavaatele ja õpetusele, nagu annaks maa ja moodne tööriist meile kõik, mida vajab ihu ja hing, ja loeb liigutaval tänumeelel: „Sina, Jehoova, oled mu varjupaik olnud ja mu kindel mäelinnus...“

Milline ikka uuesti meid rõõmustav leidus: aegade voolus, sündmuste kirjus rägastikus pealtnäha elu suhtelisuses on ometi üks koht, kuhu toetuda võib!

Uuel aastal seisame nagu lahkuvate laevade sadamas. Õnne ja lootuse peale tõstetakse tuhanded ankrud. Minnakse teele lahtisele merele. Igal teeletõttajal on oma reisisiht. Meie ei tea, mida toob uus aasta meile igale ühele üksikult ja meile kui rahvale, kes asub teele ühes laevas.

Reisijad, kes maailmameredel palju on rännanud, teavad, kuidas mõnikord just suurte tormide eel on vaikus. Ükski elav inimene ei tea ette öelda, mida toob kellelegi algav aasta. Läbipaistmatu linikuga on meie eest varjatud tulevik. Ja see on nõnda õige ja hea, sest kui õnnetuks ja igavaks muutuks elu, kui meie täpselt kõiki sündmusi ennustada võiksime ja üksikasjalik pilt tulevikust meie silme ees seisaks.

Seal, kus on elav elu, sealsamas on ka võitlus ja tormid. See ilmavaade, mis kõiges elus ja olemises ei näe muud midagi, kui juhust ja raudset, halastamata saatust, ei ole õige. Meie, ristiinimesed, ei lähe uue aasta teele saatuse, selle südametu ja elutu sfinksi peale hirmuga üles vaadates, vaid meie tunneme üht suurt, elavat tahet, mis meie elu üle seisab. See on Jumala püha tahe. See kujundab ja arendab meie elu, viib meid läbi rõõmu ja kurvastuse, õnnetuse ja karistuse, haiguse ja surma ühe eesmärgi poole, mille nimi on igavik. Jumala lapse täius ja õndsus saab alles seal täiesti avalikuks. Jumala tahe, see on meie saatus. Muud saatust ei tohi kristlane tunda. Ta ei karda selle saatuse pärast. Ta teab: kõik, mis õige ja puhas, mis hea ja aus, mis igavene ja jumalik temas on, see peab Jumala tahte järele arenema ja kasvama kui Jumala nägu temas.

Oma elu Jumala kätesse pannes ei murta muret end, vaid kõrvaldatakse mure jõud meie üle. Ka murel on oma mõte Jumala maailmakorras. Kus on valgust, seal on ka varju. Häda õpetab ja teeb tugevaks seesmiselt. Häda on olnud kultuuri edu ja kordamineku tõukejõuks. Häda ja mure õpetavad kaastunnet, suurendavad armastust, juhatavad mõistma teiste puudusi. Ega pidupäevadel ei tule ilmsiks ühegi südame suurus ja väärtus.

Usus eluteed sammudes ja ühendusse jäädes Jumalaga, saab selgeks, et mitte üksi õnn, kordaminek, päikesepaiste, vaid kõik — isegi häda — viib meid õnnistuse poole.

Kui meil algava aasta lävel seistes on palju väsimust ja õhtutunnet hinges. Kui meid leivamure teeb vanaks ja halliks enneaegu, siis just seepärast, et meil on vähe Jumalale usaldujaid inimesi. Raha-otsijaid ja õnne-ootajaid on palju. Aga neid, kes veel südamliku armastusega nimetaksid elava Jumala nime, ei ole enam nii suurel arvul. Side, mis püsis aastakümneid ja -sadu taeva ja maa vahel, on jäänud lõdvaks.

Meie püüame kunstlikult eraldada oma tööd ja majandust taeva õnnistusest, ega pane seejuures sugugi tähele, kuidas need maised hüved ja varad meilt nagu kiuste ära põgenevad.

Tähtis on inimesele, et maiste tõelikkuste, kannatuse, ülekohtu, haiguste ja surma kohal on Jumal oma armastuses ja halastuses.

Sellest on küllalt, et südameid ikka uue usuga, uue lootusega täita ka siis, kui siin kõik lootusetuna näib. Algava aasta esimene päev olgu alguseks, millele võib järgneda eksliku inimlapse uus elu.

See päev tuletagu kõigile meele, et meie hinges ei olemas aken, mis võib avanida ja mille läbi

pääseb hinge tõsine
võitleja ja kord võ

Kas on veel m
loota, igatseda ja k

Tean, et paljud
lus salaja palveks k
usutunnistust: Sina
need sõnad kõikide
öelgu: nagu minu m
tulevik on Isa käes

Sul, Isa, teada t

Valmis Sul kurbu

Toon nüüd veel
sõna mälestustest p
pimedal linnul aitab
on ööd, puudust, r
ka Jumala abi kohe
on nagu seotud kin
kutega, võib nagu i
malikust lootusest,
kohe tunda.

See, mis toeks,
võib selleks saada
põlv võib muutuda
ja õnnetu rahvas võ
Seda peaksid kõik i
vabadusest, majand
rahva õnnelikust ja
ja paljust muust või
sisu. Aga ainult siis,
tavad, otsivad seda
kes on kõrgem mais
ja andeksandmine.

Aeg tuleb oma
Ja sinul tuleb ühes
Ja kui meie elu Isa
minna:

Sest vaikselt oote

Sina oled ju minu

KÕIK POSTIASUTUSED ÜLE MAA

võtavad vastu „Päevalehe“ ja „Laste Rõõmu“

tellimisi 1939. aastaks

Kohalikke teateid

Äärid ja ettevõtted 1. jaanuaril

Aasta esimesel päeval võivad lahti olla ja kaubelda: trahteriärid ja kohaltarvitamise õigusega õllekauplused — kella 12 päeval kuni 11-ni õht. Restoranid — kella 12 päeval — 1-ni öösel; öölokaalid — kella 12 päeval kuni kl. 6-ni järgm. hommikul. Söögisaalid ja kohvikud: 1. järgu — kella 9 homm. — 12-ni öösel, alla 1. järgu — kella 7 homm. — 10-ni õhtul. Puuviljakauplused ja -kioskid — kella 4 p. l. — 9-ni õhtul. Ajalehekioskid — kella 7 homm. — 10-ni õhtul. Lillekauplused — kella 10 homm. — 1-ni päeval. Kinod, avalikud lõbustused ja ettekanded — kella 12 päeval

Asutuste ja äride lahtioleku aeg 31. dets.

Kauplused ja äriettevõtted — kella 9—2-ni p. l.; toiduainete- ja lihakauplused — kella 6 homm. — 6-ni õhtul. Trahteriärid ja kohaltarvitamise õigusega õllekauplused, kus harilikult kaubeldakse kella 7 homm. — 11-ni õhtul — kella 7 homm. — 11-ni õhtul. Restoranid kella 9 homm. — 1-ni öösel; öölokaalid — kella 9 homm. — kella 6-ni järgmise päeva hommikul. Söögisaalid ja kohvikud: 1. järgu — kella 9 õht. — 12-ni öösel, alla 1. järgu — kella 7 homm. — 10-ni õhtul. Puuviljakauplused ja kioskid — kella 9 h. — 9-ni õht. Ajalehekioskid — kella 7 h. — 10-ni õht. Pagari- ja konditriärid — kella 7 homm. — 2-ni p. l. Juukselõikuseärid — kella 1/2 9 h. — 5-ni p. l. Lillekauplused — kella 9 h. — 2-ni p. l. Kõik avalikud lõbustused ja ettekanded võivad toimuda kella 12 öösel järgmise öö kella 12-ni.

Võeti ära jäävalt jõuvankri juhtimisluba

Linnavalitsus otsustas Tallinna-Harju prefekti ettepanekul võtta jäävalt ära jõuvankri juhtimise luba Aleksander Loffartilt.

A. Loffart on karistatud prefekti otsusega 100-kr. rahatrahviga või 1-kuise arestiga selle eest, et ta 1. dets. Paldiskis veoautoga nr. A-874 teenistuses olles tarvitas alkoholi ja Paldiski maanteel 6—7 km vahel viinastanud olekus sõitis külge veoautole nr. A-903 ja Joh. Herkeli hobusele-vankrile.

Jääpurjekad Ülemistele

Linnavalitsus lubas ka sel aastal Eesti Jahtklubide Liidule harrastada Ülemiste järvel jääpurjesporti. Sportimise alguse- ja lõpptähtpäevad määrab gaasi- ja veevärgi direktor. Peale selle on klubide liidule seatud veel rida tingimusi, mis tulevad sportimise juures täita.

Kinnitati ehitusprojekte

Linnavalitsus otsustas kinnitada järgmised ehitusprojektid:

Korteriühingu „Ühisvara“ projekt kivist neljakordse elumaja ja kivist ühekordse kauplushoone ehitamiseks Kopli ja Eerika tänavate nurgale.

Johan Meyeri projekt puust kahekordse elumaja ehitamiseks Oskari ja Taime tänavate nurgale.

Kadrioru kontsertväljakul avatakse liuväli

Uue aasta esimesel päeval, 1. jaanuaril 1939. a., avatakse Kadrioru kontsertväljakul kõlakoja ees maksuline liuväli, mis on määratud peamiselt täiskasvanuile kasutamiseks. Tasu 15 senti isikult. Liuväli on avatud äripäeviti kella 3—1/2 9-ni õhtul ja pühapäeviti kella 11 homm. kuni kella 9-ni õhtul. Kõlakoja juures leiduvad ruumid riietamiseks ja soojendamiseks.

Avamise päeva õhtul mängib liuväljal kella 6—8-ni puhkpillide orkester.

Õnnerikast uut aastat

soovib oma lgp. ostjaskonnale ja ärisõpradele

Fa Gripol

Tallinn. Rüütli 15.

Moodustatakse kontori- ja äriteenijate ühingute liit

Eile toimunud raamatupidajate, kontoriametnike, äriteenijate, eraametnike koja 2. jektsiooni, ühistegeliste ajutuste raamatupidajate ja bürooametnike ühingute ühisel koosolekul otsustati ajutada suuremates keskustes iseseisvad ühingud kontoriametnikele ja äriteenijaile, mis omakorda moodustaks kontori- ja äriteenijate ühingute liidu. Liidu kuuluvus Töölisühingute Keskliitu jäeti lahtiseks. Seejuures otsustati likvideerida kõik Tallinnas olemasolevad kontoriteenijate ühingud, nende hulgas Tallinna äri- ja kontoriteenijate ühing, mille äriteenijaist liikmed lähevad üle äriteenijate ühingusse. Olemasolevad kontoriteenijate ühingud omakorda ajutawad uue kontoriteenijate ühingu, kusjuures ajutajatiks olekšid likvideeritawate ühingute juhatusliikmed.

Ühistegeliste ajutuste bürooametnikud ja raamatupidajad tahtsid jääda iseseisvaks, kuid parallreel-ühingute mittelubamise tõttu tuleb neil edasi tegutseda siis ainult kultuurihinguna, mitte kutseühinguna.

Luigetiigile noorte liuväli

Kadrioru Luigetiigil avatakse teine liuväli, mille kasutamine maksuta ja mis on määratud ainult noortele. Noorte liuväli on igapäev avatud väikelastele koos saatjatega kella 10—1/2 1-ni päeval, kooliõpilastele õpilastunnistuse ettenäitamisel kella 1 päeval kuni kella 7-ni õhtul.

Kristlike noorsootegelaste talipäevad

Eesti NMKÜ ja KNNÜ liitude ühisel korraldusel toimuvad Karulas 6., 7. ja 8. jaanuaril 1939. a. Lõuna-Eesti kristlike noorsootegelaste VI talipäevad. Nimetatud talipäevade eesmärgiks on anda peamiselt maal asuvate kristlike ühingute tegelastele teadmisi ja juhtnööre noorte töös.

Kursuste kavas on referaate ühes mõttevahetustega.

Talipäevi juhivad KNNÜ liidu üldsekretär prl. Marie Grünberg ja NMKÜ liidu peasekretär adv. Artur Kasak.

Esimesel talipäeval korraldatakse omavaheline perekonnaõhtu, kus ettekannetega esinevad osavõtjad. Talipäevad lõpevad ühise jõulupuuga.

Osavõtjaid on oodata rohkel arvul, peamiselt Lõuna-Eesti maal asuvatest ühingutest, kuid külalistena lubavad osa võtta ka mitmed Põhja-Eesti noored.

NMKÜ autokoolis algab töö

Eelolevat hooajal algab Tallinna NMKÜ autokoolis õppetöö 9. jaanuaril. Järgnevad kursused algavad 23. jaan., 13. weebr. jne. umbes iga kahe nädala järele.

9. jaan. algawaist kursustest osawõtjaile on lubatud eriloodustusena osa võtta tajuta motoristide-kursuse teoreetilisest osast. Seega wõib omandada mitu kutset sama tasu eest. Motoristide-kursused algawad 9. jaanuaril, järgmised 6. weebr. ja 6. märtsil.

Uudsusena hakatakse kursuslastele uue õppewahendina demonstreerima Ameerika autowabrikandi Chrysleri poolt annetatud automootori läbilõiget, mis tundwalt hõlbustab õppimist.

Ringhäälingus soovitakse kuulda rohkem koraale

Walga kristlike ringkondade poolt on saadetud riigi ringhäälingule palsude seltskonnategelaste allkirjadega varustatud kiri, milles palutakse, et õhtuti magamamineku ajal kella 9—1/2 10 paigu ile kantolts waimulikke laule — koraale, mis pärast wäsitawat päewatööd rahustaks meeli ja ülistaks hinge. Ilekanne wõiks toimuda 2—3 minuti jooksul.

Tallinna ühise haigekassa uus üldkoosolek,

mille päewakorras on palkade küsimus, eelarve ja muud küsimused, otsustati mööbunud haigekassa juhatuse koosolekul kokku kutsuda 29. jaan. 1939. a. kaubandus-tööstuskoja ruumes.

Uude pritsimajja kolitakse jaanuari keskel

Esialgse kava kohaselt pidi toimuma ümberkolimine vanast pritsimajast uude juba enne jõulusid. Kuid ehitustööd venisid ja praegu käsil olevad sisemised tööd lõpetatakse umbes jaanuari keskpäevil, millal kohe teostatakse tuletõrje lendsalga ja kustutusabinõude ümberkolimine.

Lõplikult saab pritsimaja valmis alles kevadel soojade tulekul. Praegune külm ei lase lõpetada pritsimaja torni betoneerimistöid ja hoone välist viimistlust.

Oma kauaaegset lugupeetud konsertmeistrit

Sergei Mamontov'i

mälestab leinas

Estonia teater

Perekonnaseisuteateid

Abiellumissooviavaldusi. Tall. linna perekonnaseisuametis reg.: Heinrich-August Vitsur ja Nelly Sepp; Heino Halli ja Anita Alt; Albert Rikst ja Alma Lõuke; Julius Karu ja Valentine Lehtmets; Aleksander Tüür ja Anna-Alide Rausk; Meinhard Glücke ja Galina Tšikin.

Tall. Püha-Vaimu kog. reg.: Jüri Paurmann ja Elsa Parik.

Tall. Issanda-Muutmise kog. reg.: Vladimir Parve ja Marie Matveus; Artemi Murd ja Linda-Loviisa Kulk.

Tartu linna perekonnaseisuametis reg.: Aarne Tulp ja Virve Tuulep.

Rakvere linna perekonnaseisuametis reg.: Arthur Arukaevu ja Ellen Mumme.

Põltsamaa ev.-lut.-usu kog. reg.: Harald Kaarla ja Linda Tatar.

Irboska valla perekonnaseisuametniku juures reg.: Feliks Rommisto ja Anna Sork.

Abiellumisi. Tall. linna perekonnaseisuametis reg.: Vladimir Tiitma ja Valentina Väli; Karl-Heinrich Voo ja Marta-Eliise Roots.

Sünde. Tall. linna perekonnaseisuametis reg.: Ivo Sullakatko, Rudolfi ja Hermine-Elfriede p.; Ülo Arkipüs, Haraldi ja Ida-Hermine p.; Christl Mühmler (Saksa riigi kod.) Fritzu ja Adele t.; Maia Meikar, Arvo ja Liidia t.; Valdur Tiitma, Vladimiri ja Valentina p.; Eevi Rae, Aleksandri ja Margarethe t.

Surnud. Tall. linna perekonnaseisuametis reg.: Liisa Mauer, neiuna Gründ, 52 a. v.; Martha-Auguste Zur-Mühlen, 65 a. v.; Eduard Laas, 28 a. v.; Aleksander Palmer, 36 a. v.; Miina Kull, neiuna Lilbert, 63 a. v.

Kus pealinlased võtavad vastu uut aastat

Vana-aasta ärasaatmine ja uue-aasta vastuvõtmine kujuneb ka selgi korral niiütelda traditsioonilisiks. Pealinna rahvale kuulutab uue aasta saabumist raekoja ajalooline kell, mida kommete kohaselt helistatakse vaid suuremate sündmuste puhul.

Uue-aasta vastuvõtu eliitballiks kujuneb kahtlemata ball ohvitseride keskkogu kasiinos, kuhu oodatakse ka vabariigi presidenti, sõjavägede ülemjuhatajat, vabariigi valitsuse liikmeid, diplomaatliku korpuse liikmeid jne. Eelmistel aastatel oli seltskond lõhenenud kahele suuremale ballile. Kuna nüüd klubi „Centumil“ puuduvad vastavad ruumid, jääb nende traditsiooniline ball ära.

Kõik pealinna teatrid annavad vana-aasta õhtul meelelahutust. Nii mängib „Estonia“ Abrahami operetti „Juulia“, „Töölisteater“ Luts-Särevi „Äripäeva“ ja „Eesti Draamateater“ korraldab kell 9 õ. traditsioonika muutunud õhtu sega-eeskavaga kõigi näitlejate kaastegevusel. Pärast on publikule tants teatri fuajees

„Estonia“ selts korraldab samutigi traditsiooniks muutunud balli kõikides saalides. Balli algus on kell 10 õhtul.

„Laulumeeste Klubi“ korraldab kell 10 õhtul Mustapeade Klubi ruumes oma traditsioonilise ba mürgli.

Tallinna meeskoor „Eesti Laulumehed“ korra dab kell 9 õ. kunstihoones kontsertballi uue-aas vastuvõtuga.

Tallinna Väikekaupmeeste Selts korraldab om uue-aasta vastuvõtu Lai tän. nr. 5. Algus on ke 10 õhtul.

Spordiseltsi „Kalevi“ raskejõustiku-osakonna uu aasta vastuvõtt on „Kalevi“ saalis, Gonsiori Algus kell 10 õ.

Kaitseliidu Tallinna maleva üksik soomusaut kompanii korraldab kutsutud külalistele suurejoo nelise uue-aasta vastuvõtu maleva ruumes.

Korp! Vironia uue-aasta koosviibimine on kaub tööstuskoja ruumes kell 1/2 10 õ. Teised akadeem lised organisatsioonid korraldavad uue-aasta vast võttusid peamiselt oma ruumes.

Nõmme Meestelaulu Seltsi uue-aasta ball o kell 10 õ. kino „Victoria-Palace'i“ ja restora „Maximi“ ühendatud ruumes.

Ka kõik suuremad pealinna restoranid korra davad uue-aasta vastuvõtte: „Du Nord“, „Kul Lõvi“, „Gloria-Palace“, „Hungaria“, „Room“, „A toria“, „Restoran 12“ j. t.

Siseriigist

Viljandist

Leiti grawüür wanast Wiljandist. Wiljandi raekotta tõi keegi kodanik postkaardi, mis kujutab Wiljandit 100 a. tagasi. Postkaart on tehtud Stawenhagem grawüüri järele, kusjuures linnawalitsus asja wastu huwi tundes tahab hankida grawüüri orginaali. Wanal postkaardil on kujutatud Tartu tänawa alumine osa, mis 100 aastat tagasi oli alles wäljaehitamata. Praegune n.-n. Kiwistiku linnaosa oli tol ajal weel põllumaaks.

Surm tuli jõulupühade ajal. Pärast jõulupühi leiti Wiljandis, Liiwa tän. nr. 15-a oma korterist surnult Epp Rebane, 70 a. wana. Laiba juures wägiwalla tundemärke ei olnud.

Difteriit lastekodus. Wiljandi linna lastekodus, mis asetseb Wiiratsi mõisas, tuli laste hulgas ette haigestumisi difteriiti. Linnaarsti A. Merendi poolt wõeti tarwitusele kõik abinõud haiguse lewimise takistamiseks. Haiged kaswandikud eraldati, kuna ruumides wiidi läbi desinfitseerimine. Ka wõeti linnaarsti poolt ette kaitsesüstimisi.

Linnaapteek uutesse ruumidesse. Wiljandi linnaapteek oli wana-aasta wiimastel päewadel suletud, kuna apteek kolis üle J. Järsi majast Tartu tänawalt linna uude ärihoonesse, mis asetseb Lossi ja Tartu tän. nurgal. Uues kohas apteek alustab tegewust uue-aasta esimestel päewadel.

Viljandimaalt

Uusi farlakijuhtumeid. Jõuluwaheajal registreeriti Kabalas kaks uut farlakijuhtumit. Seal oli nimelt haigestunud 2 õpilast, kes õpiwad Kabala algkoolis. Ka Puiatus haigestus farlakeisse kohaliku algkooli õpilane, keegi 11-a. tütarlaps.

Uus kiirhöövel lumesahaga. Wiljandi maawalitsuse teedeosakond jai neli päewil uue kiirtehöövli, mis maksab 26.000 kr. Kiirhöövel tahetakse talwel wajaduse korral panna lumesahaga maanteedele lund rookima. See wõimas masin wõib tunnis wabastada lumest 7—8 km teed.

Paidest

Õnnetus kelgutamisel. Järwa maahaiglasse tood Paides elutsew 13-a. Walter Adelbert, kes Paid Wallimäel kelgutades oli kukkunud ja murdnud jala luu.

Järvamaalt

Moratooriumi-komisjoni koosolekult. Järwama põllupidajate wõlgade korraldamise komisjon pida pikema waheaja järele 29. jsp. koosoleku. Ainsa as jana oli arutusel Kuktsema w. elutsewa Aleksandr Haa soowiawaldus moratooriumi saamiseks, mis otjusta citawalt.

Valgamaalt

Aakres möllab difteriit. Aakres on esinenud jub 7 difteriidijuhtumit, mis on wäga raskel kujul. Ha guse tõttu suleti pühade eel ka kool warem ja see u nitkaua kinni, kui haiguse lewik jääb järele.

Jõulupuust pidi süttima maja. Puka asunduses läks põlema Elmar Kirgi elamu lagi. Tuli s alguse jõulupuu küljest, mis oli riputatud nööri lakke. Suurt waewu läks korda tuld kustutada, kuna see pesitses toa lae waheil olewais samblais.

Elvast

Maeti mõrwaohwer. Reedel maeti Elwa kalmistule Maia Oinas, abielunaine Tartust, kelle piihad ajal noahoobiga surmas ta mees Aleksander. Mai Oina omaksed elawad Elwas ja soowisid kadunu matta Elwa kalmistule. Matusetalituse pidas õpetaj Bender.

Suurem äri maksuraskustes. Elwas sattus uue aasta eel J. Simonsoni segakauplus maksuraskus tesse. Äris on kõik kaup arestitud ja uksed suletud.

POSTMARKIDE

ost ja müük.

Hinnakiri nr 43 — 25 sentt.

Ew. Eichenthal Tallinn, Kuninga 6 Anno 1896

Loomade- ja lihahinnad

reedel, 30. detsembril

Põllutöökoja alatisel tapaloomade- ja lihaturul kaldus tegevus pühadevahelistel päevadel veidi tagasihoidlikumaks, millest tingituna nõrgenesid sea- ja vasikaliha hinnad, samuti suuremate lehmade hinnad. Veiste pakkumine oli täna alla keskmist. Nõudmine keskmine. Nii maksid tapaveised järgmisi hindu:

Suured pullid 62—64 s. piires ja väiksemad pullid 60—62 s. piires tapakaalu kg. Eluskaalu järele maksid pullid 27—32 s. piires kg.

Mullikad paremas ja keskmises rammususes maksid pullidega võrdset hinda.

Nuumatud lehmad 66—72 s. piires, rammusad 60—65 s. piires, keskmised 52—57 s. piires ja lahjad 46—50 s piires tapakaalu kg. Eluskaalu järele maksid rammusad lehmad 31 s. ja keskmised 23 s. piires tapakaalu kg.

Vasikate pakkumine väike. Nõudmine keskmine. Tapetud vasikad maksid 50—75 s. piires kg. Eluskaalu järele 34—52 s. piires kg.

Lammaste pakkumine väike. Nõudmine keskmine. Tapetud lambad ilma nahata maksid 45—55 s. piires kg.

Sigade pakkumine-nõudmine keskmine. Tapetud sead ühes pea-jalgadega maksid 70—77 s. piires kg.

Ülemaailmne palvenädal

Ülemaailmse palvenädala puhul 1.—7. jaan. on üksikud Tallinna kogudused otsustanud pidada ühiskoosolekuid. Nii on kolm kogudust otsustanud pidada oma koosolekud järgmiselt: esmaspäeval, Witlardi tän. nr. 29 priiühingu palwelas, teisipäeval, Allika bapt. palwelas, ja kolmapäeval metodisti kirikus. Wiimases ruumis peetakse ka palwenädala lõppkoosolek, millest osa wõtawad kõik Tallinna wabakogudused. Koosolekud on kell 7 õhtul.

Mõne reaga

Uueaasta jumalateenistust Kuarli kirikus peavad piiskopl. vikaar õp. A. Soomre ja õp. B. Bluum. Kaetud on armulaud. Laulukoor ja laululehed.

Apteekide öövalve

Laupäeval vastu pühapäeva:

G. Gnadebergi ja Leydeni apteek, S. Karja t. 4. Tel. 445-88. Schnickerl apteek, Paldiski mnt. nr. 6. Tel. 431-18. 1. linna apteek, Krediitpanga majas, Pärnu mnt. 10. Tel. 445-41. 2. linna apteek, Tellisskivi tän. nr. 40. Tel. 439-42. H. Mikhelna apteek, S. Tartu mnt. nr. 47. Tel. 308-42.

Nõmmel — Linnaapteek, S. Pärnu mnt. 90/92.

Arstide öö- ja pühapäevavalve tel. 04.

Politseipeegel

Ei anna elatisraha. Tartu mnt. nr. 59—7 elutsew Hermine Hints awaldas politseile, et Raua tän nr. 60—9 elutsew Riho Järwjalu ei maksa oma lapsele kohtu poolt välja mõistetud elatisraha. Awaldaja palub oma endist abikaasat sellepärast paigutada töölaagrisse.

Autode kokkupõrge Uue-Kalamaja tänawal. Neljapäewal põrkasid Uue-Kalamaja tänawal kokku weoauto nr. A-212 ja taksoauto nr. A-2522. Mõlemad sõidukid said teejuures wähemaid wigastusi, kuna inimestega õnnetust ei olnud. Weoautot juhtis Kullerkupu tän. nr. 3—2 elutsew Georg Heide ning taksoautot Soo tän. nr. 2—1-a elutsew Woldemar Sarik. Õnnetuse põhjustas libe tee, kuna raske liiwakoormaga weoauto pärast pidurdamist libises taksoautole peale.

Joobnud isikuid paigutati politseiarestimajja 2.

Peksis rängalt naiskodanikku

Tartu mnt. nr. 82—14 elutsew Marie Raudleberg awaldas politseile, et teda on rängalt peksnud lamas majas elutsew Hans Draw. Hoopide tagajärjel murdunud awaldajal kolm roideluud ja saanud wigastada wasak silm. Toorele kallaletungijale koostati protokoll kergete kehawigastuste tekitamise ja lärmitsemise pärast.

Kaks vargust pealinnas

Söögimaja „Talutarest“ Veneturul varastati Vladimir Meisteri kohver mitmesuguste asjadega kokku 10 kr. väärtuses.

Lille tän. nr. 3 asetsevast kuurist varastati kana ja kukk, 12 kr. väärtuses, mis kuulusid Marie Vunkile.

Varastati siga ja lammas

Saku ja Männiku jaamade vahel olevast Tammiku raudtee kasarmute hoone laudast varastati öö vastu reedet 2 1/2-pd. siga ning lammas, mis kuulusid raudtee remonditöölisele Johan Allikmanile. Nagu juurdlusega selgus, olid loomad hoobuse ja reega viidud ära elusalt. Asja asus juurdlema kriminaalpolitsei.

Kukkumisel murdis selgroo

Elva, 30. 12. Uderna vallas Tartu üldhaigekassale kuuluvas Ravila talus kukkus talurentnik Albert Uibo lakast alla kõvale savipõrandale ja murdis selgroo. Õnnetus juhtus täna hommikul. Uibo toimetati ravimiseks Tartu haiglasse.

Loodetav ilm

laupäeval, 31. detsembril

Merel keskmisest kõwem, maal keskmise kiirusega kagutuulf. Kohati lund. Temperatuur weidi kõrgem.

Vastutav toimetaja H. TAMMER.
Väljaandja Tallinna Eesti Kirjastus-Ühisus.

Teater • Muusika

„Estonia“ teater

Laup., 31. dets., Abrahami operett **„Juulia“**. Nimiosas Milvi Laid.

Pühap., 1. jaan., kell 3 p. l. lastenetüdend **„Jõulupõõ ime“**; kell 1/2 8 õhtul Donizetti ooper **„Don Pasquale“**.

Esmasp., 2. jaan., aland. hindadega Čapeki, draama **„Ema“**.

Teisip., 3. jaan., Beeri operett **„Poola pulmad“**.

Uueaasta vastuvõtt „Estonias“

Laupäeval, 31. detsembril, Estonia kontsert, rohelises, valges, punases ja teistes saalides toimuvale uueaasta vastuvõtule on sissepääs Estonia seltsi liikmetele ühes daamiga 1938./1939. hooaja liikmekaardi ettenäitamisel tasuta. Pääsmed võõrastele à kr. 2,50 saadaval teatri kassas nr. 2 kella 6—8 ja kella 9 peale kontsertsaali kassas. Võõrastele sissepääs seltsiliikmete isiklikul või kirjalikul soovitusel. Balli algus kell 22.00.

Eesti Draamateater

Laupäeval, 31. skp., kell 9 õhtul traditsiooniline vana-aasta õhtu. Segaeeskava: 1. Läheb lahti — komejandid ja moosekandid; 2. „Saba“ — vana-aasta priipletimehed ja maksulised kassa ees; 3. „Reis mugavustega“ — sõbralik seltskond vagunis; 4. Midagi õhulist — rühm väledaid jalgu; 5. Ooteks — veidi piibujuttu; 6. Posserid — neli kanget poissi; 7. Tumma heliga kultuurfilm — õpetlik ülevaade kõigest mis kaunis, suur ja vägev. Enneolematu ja senilinastamata suurlavastus, filmisaavutuse ime, kroonihud Nehutu huuvabriku kuldtolmuimejaga; 8. Setud keelepeksul — pesuehtsad petserlased; 9. „Laps linnast“ — vana tuttav värskes mundris; 10. Moodsad imelapsed — need, kelledelt küsitakse; 11. Pealekauba — ? ? ?; 12. „Selline mees!“ — Aljoša tragöödia 5-es variandis; 13. Veidi särtsu — viis sütitavat paari; 14. Lõpuarve — nipet-näpet siit ja sealt, võõralt maalt ja kodura'alt; 15. Vanake ja nooruke, vana-aasta lahkumine ja uue-aasta tulek. Lõpuks tants publikule teatri fuajees.

Kino

Flash Gordon lendab Marsile

kino „Kunglas“

Kõik mäletavad veel sangarliku maailmaruumi vallutaja Flash Gordoni teekonda maailmaruumi ja senitundmatule Mongo planeedile, kus elutsevad kummalised inimesed, kes arenenud tehnilisel kõrgele järjele. Nüüd Flash Gordon siirdub Marsile rakettilaeval, sest on kindlaks tehtud, et maakera vapustanud viimuseaja kohutavad looduskatastroofid — maavärisemised, hurrikaanid, tornaadod — on tingitud välisest mõjust maailmaruumis. Ameerika kuulsolm teadlane dr. Zarkov, on suutnud kindlaks teha, et mõjutused tulevad mõnelt teiselt planeedilt, arvatavasti Mongolt. Lennates rakettlennukiga maailmaruumis, selgub dr. Zarkovile, et maakera looduskatastroofe põhjustavad salapärased nitroonkiired, mis aga ei tule Mongolt vaid Marsilt. Suurte jõupingutustega suudavad Zarkov ja Flash Gordon muuta rakettlennuki suunda ja nõnda nad pääsevad Marsile. Mars on elustatud, nagu paljud teisedki planeedid maailmaruumi päikesesüsteemis. Flash Gordonit selravad eriskummalised seiklused, hädaohud ja ebaõnn, kuid tal läheb lõpuks korda purustada Marsi hävitavalt mõjuvat jõuallikat, et päästa planeeti Maad. — Filmis esinevad peaosis ameerika tuntumaid atleete Buster Crabbe ja veetlev Jean Rogers. Filmi on Ameerika filmimeistrid pannud 100 prots. sensatsiooni ja fantaasiat.

Pühapäeval, 1. jaanuaril, 1939. a. kell 1/2 8 õhtul 23. korda **„Purunenud vaas“**.

Kassa avatud kella 12—4 p. l. ja 6—8 õhtul.

Töölisteater

Täna **„Äripäev“** 12. korda. Algus kell 1/2 8 õhtul. Pääsmed 20—125 senti.

Uueaasta päeval **„Rätsepad Sillamatsil“** üldhindadega.

Uueaasta õhtul **„Caramba!“** ehk **„Dolores ja teisikud“** 19. korda.

Esmaspäeval **„Tootsi pulm“** üldhindadega.

Raadio

Laupäeval, 31. detsembril

7.00 äratusmäng. Wõimlemine. 7.20 päewauudised. Ilmateade. 7.30 hommikukontsert (heliplaadid). 8.15 hommikupalwus — praost H. Kubu. 8.35 perenaistele. 8.40 turuteated.

17.00 jumalateenistus Toompea Kaarli kirikust — õp. F. Stokholm. 8.15 mõtisklusi aastawahetusest — H. Kompus. 18.35 Faure helitöid (helipl.). 19.00 õige aeg. Teated. 19.05 kümme minutit saatekawast. 19.15 harf ja orel musitseeriwad (helipl.). 19.30 „Lambawarga Näpsi lorijutte“, humoreske P. Wallaku samanimelisest kogust. Loeb K. Ader. 20.00 wana-aasta õhtul tantsuga. Wana tantsumuusika ja muid lõbusaid lugusid. 21.00 mööduw aasta häältes. Montaažsi meie 1938. a. sündmuste-helilõeswõtetest. Koost. K. Kesa. 22.00 õige aeg. Teated. 22.05 lõbus wana-aasta-õhtu õnnewalamine helides. Suur kirew kawa. Koostanud G. Helbemäe. Kaastegewad: M. Mõldre, M. Leet, H. Laur, W. Pachla, RR orkester j. t. 24.00 terwitus uuele-aastale. 1. Terwitusjõna. Hümn. 2. Euroopa ajalooliseid keltad helisewad uueks-aastaks (helipl.). 3. Riigi tinghäälingud soowiwad kuulajatele head uut aastat. 00.20—1.00 tantsumuusika „Estonia“ uue-aasta ballilt.

Raadiosaatejaama „Nõmme K. L. S.“ saatekawa

Laupäewal, 31. detsembril

15.00 lõbusaid lugusid (helipl.). 15.30 noortetund — esineb prl. A. Kurenliik. 16.00 helipiaate ja teateid.

Pühapäewal, 1. jaanuaril

8.00 äratusmäng. 8.05 hommikukontsert (helipl.). 10.00 Tallinn ja Türi: jumalateenistus piiskoplikust Toomkirikust. Piiskop dr. H. B. Rahamägi. Tartu: jumalateenistus ülikooli kirikust. Õp. prof. J. Kõpp. 11.30 „Kuidas wana-aasta läks ja uus tuli“, M. Sillaotsa kuuldemäng lastele. 12.00 kontsert A. Dworaki helitöisi (helipl.). 13.00 „Maailm mälestusis“, lehekülgi memuaaridest. 13.25 wokaalmuusika ooperitest (helipl.). 14.15 RR direktori inf. F. Olbrei uueaasta terwitus. 14.25—15.00 lõunamuusika (helipl.).

17.00 helipiaadi-uudiseid operetiwallast. 18.00 Mitlest jutustawad meie kirjandusliku mõistatuse tulemused. P. Wiiding waatleb mõistatuse lahendusi. 18.20 prof. G. Kulenkampfi wiiulikontsert (uudisheliplaadid). 18.50 päewauudised. 19.00 õige aeg. Teated. 19.05 Ja nüüd tantsime! Wana lõbusaid tantsuwiise. 19.45 3/4 tundi Corso-trioga. 20.30 „Kolle ja kaugus“, K. A. Hindrey nowell. Loeb A. Lauter. 21.00 eesti helitööde kontsert. RR orkester, juh. prof. R. Kull, ja R. Palm (wiiulisoolo). 22.00 õige aeg. Päewauudised ja sporditeated. 22.10—23.00 tantsumuusika „Gloriast“ — K. Strobeli orkester.

astu

ditsioonilise ball-

lumehed" korral-
ertballi uue-aasta

s korraldab oma
5. Algus on kell

iku-osakonna uue-
alis. Gonsiori 4.

ksik soomusauto-
alistele suurejoo-
ruumes.
ibimine on kaub.-
Teised akadeemi-
uue-aasta vastu-

ue-aasta ball on
e'i" ja restoran

restoranid korral-
u Nord", „Kuld
", „Room", „As-

st

tunnis wabastada

naahaiglaste toodi
elbert, kes Paide
ja murdnud jala-

ekult. Järwamaa
komisjon pidas
soleku. Ainsa as-
ewa Alekt. Haani
ks, mis otjustati

on efinenud juba
askel kujul. Hai-
warem ja see on
äb järele.
Puka afundujes
lagi. Tuli sai
riputatud nööriga
d kustutada, kuna
s jamblais.

eti Elwa kalmis-
tust, kelle piihade
Aleksander. Maia
soowisid kadunut
use pidas õpetaja

lwas sattus uue-
us maksuraskus-
ja uksed suletud.

egel

. nr. 59—7 elut-
ile, et Raua tän.
ei maksa oma
elatisraha. Awal-
epärast paigutada

n tänowal. Neljа-
wal kokku wed-
I-2522. Mõlemad
gastusi, kuna ini-
ot juhtis Kuller-
peide ning taksо-
Woldemar Sarik.
raske liiwakoor-
bises taksoautole

iarestimajja 2.

odanikku

Marie Raudle-
rängalt peksnud
Hoopide taga-
deliud ja saanud
aletungijale koos-
te tekitamise ja

linnas

ul varastati Vla-
uguste asjadega,

rist varastati 5
is kuulusid Ma-

ammas

olevast Tammi-
ast varastati ööl
mas, mis kuulu-
n Allikman-
olid koomad ho-
Asja asus juurd-

selgroo

Tartu üldhaige-
kkus talurentnik
savipõrandale ja
täna hommikul.
haiglasse.

eskmise kiirusega
meldi kõrgem.

MMER.
stus-Ühisus.

Head uut aastat!

1939 soovivad:

A.-s. «Extraktor»
Tallinn, Telliskivi 21, tel. 435-79

Tehn. büroo
Vennad Uibopuu
Tallinn, Pärnu mnt. 16, tel. 446-10

A. Tõniss
Tallinn, Rüütli 28/30, tel

A.-s. O. Kilgas
Tallinn, Soo t. 26, tel. 426-31, 426-32

H. Anton & Ko
Tallinn, Tartu mnt. 45, tel. 307-12

A.-s. Esimene Eesti Põlevkivitööstus

A.-s. Eesti Tulitikumonop

Kudumis- ja pesutööstus
Anny Treier
Tallinn, Vilmsi 29, tel. 300-55, 315-52

„POLARIS"
Eesti Kindlustus-Aktsiasel
Tallinn, Vana-Viru 12
Te

Laevaäri
Ernst Bergmann & Ko
Tallinn, Vabadusväljak 7-5 Tel. 467-31

A.-s. Franz Krull

K
A
Tartus

1898 NOKIA S.G.T.O.Y.
Soome Kummi Tehaste A-Si
NOKIAS
peaesindaja O Tamberg
Tallinn

A.-s. „Rauaniit"
Tallinn, Põhja pst. 7, tel. 440-54

Nööritööstus
G. Hendr
Vabrik Pärnu mnt. 129, t
Müügiosakond V. Karja 6,

Hotell „BRISTOL"
Tallinn, Rataskaevu 7, tel. 426-33

Plekitööstus
G. Linholm
Tallinn, V. Kalamaja 34, tel. 439-93

Tuubitööstus
A. Linholm

O.-ü. Tallinna Külmhoone
Tallinn, U. Sadama 2, tel. 301-74

Thomas Cla
Tallinn, Olevim

A.-S. OSA
Estonia ali 11

A.-S. „SAVI“
Tallinn, Pärnu mnt. 31, tel. 459-88

R. KLAUSSON
Kõmpveki-, šokolaadi- ja biskviiditehas
Tallinn, Jahu 5, tel. 441-15

K.-m. Lier & Rossbaum
Tallinn, Viru 7, tel. 433-34, 479-79

K.-k. Joh. TUSTI
Tallinn, Vene 4, tel. 446-18

FOTOTARVETEÄRI
K. SILLAM
Tallinn, Viru 11, tel. 469-66

TH. GRÜHN & Ko
Tallinn, Harju 28, tel. 436-03

KOHVIKAUPLUS
JOH. LUTS
Lai tän. 2, tel. 437-52

MÖÖBLITÖÖSTUS
JOH. TÄHT
Kopli tän. 2-a, tel. 468-91

K. A. RUTMAN & Ko
Tallinn, Pärnu mnt. 9, tel. 466-71, 466-72

ŠOKOLAADI- JA KOMPVEKITÖÖSTUS
„SOLIID“
Tallinn, Kopli tän. 36, tel. 438-36

VALMISRIIETEÄRI
K.-M. „EMPE“
Tallinn, Viru 22, tel. 446-94

ATELJEE
ED. TASKA
Kunstihoones, Vabaduseväljak 8

ELEKTROTEHNIKA BÜROO
V. ENGEL
Tallinn, Pikk 39, tel. 444-53

KOMPVEKI- JA ŠOKOLAADITÖÖSTUS
„ENDLA“
om. V. Palias
Tallinn, Maakri 28, tel. 313-60

SADULSEPATÖÖSTUS JA -KAUPLUS
J. TALLIKAS
Tallinn, Vana Viru 5, tel. 447-94

A. KÄBA
pesu- ja pudukauplus
Tartu mnt. 32, tel. 304-69

RÄTSEPMEISTER
M. ALEV
Tallinn, Pikk t. 3, tel. 467-82

JALANÕUDEÄRI
ROMAN SAAD
Tallinn, Maakri 4

ÜLIRIIETE JA TELLIMISTE ÄRI
Fa J. MÄGER
Tallinn, Vana Viru 7

RÄTSEPMEISTER
PUKSBERG
Tallinn, Pikk 37

K.-T. W. W. DEMIN
tel. 465-04

„LASTE RÕÕM“

MAJATARVETE ÄRI
A.-S. „D. Mirvitz ja Pojad“
asut. 1872

A.-S.
MEY & LANDESEN

SUKA JA PESUÄRI
M. KOPPERMAN
Tallinn

KINOTEATER
GLORIA PALACE
Tallinn

KR. SAAR & Ko
Tallinn

ÕED BÖCKLER
Tallinn

A.-S.
EESTISIID
Tallinn

Kaub. A.-s. Hüppler & Ko
Tallinn

O.-Ü. J. RUBIN
Tallinn

F. L. MERTENS
Tallinn

A.-S. Hy MOSER & Ko
Tallinn

Kohvik-restoran, baar, öölokaal
O. K.
Tallinn

O.-Ü. I. KOPF
Tallinn

Fa F. Braschinsky & P-d
Tallinn

Laevaäri
G. SERGO & KO
Tallinn

SUURIM KARUSNAHALADU
Ü.-ü. A. RATNER & Ko
Tallinn

K.-M.
EMPE
Tallinn

L. & F. MARTELL

KULLASEPAÄRI
H. MARKOVITSCH
Tallinn

RIIDEKAUPLUS
F. E. PISAREV
Tallinn

M. ALPEROVITSCH
Tatari 6

TÖÖSTUS-KAUBANDUS ÜHING
Betty Besprosvanny & Poeg
Tallinn

LASTE VALMISRIIETEÄRI
S. LERMAN
Tallinn

TEHNILINE KONTOR JA LADU
HUGO LOHMANN
Tallinn

METALLITÖÖSTUS
ENN MAIDLA
Tallinn

RÄTSEPMEISTER
P. LIIVAK
Tallinn

KAUBAMAJA
„ESTIKA“
Tallinn

KARUSNAHKADE K.-M.
ABRAMSOHN
Tallinn, Viru 5

VORSTITÖÖSTUS
HUGO EHARAND
Tallinn

KULLASEPAÄRI
R. LANGE
Tallinn

NAHA- JA KARUSNAHATÖÖSTUS
Vennad A. & R. HOFF
Tallinn

Tööpakkumised

1-ä liigi autojuht, kes metsawedudes on wiiunud, waja „International" weoautole. Teatada Aegwiidu, O. Riisenberg, Jaama tän. 2, telefon 32.

Pesumajja vaja alatist
pesijat
kes oskab ka triikida. Pesumaja Tatari 18—5.

Aus, puhas vanem naister.
saab kodu
väheste tööde eest, võib ka oma kodust käia. Teatada slt. „28/8568".

Naisterahvas
kellel on võimalik 50 kr. kautsjoniks maksa, saab puhta ja kerge töö oma koju. Soov. kirj. slt. „24/8564".

Osanikku
tarvis väiketöös. saaduste müügile 2000—3000 krooniga. Teat. Kotsebue tän. 22—4.

Linna ligidale talusse tarvis
taluteenijat
kes oskab loomi talitada. Ligemalt kl. 10.30—12 S. Tartu mnt. 51, hoovis.

Tarwis kohe linna lähedale perekonnainimest
piimavedajat
Pakt. kirj. slt. „1/8541".

Kolmeliikmeline intelligentne perekond Nõmmel wajab
üksiteenijat
Soowitaw maalt. Pakkumised saata kuni 4. jaan. kirj. slt. „25/8525".

Hobuseid
waja turbaweoks Nõmme jaama turbakuuri juure. Küsida Ilweselt.

Metsatöölisi
waja Tallinna ümbruskonda. Järele pärida Weizenbergi 4—11, kl. 9—10 ja 5—6.

Autojuhti
tarwis weoautole. Tulla 31. ptk. päraft kella 5 p. l. Weerenni tän. 20-b—2.

Wajatakse noori andekaid tantsuhuwiliſi
tütarlapsi
kabareetantsude õppimiseks. Kirj. slt. „18/8638".

Daam, kes on suurteline paigutama tööstusesse 350 kr., saab koha
järelevaatajana
Eelistatud mitte abielus olewad. Tulla Kaupmehe 11-a—5, kl. 18—20.

Perekonnaga inimest
aasta-teenijateks
kohe või hiljem tarwis. Teat. kirj. slt. „87/8587".

Wajatakse kohe ausat ja korralikku lasterunnastawat
teenijat
kes keeta oskab. Kirjad: Paide, Turg 15, „Teenija".

Heas tööpiirkonnas puutaasi jõul töötawasse jahu- ja kruubiweskisse wajatakse
möldrit või motoristi
osanikuks
weski poolele osale, kapitaliga 2000—8000 kr. Teatada Pärnu „Pärnu Päewalehe" tal., „Wölbermotorist-osanik".

Osanikku

või mitut wähemma kapitaliga kuni
Kr. 15.000
suurusesse summas ühes kaasatöötamise wõimalusega waja suuremasse provintsilinna saapawabrikusse. Teatada kirj. slt. „A. 12165".

Aus, töökas, puhtust, korda ja täpsust armastaja neiu, kes wiiunud kõigis majas ettetulewais töis ja kes oskab taimetoite walmistada (soowitaw, kel Loojalt kaasa antud intelligentne waim) — leiab
üksiteenijakoha
wäikeses perekonnas. Kirjal. slt. „32/9092".

Wajatakse provintsi kutsetunnistusega
juuksurit
kes täiesti tunneb meeste- ja naistetööd ja tunneb ka daamide lokkimist. Tarwis isesseiswaks ärijuhiks, kindlapalgaliseks. Kirjad palun saata kuni 5. jaanuarini 1939. a. kirj. slt. „31/8611".

Wajatakse
hoidjat
2-aastasele lapsele. Tulla laupäewal päraft kl. 4 Taime 14—3.

Vajatakse

mehaanilisse jalanõudetööstusse wastawat juhataja kingsepameistrit, soowitaw, kes ka ise aktiwseks osanikuks wähemma kapitaliga. Teatada saata lühikese elulookirjeldusega ja kapitali suurusega kirj. slt. „A. 12166".

Wäikesesse perekonda tarwis
teenijat
kes ka 3-a. tüdarlapsele seltsiks oleks. Tõnismägi 16-a—6.

Tööotsimised

Pekmistes aastates abielumees soowib
majaholdjakohta
kestküttega või ilma, olemas wastawad paberid ja soowitused endistelt kohtadelt. Wastata kirj. slt. „17/9077".

Wiisakas
noormees
soowib ülesöit misfugust kergemat tööd. Kirj. slt. „20/8600".

Kesk- ja kutseharidusega neiu palub wõimaldada
teenistust
ärisse tööstusse wõi muud. Mõistab masinakirja. Teat. kirj. slt. „84/8614".

25-aastane abielupaar palub mingisugust
teenistust
kas majahoidjaks, ladusse wõi sellesarnasele tööle, on nõus ka äraföldukS. Kirjad kuni 4. jaanuarini slt. „12/8552".

Wõimaldage 19-a. noormehele mingisugust
teenistust
Teat. pal. kirj. slt. „40/8580".

Tütarlaps,

palub kohta pastijaks, kraamijaks wõi majateenijaks, oma korteriga käies. Kirjad slt. „17/8597".

Nõrga- ja tugevvoolu
elektromehaanik
otsib tööd. Pal. teat. kirj. slt. „22/8562".

Majaholdja-

wõi -walitsejakohta südalinna otsib lasteta, korralik, kõike oskaja abielupaar, nõlid wõi edaspidi. Kautsjon wõimalik. Kirj. slt. „29/8529".

Soodsa hinnaga walmistan
uksi ja aknaid
auruga kuiwatatud materjalist. Telliskiwi 26, telef. 485-12.

Autoomanikud!

Uksit autojuht soowib teenistust, wiiunud ka äri alal. Kirj. slt. „17/8557".

Lp. tööandjad

palun wõimaldage 40-a. mehele mingit teenistust, on waremalt olnud äris wälja-wedaja ja töötanud mitmel alal. Kirj. slt. „87/8617".

Autojuht

soowib kohta, on tõisskarste ja ustaw, 12 a. sellal alal olnud, omab 1. liigi loa ja prima soovitused. Kommiteje 4—4, kl. 5.

Kolme kohalikku keelt valitseja
preili
soowib kohta kirjas, kinno, puhwetisse wõi kasvatajaks laste juure. Wõib ka majapidamises abiks olla. Kirj. slt. „26/8566".

Lasteta abielupaar, tunnistustega otsib
koskküttekohta
wõib olla ka majahoidjaks. Kirj. slt. „25/8565".

Suure veomasinaga võtan igasuguseid vedusid
ette linnas kui ka maal, soodsa hinnaga. Vana-Kalamaja 3—4.

Tõisskarste, hea esinemisega ja parima tutwusringkonnaga haritud abielus noormees palub mingit
teenistuskohta
uueks aastaks, omab ka 1000—2000-kr. kindlustuse. Teat. kirj. slt. „8/8548".

Korralik lasteta abielupaar soowib
kojarahwaks
Pal. teat. kirj. slt. „21/9081".

Haritud sümp. neiu soowib
mingit kohta
Soowitajale tasu. Pal kirj. slt. „14/8434".

Majateenija
Hästi wiiunud, otsib kohta haritud perekonda. Palga soow 25 kr. Pal. kirj. slt. „35/8615".

Lp. puutöötuje omanitud, wõimaldage karskele mittesuitsetajale noormehele
poisterimisööd
Kirj. slt. „23/8608".

Noorem täiesti wiiunud jalgratta-
lukusepp-keevitaja
otsib wastawat kohta nüüd wõi edaspidi. Tarwilisel korral soovitused. Kirjad slt. „16/8506".

25 kr. kohe sellele, kes soowitab korralikule 80-a. mehele mingi
koha wõi töö
Pal. kirj. slt. „14/8684".

Soowin astuda
osanikuks
äriseje wõi tööstusse. Kirj. slt. „4/8624".

Noor preili

otsib uut kohta kontorisse. Walitseb eesti, wene ja saksa keelt, tunneb masinakirja. Kirj. slt. „20/8640".

V. a tööandjad

palun wõimaldage maapärituluga korralikule, täiesti karskele ja mittesuitsetajale mehele kindel teenistus äriseje tööstusse, ladusse wõi midagi muud on töökas ja hoolas. Kirj. slt. „88/8653".

Juuksurid!

Praktikant soowib kohta meestetöölal. Teat. kirj. slt. „39/8659".

Karske pikemaaegse praktikaga
autojuht
otsib teenistust sõidu- wõi weomasinale, wiiunud mitmet tüüpi masinatel, töigis wedudes ja remondis. Kirj. slt. „40/8660".

Maalt sõitnud aus ja usaldusväärne, täiskarske mittesuitsetaja, 35-a. mees palub mingisugust
tööd.
Wõib ka weoautole töömehe. Omab ka 1-b liigi autojuhtimisloa. Kirj. slt. „22/8642".

Haritud preili
soowib kohta äriseje müüjannaks (mitmeaastane praktika), kassasse, kohwikusse ettekandjaks wõi kontorisse. Rahul ka õpilaskohaga. Wõib anda tagatise. Kirj. slt. „26/9086".

Garantiiwõimeline 10-aastase kaubanduslikU praktikaga mees soowib äriala
teenistust
linna wõi maale, tööd ei põlga. Kirj. slt. „39/9099".

Korralik

tööks naine palub ülesöit mis tööd tööstusse, kraamijaks wõi passikohta. Kirjad slt. „28/9088".

Lp. ärlomanikud

wõimaldage äris wiiunud preiliie koht oma äriseje, edaspidi wõimalik hakata osanikuks 3000—4000 krooniga. Kirj. slt. „27/9087".

Korteripakkumised
TALLINNAS

Korter

7-toaline, kontoriruum 3—5-toaline ära anda Kaarli pst. 9, küsida majahoidjalt.

Ärasõidu tõttu ära anda nõuetele vastav
kalakauplus.
Soov. kirj. slt. „5/8985".

Ruumid

üürile anda kohwikule, konditerile ja organisatsioonidele. Wana Wiru 7.

Elumuutuse tõttu ära anda
toidualnete-kauplus
wähese kraamiga ja elukorteriga. Teat. saab Tsemendi tän. ja Pärnu mnt. nurgalt kioskist.

Toidualnete-kauplus
kohe ära anda, nõuetele vastav, ühes kaubaga ja elukorteriga, käidavas kohas. Soov. kirj. slt. „A. 12120".

Kaasüürilisteks

võib tulla keskküttega 1-toaline korteriseje korralik meesisik m.-ametniku juure, kohe wõi edaspidi. Teatada kus teenib slt. „26/9046".

Teenistuses olev preili võib saada toa wõi
kaasüürilisteks
Herne 19—4-a.

Ilus
mõbl. tuba
omaette eraisisekäiguga haritud vanemale härrale ära anda Videviku 14—19.

Vajatakse preilit
kaasüürilisteks
preili juure. Köögi tarvitus (soovitav wähese mõõbliga). Kotsebue 20—2. Näha laup. ja pühap. kl. 11, argipäevil kl. 6 alates.

Ilus, suur, maapealne toiduainete- ja piima-
kauplus
ühes elukorteriga ära anda. Küsida Raekojaplatsilt lehekioskist.

Ära anda wäike
tuba
mõõbliga. Hind Kr. 16.— Kesk Kompassi 1—1.

Hea soe
mõbl. tuba
ära anda Kadrioru lähedal soliids. perek. vanni ja köögi tarvitamisega. Soov. teat. kirj. slt. „18/8558".

Ära anda ilus soe
mõõbliga tuba
uues puhta. majas, üksikule ametiskäijale intellig. isikule Koidu tän. 102—3.

Korter

— 3 tuba, kõök ja esik, päikesepoolne, ära anda Kungla tän. 28—9.

Eraldi sissekäiguga
tuba
köögi tarvitusega välja üürida 1—2 kindlas teenistuses isikule. Reinvaldi 3—3, Kunderi t. sisse keerata.

Tuba
wähese mõõbliga odavasti ära anda 1 wõi 2 meester. kas kostiga wõi ilma. Kanarbiku 12—2 (Paldiski mnt. rajoonis).

Korter

ilma köögita, ka kontoriks, 1. kord, 86 m põr. Reimani 28—1.

Puuviljakiosk

ära anda. Küsida Pärnu mnt. 72 puuviljakauplusest.

Pudu- ja kirjutustarvete-

kauplus heas rajoonis juhuslikult ära anda kauba ülelugemisega. Väljamaks 6000—7000 krooni. Soov. kirj. slt. „8/8548".

Wäike ruum

üürile anda (varem oli toiduainetekauplus). Uus tän. 13—1.

Välja üürida

2 ilusat suurt päikesepoolset tuba köögi ja vanniga kontoriks wõi puhtamaks tööteaks. Uus tän. 29—4.

Rutulise ärasõidu puhul Eestist kohe edasi anda hästi sissetöötatud
mõõbliärl
ühes kaubaga. Ari asub parimas kohas, hea ostjaskonnaga, töötanud 7 aastat. Tarvisminev kapital umbes Kr. 4000.— Soov. kirj. slt. „31/8531".

Lihapood

ära anda Kauna tän. 3.

Äriruum

ära anda. Küsida Narva mnt. 17, mütsitöökojast.

Tööstuse-

wõi laduruume välja üürida Kotsebue 16-a, küsida majahoidjalt.

Garaaž

ära anda Sakala tän. 3c, küsida korter 14.

Avarad ruumid

seltsidele ja muudeks tooswõibtimisteks kesklinnas Harju tänawal õhtutundideks üürile anda. Küs. tel. 414-54.

Sõidalinnas 1. jaanuarist
tuba
ära anda wastuwõttudeks
advokaadile wõi arstile
Järelpärim. kirj. slt. „2/8662".

Üürile anda 2—3 ruumikat
tuba
sobiwad advokaadile, arstile elamiseks wõi muuks äriaiaks. Telef., wann. küte. Toompuiestee 4-a—4.

Tuluandew wäikesem
raua- ja sega-kauplus
ühes elukorteriga soodsatel tingim. kohe ära anda. Asub suure rahwaliikum. rajoonis. Küsida Tornimäe 1—6 hoovis, Tartu mnt. keerata.

Ära anda
soe korter
— 2 tuba, kõök, esik. Küsida Sambla 5—3.

Toad kesklinnas

kohased kontoriks, juhuslikkude asjade ofmiseks, kodusse lõunate andmiseks jne, wõi elamiseks, mõõbliga wõi ilma wälja üürida. Kõnetraat 473-91. Ka ajutiseks. Wiru 2—6, sisseläik Wanaturg 6, 3. korp.

Wäike maja
(2 tuba ja kõök), 1000 ruutjüllu kultiweeritud aiamaaga (must muld) wõi ilma aastarendile wõi müüriile anda. Asukoht Mõtuse 98. (Kristiine hainamaal). Soowiawalbused kirj. slt. „21/9121".

Ära anda
kingsepa-tööruum
Jakobsoni 28—4.

Tuba

ära anda Lennuki t. 35—1.

Korteripakkumised
Nõmmel ja mujal

Rahumäel
korter
välja üürida, 3 min. tee jaama ja autobuseni, 3 tuba, kõök, esik, teenijatuba, vann. Majas vesi. Näha 1. jaan. kella ½12—1 ja esmasp. päev läbi Mängu tän. 1—1.

Nõmmel, Sanatooriumi t. 2-a (5 min. käik Nõmme jaamast wõi Valdeku omnib.-peatuselt) uues moodsas puumajas välja üürida keskküttega
korter
— 4 tuba, kõök, vanni- ja teenijatuba. Parkettpõrandad Soe autogaraaž. Telef. 522-63

Korter

— 3 tuba, kõök, esik — ära anda Kurni 27—2 (Rahumäe j. ja omnibuseliini vahel).

Kaupluseruum

käidavas kohas 1. jaan. 1939. a. välja üürida. Oonurme postiag. J. Haho.

Käsitöölisele
äri-tööstusruum
elukorteriga vastu turuplatsi saadaval. Teat. Kurusk, Türi.

Nõmmel soojae veevärgiga majas välja anda
korter
—3 suurt tuba, veranda, teenijatuba. Põllu tän. 21—3.

Hästi sissetöötatud
kauplus
raudteejaama juures rahwarikkas kohas Läänemaal, viina- ja õllemüügiga omaniku haiguse tõttu kohe ära anda. Kirjad: pk. 17, Taebla ag.

Nõmmel,
Õle t. 18/3.
uesti remonteeritud 3 tuba kõök, weranda, wäikesele perekonnale kindl. teenist. wälja üürida. Weewärk, ilus park.

Suur 1-toaline köögiga
korter
ära anda. Raudalu mnt. 10, Raudalu omn.-peat. 2 min. tee.

Korteriotsimised

V. a. majaomanikud, kellel on ära anda 3. linnajaos 2—3-toaline
korter
kohe wõi nädala pärast, pal. teat. kirj. slt. „30/8570".

Uksik meesterahwas soowib mõõblita wõi wähese mõõbliga
tuba
soovitav 4. wõi 5. jaoskonna pool (välja arvatud Pelgulinn ja Lilleküla). Teat. kirj. slt. „6/8546".

Wäikest sooja korterit wõi mugavat eraldi sissekäiguga
tuba
köögiga wõi köögi tarvitamisega vajab Nõmmele raudtee- wõi bussijaama lähedal üksik soliidne härra. Teat. Liiva tän. 21-a—1, telef. 483-52.

Lasteta abielupaar vajab 1—2-toalist
korterit
Kirjad slt. „28/8528".

Riigiteenistuses olew meesametnik wajab
mõbleeritud tuba
Pakkumised ühes hinna ärataähendusega palut, saata kirj. slt. „12/8632".

Vaikne lasteta abielupaar
otsib korterit
— tuba waheseinaga wõi tuba köögiga, soovitav o.-ü. „Mootori" liini lähedal. Pal. teat. kirj. slt. „26/8606".

Harit., intellig., keskealine kindlas teenistuses olew härra soowib
korterikaaslaseks
üksiku juure. Teat. kirj. slt. „11/8631".

Soovin II linnajakku wõi selle ümbrusesse
keldrikorterit
tööstuseks, põrandapind 40—50 ruutmeetrit. Teat. kirj. slt. „19/8559".

Soovin üürida pagari- wõi leivatööstuse
äriruumiga
Tallinnas wõi provintsis. Teat. slt. „38/8538".

Vajatakse
äriruumi
kesklinna. Soovitav Harju, Viru tän. Pakk. slt. „39/8579".

Soovin
äriruumi
südalinna rajooni wõi selle lähedusse. Teat. slt. „33/8573".

Otsitakse wäikesemat
korterit
wäikesele perekonnale. Teat. kirj. slt. „36/8656".

Noor waikne abielupaar soowib
2 möbl. tuba
(wõi pool korterit), wõimal. wannitiga. Teat. kirj. slt. „29/8649".

Waja 1. jaan südalinna wäikest
toakest
mitte üle 17 kr. Soow. keskküttega majas. Teat. kirj. slt. „6/8666".

Äriruume

wajan Tartu, Pärnu mnt. wõi südalinna rajooni. Pal. teat. kirj. slt. „7/8667".

Soovitakse üürida Nõmmel 3—4-toaline
korter
parketiga, teenijatoaga. Pakkumised ühes hinna ja suurusega slt. „31/9131".

Ametiskäija noor abielupaar, mees linnaametnik, soowib mugavat
mõbleeritud tuba
Pal teat. kuni 4. jaanuarini kirj. slt. „16/8636".

Wajatakse
korterit
— tuba ja kõök wõi tuba waheseinaga, võib ka tuba pliidiga olla. Korralik maksja. Kirj. slt. „8/8628".

Nõmmele

vajatakse kaupluseruume. Teatada T. Ü. „Tulu" Nõmmel, Jaama tän. 12, tel. 520-92.

Kindla teenistusega noormees wajab Tallinna 1. rajooni ühetoalist
korterit
wõi mõõbliga tuba. Kirj. slt „9/8669".

Otsitakse
korterit
3—4 suure toaga. Rutulised pakkum. ühes hinnaga kirj. slt. „26/8646".

Müüakse

A.-S EESTI SIID

Kudumise ja ketramise vabrik, täiendatud 1932 aastal, valmistab igasugu riideid ja lõimi.

Vabriku laod:
Tallinn, Viru t. 5, tel. 447-87
„ Viru t. 14, tel. 443-97
„ Laadaplats nr. 129.
„ Beckeri as. 5.
Tartu — Poe t. 2, tel. 10-17
Narva — Peetri plats 1.
Viljandi — Tartu t. 1-a, tel. 30
Petseri, Turuplats 17, tel. 119
Rakvere — Tallinna t. 25.
Tõrva — Tartu t. 2.
Kuressaare — Lossi 3, tel. 181
Kiviõli — Kiriku 8, H. Tamverki kauplused.
Nõmme, Pärnu mnt. 90/92.
Eritellimiste vastuvõtmine.

Müüa

tingfepatöötoa siisseseade ühes masinatega ja aparad töötoaruumid üle anda, mis on hästi sisse töötatud. Töötuba on ajutatud 1928. a., ruume wõib ka mehaanilisteks töötoaks tarwitada. Sealsamas ka majakraami müüa. Teat. W. Ameerika 16, puuviljakauplus.

Siirupi-vaate

müüa. Toom-Kuninga 28—1, tõnetr. 458-93.

Odawasti müüa täiesti töökorras
lokomobiil
Ruston-Proktor 12 h.-j. Küsida: O. Nurmiia, Suna 5, Põltsamaa.

Müüa moodsaid
lastevankreid, lastevoodeid,
tõukekelke ja lastejalgratsid. Klaasingi 8.

Komplekt
poesisseseade
(kõlwuline apteegi wõi rohupoe jaoks) soodsa hinna eest müüa. Soow. kirj. slt. „22/8522" wõi Raua 81-b—10, õhtupoolel.

Müüa kesklinna lähedal hästi ehitatud, uus, moodne
kivimaja
Aastaüür Kr. 14.000.— Maksmine kokkuleppel. Waheltkauplejail mitte tülitada. Kirj. slt. „14/8554".

Liha- ja vorstikauplus Vold. Puhm

Hollandi põiktän. 2, telef. 316-28.

Müüa

kiires korras majamööblid ja antiikasjad ja wanad raamatud. Nõmme, Apteeki 14—3.

Rahwarikkas alewikus elumuutuse tõttu kohe müüa wõi üürile anda.
uus maja
äriruumidega
Wiljakauplemise wõimalus ja wäljawaated pagaritööstuse awamiseks. Lähem. teat. Koeru, W. Tuisk.

Soodsasti müüa hästi ehitatud 2-kordne puust
uus maja
kümne korteriga, ilusa aiaga, hind 46.000 kr., järelmaks wõimalik. Kirj. slt. „19/8639".

Talu müüa
33 ha suur, tööstusrajoonis. Maapanga wõlaga. Soow kirj. Tapa, pk. 10, „Rt 88".

Uus saviehitusviis
Kes tahab ajakohaselt hästi ja odawasti ehitada, telligu raamat „Uus saviehitusviis". Hind: 176 lk. 1 kr.; 24 lk. 50 s. Raha saadumisel postmarkides saadan raamatu postikuludeta kätte. J. Pärtma, Uku tän. 9, Wiljandis.

Uus moodne kahekordne
puumaja
müüa elukoha muutmise pärast. Majas on 9 korterit, 200 r.-s. päriskrunti, hind 38.000 kr., sellest 10.000 pikemaajalist wõlga. Soow. kirj. slt. „35/8455".

Veerand
hinnaga
müüa ilus diiwan, kirjutuslaud, riietekapp ja grammofon. Õle 8, poes.

Maja ja krunt

müüa. Teat. saab Nõmmelt, Nurme tän. 39—1.

Odavasti müüa

maja pool mõttelist osa Tapal. Teateid saab Sireli 11—5, Tallinnas.

Müüa

2 suuremat korras autot, 2 autokäru, 2 autokummi 36×8, 1 paar lumekette, 2 auto-tungraudu, 1 autoputka. Hollandi 5, garaaž 5, telef. 300-86.

Piim
ära kaubelda 80—100 liitrit üle päewa. Liiwa wõi Tall.-Wäike jaam. ära wiia, rong kell 5.41 Liiwal. Pakkumised saata „Päewalehe" talitusele kuni 2. jaan. 1939. a. „A. 12164".

Aurukatlad müüa
15 m² kittepind 8 atm.
34 m² „ 8 atm.
47,5 m² „ 8,5 atm.
80 m² „ 7,5 atm.
120 m² „ 13 atm.
Raudkorsten Ø 500 mm.
raudkorsten Ø 1000 mm.
wee- ja õlipaagid 300 ltr.
kuni 25.000 liitrini. Heina tän. 6 hoowis, tel. 808-55.

Ostetakse

Briljante, kuld-, hõbe-, antiikasju
ostab kõige kõrgemaks hinnaga
L. Krasnokutsky ja poeg
Kuninga tän. 6, telef. 431-59.

Kuld-, hõbe-, antiikasju vanu rahasid, jumala kujusid (ikona) õlimaale, portselan- ja pronksasju ostab kõrge hinnaga **ED. MUUGA,** Vana Posti 3.

Ostetakse pruugitud
põranda-laudu
1½"—2" paksuses. Pakkumised saata Pärnu mnt. 22, Tallinn.

Nunne t. 14

Ostan pandipileteid, kantud ja uusi riideid, pesu, jalanõusid jne., tulen ka koju ostma. Telef. 421-14.

Pruugitud
soome kelk
wõi jalased soovit. osta. Teat. Männiku tee 8—6, Nõmmel.

Ostetakse suuri
elus rotte
Tulen ka koju püüdma. R. Michelson Laeva tän. 4—29.

Soowin osta
sõiduauto
Pakkum. ühes andmete ja hinnaga kirj. slt. „2/8542".

Kõrge hinnaga
ostan
elus metsjäneseid, tuhkruid, faasanaid, oravaid ja teisi. Kirjad ühes hinnanõudmisega kuni 3. jaan. saata slt. „6/8626".

Wajan wähepruugitud
diiselmootorit
18—20 HP. Teat. kirj. Preimer, Kose, telef. Kose 32.

Ostan

pruugitud kuni 200 kg suurusesse betsimaalkaalu ja sõidukaluga tüsedamale kasutule. Sealsamas müüa 2 tammepakku, läm. 30, kõrgus 40 tolli ümber, sobiwad lihapakuks. Kirjad kuni 3. jaanuarini slt. „7/8627".

Soovin osta
pruugitud pianiino wõi wäikese tiibklaweri. Teatada ühes hinnaga kirj. slt. „81/9091".

Soovin osta
pruugitud bajaani wõi akordeoni. Pakkumised palun saata ühes hinnaga kirj. slt. „16/9076".

Mitmesugust

Mööbli veoks autod
ja töölised saada.
Tel. 30623.

Soovitakse laenata
Kr. 4000
Tall. linnas asuwa kinnisvara 1. obligatsiooni peale 8%. Wastata „Päewalehte" „7/8507".

Pilt-ilus
on ainult siis nõnaalist wärwiline. Kogu kena ilusaksmuslitsi, kui ta töötagu wiisrõõdrõõ ja rõõdrõõdrõõ ilu on ikiwanaks.
Kuidas seda ilusaks?
Ainuwõimalik andmeid maja ja ilu eest hoolitsemiseks, leiate teie Amoniaktu ilupeebl juures. Amoniaktu ilusaks on tarwilik, kui ühel ainuwõi Tõrdrõõ. Wõimalik Lutsenbaum poorib mõõta kõrgus. Digilla jr. Sunetud. Ainuwõi, mun mõõ ainuwõimalik. Wõrwada ehitus kõrgus kõrgemal. Kõrgemal.

Head uut aastat
soovib
foto **Karl Osol**
Mundi 2.

Karske 30-a. mees
tutvuks
tõsises mõttes heasüdamliku naisolevusega. On truu ühele. Kirjad õige aadr. slt. „19/8519".

Lesk ja preili soovivad intellig. härradega, van. üle 30 a.,
kirjavahetust
elusihi muutmiseks. Kirjad slt. „10/9070". „Lesk", „Preili".

Kindla teenistusega karske korralik noormees, 28 a. wana, soowib
tutvust,
käijatöölisringkonnast prl. wõi prouaga. Kirjad slt. „8/8668".

Mittesuitsetaja karske mees tutwuks rikaste pr.-prl. abielu mõttes (soow. autoomanik), äri loomiseks. Wanus ja ilu pole tähtis. Kirjad: Kiwiõli postk. nr. 12.

Maal wanem taluverenaine soowib
tutvust
abielu mõttes korralikU karske mehega, kellel puudub kodu. Wan. 50 a. alates. Kirj. slt. „26/8526".

Intelligentne töökas 34-a. prl.
tutvuks
wastawalt samasugusie härradega (45—55 a.) Kirjad Pärnu Ruisu rmkpl. „Silwi".

Töölisringkonnast wanem korralik naisterahwas soowib
tutvust
korralikU karske mehega, wan. 55—65 a. Kirj. slt. „27/8527".

48-a. lesk, wähese rahaga, soowib
tutvust
samasuguse karske meesterahwaga maalt wõi linnast. Meeldivusel abielu. Kirjad Pärnu, „Pärnu Päevalehe" tal., „Kai".

Tõsist
tutvust
vanemate härradega soovib majateenija, vanus 35—55 a. Flirtijail mitte tülitada. Kirj. slt. „13/9073".

Kaks tütarlast soovivad tõsist
tutvust
pikemakasvuliste härradega, van. 25—35 a. Kirj. soov. fotoga slt. „14/9074".

Pikemat kasvu 28-a. tagasihoidlikuma iseloomuga karske noormees tutvuks meeldiva naisolendiga
sõbratari
leidmiseks. Mingit toetust ei waja. Kirjad enesekirjelduse ja võimaluse korral kohtamiskutsega slt. „32/9012".

Head uut aastat
soovib
foto **Karl Osol**
Mundi 2.

Karske 30-a. mees
tutvuks
tõsises mõttes heasüdamliku naisolevusega. On truu ühele. Kirjad õige aadr. slt. „19/8519".

Lesk ja preili soovivad intellig. härradega, van. üle 30 a.,
kirjavahetust
elusihi muutmiseks. Kirjad slt. „10/9070". „Lesk", „Preili".

Kindla teenistusega karske korralik noormees, 28 a. wana, soowib
tutvust,
käijatöölisringkonnast prl. wõi prouaga. Kirjad slt. „8/8668".

Mittesuitsetaja karske mees tutwuks rikaste pr.-prl. abielu mõttes (soow. autoomanik), äri loomiseks. Wanus ja ilu pole tähtis. Kirjad: Kiwiõli postk. nr. 12.

Maal wanem taluverenaine soowib
tutvust
abielu mõttes korralikU karske mehega, kellel puudub kodu. Wan. 50 a. alates. Kirj. slt. „26/8526".

Intelligentne töökas 34-a. prl.
tutvuks
wastawalt samasugusie härradega (45—55 a.) Kirjad Pärnu Ruisu rmkpl. „Silwi".

Töölisringkonnast wanem korralik naisterahwas soowib
tutvust
korralikU karske mehega, wan. 55—65 a. Kirj. slt. „27/8527".

Kindla palgaline
tutvuk
neidudega maalt
nast, wan. 17—25
soowitaw Kirj
„19/8599".

Iseseisew preili
tutvust
korralikU wanema
wan. 40—65 a.
„84/8654".

Lihtne, südamli
neiu soowib
tutvuda
abielu mõttes.
mees, a. 84—45,
kestew teenistus
omada hea ja tru
siis palun usalda
te andmetega
Pärnu, „Pärnu Pä
tal., „Helgi".

Poisslaps soowib
tutvust
tütarlapsega. Ki
wanusega slt. „23

Sümpaatne
daam soowib
tutvust
abiellumiseks harim
ja täiesti intell.,
duslikult kindlustat
50-a. härraga.
kirj. slt. „6/8466"

Wanapoiss, r
pealinnas, soowib
selt
abiellu
soowib tutwust
dega üle Eesti.
witaw. Wastused
„15/8555".

Kontrollka
ostan, soowitaw
tüüp ja arwemasi
pakk. kirj. slt. „36

Majandusteadl
täpselt korda Teie
äri ja töös
raamatupidamise.
„23/8648".

Kindla tulewik
sisseostõtatud, m
masinate ja hea m
töösta
wõi selle osa
müüa
Head tööjõud
Soow. kirj. slt.

Lp. härrad
d
parandan, vöörau
ja presin Teie
uueks. W. Amee
48—5, 2. korral.

NOKIA
„KE
Meis
Paide Tööstusk
nuaril 1939. a.
Avaldused s
14. jaan. 1939.
27 — 1936. a.
keks saekaatrit,
töötanud. Ehitu
mis soodustab
ja kohal tööta
petrooleumimoo
aurumasin 4 ho
Samas osteta
wõi enam, slt.
Cand. rer
Bilansside
aitamistunnid k
Pärnu m. 16—

Oma armast meest

Wilhelm Saal'i

1. surma-aastapäewal

mälestab sügawa tundega **naine**

Oma armast, head, unustamata meest-sõpra

Heinrich Aleksandri p. Nikolai'd

tema 5. surma-aastapäeval, 1. jaanuaril 1939. a. mälestab vaikses leinas

naine.

Kui ilmastiku- ja jääolud ei takista,

sõadame a.-l. „Vilsandi" või „Sõmeri"

kesknädalal, 4. jaan., kell 22.00

Tallinnast — Kärdla ja Kihelkonnale

Tagasisõit: Kihelkonnalt laupäeval, 7. jaan., kell 20.00, Kärdlast pühapäeval, 8. jaan., kell 10.00, saabub Tallinna pühapäeval, 8. jaan., kell 18.00.

L/ühing G. Sergo & Ko. tel. 306-85, 301-66.

Rud. Christ. Gribel, Stettin

Kaubaaurik

„Ruhr"

kapten BÜLOV

esmaspäeval, 2. jaanuaril p. l.

Vilburi ja Kotka

neljapäeval, 5. jaanuaril p. l.

Stettiini.

Lähemaid teateid annawad:

Thomas Clayhills & Son,

Olewimägi 14. tel 415-00 ja 485-58.

Tel. aadr.: „Clayhills" Tallinn.

Pärnu Laeva A.-Ş. Pärnus.

Reisijate- ja kaubaaurik

„ESTONIA"

kapt. YLLÖ.

ekspedeeritakse laupäeval, 7. jaan. kl. 16

STOCKHOLMI

ja igal järgmisel laupäeval.

Lähemaid teateid annawad:

Thomas Clayhills & Son,

Olevimägi 14. Tel. 415-00 ja 485-58

Tel. aadr. „Clayhills" Tallinn.

M. Bach'l

meesteriiete juurelõikuse

kursused

Tallinn, Pikk t. 7. Tel. 467-61.

Õpetus algab 10. jaanuaril 1939. a. Õppemeetod on Joh. Lilienthali süsteemi põhialusel, mis on kindlatel teaduslikkudel alustel. Kergesti ja põhjalikult võib ära õppida moodsa riiete juurelõikuse ja väljatöötamise.

Vastuvõtt kursustele igal 1. ja 15. kuupäeval, erikursused igal ajal.

Ettevalmistus riiklikule kutseeksamile.

Juhatus.

KUULUTAJAILE TÄHELEPANU!

KIRJAD

30. dets. sisse tulnud kirjad.

1/8381	1	1/8901	1	22/8482	4	22/9042	2
1/9061	1	1/8461	1	22/8442	1	22/8362	5
2/8942	1	2/9062	2	22/6969	2	22/7042	1
2/6832	1	3/8423	2	23/8443	1	23/7003	1
3/8463	2	3/6463	2	23/5683	1	23/9003	1
4/7064	2	4/8424	5	23/9043	2	23/6483	1
4/8384	9	4/1484	1	24/6444	2	24/8924	4
4/8464	1	5/8905	5	24/8964	3	25/8405	1
5/8345	1	5/9065	3	25/6965	1	25/7005	3
5/9025	1	6/8346	5	25/425	1	26/8366	4
6/8946	6	6/7066	2	26/8326	6	26/6486	1
7/7067	3	7/8907	2	26/8446	1	26/8456	1
7/6027	1	7/8507	1	27/8487	7	27/6447	1
8/7068	1	8/8428	2	27/8327	1	28/6488	8
8/9028	3	9/8949	7	28/8968	6	28/7048	7
9/5989	1	10/8910	8	28/2708	1	29/9009	1
10/7070	6	10/8950	1	29/8489	2	29/8329	1
10/8430	1	11/9031	1	30/8330	4	30/8930	2
11/6471	5	11/7071	2	30/9010	7	30/6450	1
11/6911	1	11/8911	3	30/6490	4	31/8451	10
11/8431	1	11/8351	1	31/8931	5	31/3451	1
12/8392	2	12/8512	1	31/8411	4	31/8971	2
12/8432	3	13/8433	3	32/6972	2	32/8332	1
13/8393	6	13/7073	2	32/8972	3	32/8492	1
13/9033	2	13/9053	1	33/8453	2	33/8333	9
13/8513	1	14/8994	3	33/833	1	33/7093	1
14/7074	4	14/7034	3	34/6494	3	34/7094	1
14/6274	1	14/8474	1	34/8334	1	34/8974	3
15/8395	9	15/5275	1	35/6975	4	35/6895	1
15/8475	2	15/6675	1	36/6496	2	36/7056	1
15/8315	1	15/8955	1	36/5256	1	36/9016	2
15/8295	1	16/8356	6	36/8976	1	37/9017	2
16/6476	3	16/8316	3	38/7098	2	38/6458	2
16/7036	1	16/8476	2	38/1438	1	40/7100	2
17/8997	4	17/8917	1	40/6860	1	A. 12077	53
17/7077	4	17/6877	1	A. 12066	2	A. 12111	26
18/8358	5	18/8398	2	A. 12005	1	A. 12092	1
18/6478	1	18/9038	2	B. 4981	2	B. 4963	1
18/8518	1	18/9838	1	B. 4980	1	E. 12037	2
20/8360	1	20/8520	2				
20/9000	1	21/6481	4				

Kokku 464 kirja.

Pidud

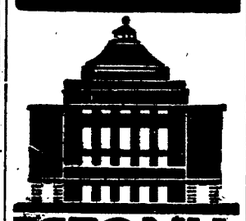

ESTONIA TEATER

Laupäeval, 31. detsembril, kell ½8 õhtul
20. korda
harilike hindadega
„Juulia"
P. Abrahami operett 3 waatuses 11 pildis.
Pääsmed Kr. 2.80 — 40 s.
Pühapäeval, 1. jaanuaril 1939. a. kell 4 p. l.
4. korda
„Jõuluöö ime"
Agnes Wesiloo jõulunäidend lastele 3 waatuses, 8 pildis, Muusika: Kaspar Schiris.
Pääsmed Kr. 1.25—10 s.
Kell ½8 õhtul
12. korda alandatud hindadega
„Don Pasquale"
G. Donizetti ooper 3 waat.
Pääsmed Kr. 2 kuni 20 s.
Esmaspäeval, 2. jaanuaril kell ½8 õhtul
11. korda
alandatud hindadega
„Ema"
Karel Capeki draama 3 waatuses.
Pääsmed Kr. 1.25 — 10 s.
Teisipäeval, 3. jaanuaril kell ½8 õhtul
11. korda
harilike hindadega
„Poola pulmad"
Joseph Beeri operett 3 waatelemänguga.
Pääsmed Kr. 2.80 — 40 s.
Kesknädalal, 4. jaanuaril kell ½8 õhtul
12. korda
alandatud hindadega
„Ema"
Karel Tschapeki draama 3 waatuses.
Pääsmed Kr. 1.25—10 s.
Teatri kassad awatud kella 12—4 p.l. ja õ. tl. 6—½9.

UUE AASTA VASTUVÕTU

BALL

NÕMMEL

kino „Viktoria Palace" ja restoran „Maxim" ühend. ruumes 31. dets. 1938. Algus kell 10 õhtul.

Juhatus.

---

31. dets. **Töölisvõimlas** Pärnu m. 41

UUEAASTA VASTUVÕTT

Esinevad:

Ruts Bauman, Ed. Vaag ettekannetega

Latinid akrob. tantsudega j. t.

Tantsuks

„VINONA"

Algus kl. 21, lõpp kl. 04.30.

ETL. osak. „HÖBE".

Tallinna Väikekaupmeeste Selts

korraldab Lai 5, II korral. Poolgase ruumides, 31. detsembril algusega kell 22, vana aasta ärasaatmise ja

uue aasta vastuvõtmise peo.

Soe ja külm einelaud alkoholsete jookidega.

Tantsuks orkester „Säde".

EESTI DRAAMA TEATER

Eesti Draamateater Tallinnas

Laupäeval, 31. detsembril kell 9 õhtul

traditsiooniline vana-aasta õhtu

segaeeskavaga kõigi näitlejate kaastegevusel. Tants publikule teatri fuajees.

Pühapäeval, 1. jaanuaril 1939. a. kell ½8 õhtul
22. korda

Purunenud vaas

A. Jakobsoni näidend 4 waatuses.

Näitejuht — Runt Tarmo.

Laulupildid — P. Raudwee.

Kassa awatud kella 12—4 päeval ja kella 6—8 õhtul.

TÖÖLISTEATER

Wana-aasta õhtul, 31. dets., kell ½8 õhtul
12. korda
harilike hindadega
„Äripäev"
(„Tootsi pulma" järg)
Andres Särewi dramatiseering Oskar Lutsu jutustuse järgi 4 waatuses 5 pildis.
Pääsmed 20 — 125 senti.
Uuel aastal, 1. jaanuaril, kell ½8 p. l.
42. korda
ülehindadega
„Rätsepad Sillamatsil"
R. Blaumani rahwatükk lauludega 8 waatuses.
Pääsmed 25 ja 50 senti.
Uuel aastal, 1. jaanuaril kell ½8 õhtul
19. korda
„Caramba!"
eht
„Dolores ja teisikud"
M. Seca ja P. Fernandezi operett takistustega 3 waat.
Pääsmed 25 — 150 s.
Esmaspäeval, 2. jaanuaril kell ½8 õhtul
56. korda
ülehindadega
„Tootsi pulm"
Andres Särewi dramatiseering Oskar Lutsu noweli järgi 3 waatuses 8 pildis
Pääsmed 25 ja 50 s.
Teisipäeval, 3. jaanuaril kell ½8 õhtul
13. korda
harilike hindadega
„Äripäev"
(„Tootsi pulma" järg)
Pääsmed 20 — 125 senti
Kassa awatud iga päew kella 12—4 p. ja 6—½9 õhtul.

Русскій театръ

Во вторникъ, 3 января 1939 г.

«РАСПУЩЕННОЕ ПОКОЛѢНІЕ»

Комедія въ 3 д. 7 карт. Мика Вальтари.

Постановка режиссера Л. А. Эберга.

Начало ровно въ 7½ ч. в.

Бил. отъ Кр. 2.50 до 25 п. продаются въ кассѣ театра

отъ **11** до **1** часу и отъ **5** до **7** ч. веч.

въ воскр. отъ 11 до 1 ч.

Чистый сборъ поступитъ въ пользу Русск. Спорт. и Культурн.-Просвѣтит. об-ва «Витязь».

Администр. Д.Николаевъ.

Tallinna Metallitööliste Ametiühistuse

jõulupuu

korraldatakse 5. jaanuaril 1939. a. Pärnu mnt. 41, endise triikioja ruumes: liikmete lastele kella 17.00—19.00 ja liikmetele kella 21.00 — 6. jaanuarini kella 2.00. Registreerimine 3. jaan. kella 19.00—21.00. Pärnu mnt. 41—3.

T. M. A. juhatus.

Börsisaalis

laupäeval, 31. detsembril

Raudteelaste Ühing „Raudla"

vana-aasta pidu

huvitava lõbusa kavaga.

Tants.

Mängib „RURO".

EINELAUD.

Algus kell 9 õhtul.

Lõpp kell 5 hommikul.

Pääsmed Kr. 1.20.

S. S. Kalewi raskejõustiku osakond korraldab 31. detj. s. a. Kalewi saali., Gonsiori tän. 4 tujukõllaste

uue aasta vastuvõtu

sportliku ecskawaga. Õnnewalaminer jne. Algus kell 10 õhtul.

„Kalewi" RSO juhatus.

Kohtla-Järve kaevandus vajab oma rahvamaja einelauale

tublit perenaist

kes on täiesti vilunud ja hea kokk ning hästi tunneb toitude serveerimist ja võõraste vastuvõtmist.

Tasuta ruumid, küte ja valgustus.

Kirjalikud pakkumised saata Kohtla-Järve kaevanduse juhatuse nimele kuni 5. jaanuarini 1939. a. aadressil: Kohtla-Järve, telef. Jõhvi 5.

Ins. Mardi autokool

Tallinn, Sakala tän. 41 (end. V. Pärnu mnt.)

Tel. 474-78

Õppetöö algus 1939. aastal — teisip., 3. jaan., k. 6 p. l.

AUTOKOOL

Tartu mnt. 35. Tel. 313-85.

Uute kursuste algus 3. ja 9. jaanuaril.

Täieline ettevalmistus III ja IV liigi üleriikliku sõiduloa saamiseks. Õpperaamatud tasuta. Autode üürimine õppe- ja eksamisõitudeks. Maalt osavõtjaile korter. **Nõudke tasuta õppekavu ja tingimusi.**

AUTOKOOL

N.M.K.Ü.

TALLINN — LAI T. 1. — TEL. 431-15

Moodsaim ja täiuslikem autokool

Täieline ettevalmistus III ja IV liigi sõiduloa saamiseks. Teooria, praktika, sõiduõpetus. Moodsad õppevahendid. Praktilisteks töödeks eriõppetöökojad. Eksamid sõiduloa saamiseks on kooli juures. Tasuta õpperaamatud. Osavõtjaile maalt priikorter.

1939. a. kevadsemestril algavad kursused järgmistel tähtpäevadel:

9. jaan.	kell	11—13	homm. kiirkursus
9. „	„	5— 7	õht. harilik kursus
23. „	„	9—11	homm. kiirkursus
23. „	„	7— 9	õht. harilik kursus
13. veebr.	„	11—13	homm. kiirkursus
13. „	„	5— 7	õht. harilik kursus
27. „	„	9—11	homm. kiirkursus
27. „	„	7— 9	õht. harilik kursus
13. märtsil	„	11—13	homm. kiirkursus
13. „	„	5— 7	õht. harilik kursus
27. „	„	9—11	homm. kiirkursus
27. „	„	7— 9	õht. harilik kursus
17. aprillil	„	11—13	homm. kiirkursus
2. mail	„	9—11	homm. kiirkursus
15. „	„	11—13	homm. kiirkursus

9. jaanuaril algavatest kursustest osavõtjaile tasuta motoristide kursus.

Väljalõikamiseks.

NMKÜ autokooli juhatajale — Lai t. 1, Tallinn.

Olen huvitatud Teie poolt korraldatavast autokursusest, mis algab . . . . . .

Palun mulle saata tasuta õppekavu ja tingimusi

Nimi . . . . . .

Elukoht . . . . . .

(selgesti kirjutada)

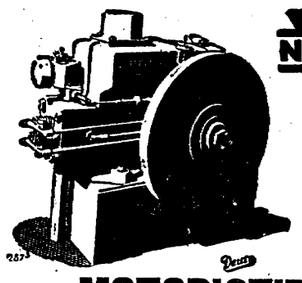

N.M.K.Ü.

MOTORISTIDE JA TRAKTORIJUHTIDE KURSUS

SÕIDUÕPETUS TRAKTORIL

Algus esmaspäeval, *9. jaanuaril*, kell 7 õhtul. Kavas põllumajandus-, meierei-, paadi- ja traktorimootorid, nafta-, petrooleumi-, bensiini- ja diiselmootorid. Õppeviis näitlik-praktiline. Praktilised tööd Tallinna Tehnikainstituudi ja NMKÜ autokooli õppetöökodades. *Lõpetajaile diplomid.* Osavõtjaile maalt priikorter kursuste juures.

Järgmine kursus algab 6. veebruaril

NÕUDKE TASUTA ÕPPEKAVU JA TINGIMUSI

NMKÜ büroo, Tallinn, Lai tn. 1, tel. 437-15, on avatud äripäeviti kella 9.00—21.00.

EESTI AP.-ÕIGEUSU KIRIKU HOOLEKANDE JA SISEMISJONI OSAKONNA LOTERII LOOSIMISEL

28. detsembril 1938. a. langesid võidud järgmisile pileteile:

9	113	126	135	152	169	176
180	190	194	243	287	305	361
379	388	486	489	515	528	587
593	605	644	654	681	682	719
725	762	763	819	833	841	895
899	950	953	987	1000	1057	1100
1166	1226	1268	1303	1305	1328	1334
1344	1348	1381	1392	1435	1439	1459
1465	1512	1513	1545	1550	1586	1604
1626	1630	1666	1682	1684	1711	1732
1739	1769	1796	1807	1813	1816	1841
1862	1913	1915	1925	1928	1981	1983
1998	2006	2010	2094	2182	2210	2219
2225	2258	2307	2327	2341	2393	2449
2461	2495					

Võitude väljaandmine on Tallinna Issandamuutmise koguduse kantseleis (Kloostri tän. 14) lõunatundidel. Võidud, mis ühe kuu jooksul, arvates 29. dets. 1938. a., ei ole välja võetud, jäävad osakonna kasuks.

JUHATUS.

---

31. dets. **N.M.K.Ü.** Lai tän. 1.

Uue aasta vastuvõtmine

Algus kell 21.

Tantsuks

Meloodia

S. S. „Visadus"

Arstid

Suur Karja 2. Dr. Pender.

Naha-, sugu- ja põiehaig. Kl. 11—1 ja 5—7. Telef. 435-91.

Dr. Karl Pärn

Naistehaiguste eriarst. Sünnitusabi.

Pärnu mnt. 40—9. Kõnet. 4—6, telef. 481-46.

Dr J. Rochlin.

Suu-hambahaigused. Kunsthambad.

Kinga 1 (Tartu panga majas). Telef. 432-30.

Dr. Kamilla Semjonov-Karneol.

Naha-, sugu- ja sisehaigused.

Nõmme, Metsa 57.

Wastuw. kl. ½10—11 ja 16—½18. Telef. 521-27.

Algan vastuvõttu 2. jaan. 1939.

Hambaarst Enda Vendre

(end. Vanda Apfelbaum.)

Kella 9—12 ja 4—6.

Müürivahe 7—14, tel. 470-17

Era-hambaarstimise ambulatoorium

Kunsthambad.

Wastuwõtt kl. 9 homm. kuni kl. 8 õht. Telef. 471-20. Telliskiwi 34—2.

Masseerija Emilie Leppik

Kaupmehe tän. 15—2, tel. 460-32. Wastuwõtt 10—1 ja 4—6.

Tunnid

Annan odawasti moodsate tantsude tunde. Wilunud jõud, kauaaegse praktikaga. Lähen ka koju õpetama. Hospidali t. 3—1.

Vilunud õpetaja annab odavasti

tunde

saksa, inglise, prantsuse, vene keeles, valmistab kiirelt eksameile ja teeb tõlkeid. Maakri tän. 22—8.

Saksa, rootsi, wene, prantsi. keele

tunde

täiskasw. ja õpilastele. Nõnume jaama wastas, Raudtee 43/4.

Autojuhi-

eksamile walmistamine. Tasu kokkuleppel pärast eksamit. Koidu 21-a—11.

Institutrice de français et d'allemand, diplômée, bien recommandée reprend ses

leçons

de théorie et practique. Visible de 12—2 et de 7—8. Suur Karja 12—5.

Riigiametnik soowib wõõra haritud wenelannalt

vene keele

tunde. Pakk. ühes tunni tasuga teat. sõt. „4/8664".

Müüakse

Maja

Rahumäel müüa. Asukoht: 5 min. jaama ja autobusele. Vesivarustus ja elekter majas. Soov. kirj. slt. „9/9069".

Müüa

pruuginud biisamkajukas, smoking, laud, 2 kappi ja muud majakraami. Waadata iga päew kl. 8—1. Tatari 6-a—1.

Müüa 2 kahekordset

puumaja

kesklinnas. Teateid saab Siimoni tän. 1, kaera- ja heinaäärist, kella 2—6 õhtul.

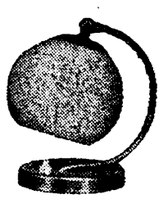

Moodsad öölaua-, kontori- ja laualambid, el.-keedunõud, pliidid, triikraud ja elektritarbed fa

Eldro

juures müügil, Lai tän. 1.

Müüa Pärnumaal töörikkas piirkonnas asuw täiesti korras weejõul töötaw juurem

jahu- ja villatööstus

ühes juurekuuluwa taluga. Hind ja maksutinguised kokkuleppel Teatada Pärnu, „Pärnu Päewaleht" tal. märgusõnaga „Wesiweski+talu".

„Harley-Davidson"

750 cm³ küljekorwiga, 1932. a. mudel, müüa või wahetada foolotsikli või wäikese auto wastu. Hind 850 kr. Kirj. sõt. „37/8577".

Jalatoed, konna-silma- ja jalaravlabinõud

10—2 ja 4—6.

Vene tän. 11—6.

Tõstevints

ühes teraskrossiga odawasti müüa II. Sadama 6, metsjaäri, tel. 314-90.

Müüa odavasti

„Singer-Naumann" käsi-, jalg-, kabinettmasin, masinajalg ja naister. jalgrattas. Raua 19—5.

Müüa

1 Willa-, jahu- ja jaewestõõstused, Wiljandist 26 km, hind 12.000 kr. Maap. w. + 13.000 kr. rahas. 2. 50 ha, ühes tiigis, head põllum. 60 w., oja õue all, korras hooned, Wiljandist 21 km, hind: pikaajal. 6% wõlga 6000 kr. + rahas 5500 kr. 3. Tööstuslik ettewõte Wiljandis Kr. 4500 Teat. J. Pärtma, Tallinna tän. 8, Wiljandis.

Uus kahekordne

maja

odawasti müüa. Raudalu mnt. 10, omnib.-peat. 2. min. tee.

Pärnus, supelrajoonis, müüa

majad

suure viljapuuaiaga. Küsida Pärnus, Laidoneri 5—3.

Juhuslikult odawasti müüa wäike

hõõvelmasin

(6 tolli lõikepind) ühes freesiae ja puuriga. S. Ameerika 41—6.

Äri ja laod on inventuuri tõttu suletud

2. ja 3. jaan. 1939.

Eesti Kaupmeeste Majanduskeskus A-S.

Tallinn, Estonia pst. 27.

TALLINNA SKAUDISÕPRADE SELTSI

asjade loterii

avalikul loosimisel 29. dets. 1938. a. kell 17 langesid võidud järgmistele loosidele:

Loosi nr.	Võidu nr.	Loosi nr.	Võidu nr.	Loosi nr.	Võidu nr.	Loosi nr.	Võidu nr.	Loosi nr.	Võidu nr.
20	6	46	11	117	12	196	15	297	19
506	13	564	16	950	18	1026	1	1059	14
1109	3	1395	9	1463	2	1550	17	1596	5
1655	10	1662	4	1708	20	1823	8	1862	7

Võite antakse välja Tallinna Skautide Maleva ruumides igal esmaspäeval kella 17 kuni 18 ühe kuu jooksul. Võidud, mis kuni 29. jaanuarini 1939. a. kell 18 välja võtmata on, jäävad Tallinna Skaudisõprade Seltsile.

Tall. Sk. S. S. juhatus.

Berliini pannkooke

saadaval laupäeval, 31. dets.

E. Malström

Jüri Sinka-Põltsamaa

Piimandustarberiistade tööstus, omas maja Linnu tän. 2, tel. 91. Uudisartiklid: võimasin luugikattekoorekurn ja koorevannikaas aluminiumist blokiratastel tõstetav.

Rakvere linnahaigemaja vajab 15. jaan. 1939. a. vastava ettevalmistusega

perenaist-keetjat.

Palk Kr. 35.— kuus, priikorter, küte, valgustus ja toit. Sooviavaldused ühes senise tegevuse kirjeldusega esitada kuni 6. jaan. 1939. a. haigemaja juhataja nimele.

Dr. V. Huik, haigemaja juhataja.

Valitsejat

pikema praktika ja kutseharidusega vajab suuremõis. Elulugu ja tunnistustest ärakirjad saata Tallinna, Vene 11, a.-s. Tööstustarve.

25-a. praktikaga ja vastava eriharidusega ja riigiasutuse juhataja otsib 1. veebruarist 1939. a.

mõisavalitseja

kohta suurema põllumajapidamise või ettevõtte juhatajaks, laduvalitsejaks või mõnele muule vastavale alale. Kautsjon ei ole võimalik. Soovitused väga head. Pakkumised saata kuni 10. jaanuarini 1939. a. slt. „33/8613".

Lp. töösturid ja äriomanikud!

Bilansivõimeline meesraamatupidaja otsib teenistust. Võtab enda peale raamatute lõpetamisi ja sissesead misi, aruannete koostamisi vastavalt maksuinspektori nõudmistele. Kalkulatsioonid Nõus ärasõiduks. Töö võib olla alatine või ajutine. Võib käia ka õhtuti. Pakk. kirj. slt „35/8535".

Pikaajalise äripraktikaga

kaubareisija

34 a. vana, kes omab palju tutvusi äriringkondades Viljandi, Valga ja Pärnu linnades ning maak., otsib vastavat teenistust. Kautsjon võimalik. Kirj. pakk. kuni 5. I 39. a. slt. „39/8539".

Vajatakse Tallinnas südalinnas või Kadrioru rajoonis märtsikuus 1939. a. suuremat, 6—8-toalist, esinduslikku

korterit

või omaette maja. Andmed ühes hinnaga kuni 6. jaanuarini 1939. a. Kirjal. teat. slt. „5/8625".

Sularaha ja suurema pangagarantii võimeline, keelivalitseja 34-a. meesharitlane

otsib teenistust

(esindaja, korrespondent, osanik jne.). Omab soovitusi. Asjalikud ettepanekud slt. „28/8648".

Tallinna Eesti Kirjastus-Ühisuse trükk

ARS
Seansside algus
5, 7, 9.
pühap.
12, 2, 4, 6, 8, 10.

WALT DISNEY ainulaadseima suurfilmi esietendus! See on esimene joonistatud suureeskava!

Saksa keeles! **100% loomulikes värves! 1½ tundi võlu ja naudingut!** Saksa keeles!

Selle filmi juures töötas 750 joonistajat kolm aastat pidevalt

„Lumivalgeke ja 7 pöialpoissi"

See film on täis ainulaadset fantaasiat, huumorit, liikumist ja värvikõlust ning piiramatuid võimalusi. Mitte ainult inimesed, vaid ka loomad, linnud, puud ja lilled, kõik kõnelevad ja laulavad ühes rütmis. See on tänapäeval aare filmiajaloos.

Priipääsetähed maksvuseta!

Priipääsetähed maksvuseta!

KINO **KUNGLA**
Pärnu mnt 41.

SENSATSIOONILISIM JA FANTASTILISIM PÜHADE-EESKAVA!!! ● ESIMEST KORDA TALLINNAS!!!

Kuulus Ameerika atleet **Buster Crabbe** senioiematus fantastilises seiklus-suurfilmis

Flash Gordon lendab Marsile

(„MAAILMARUUMI VALLUTAJA" UUSI SEIKLUSI)

Kõik mäletavad veel „maailmaruumi vallutaja" Flash Gordoni suurt retke maailmaruumi ja planeet Mongole. Nüüd Flash Gordon vallutab Marsi! Inimesed sööstmas rakettlennukil läbi maailmaruumi! Salapärased inimesetaolised olevused Marsil... Kuninganna, kes valitses maaglaga oma riki! Julm türann, kelle elusihiks oli maailma hukutamine!
Uheski filmiteoses varemalt te ei ole näinud nii rohkesti fantaasiat! Ukski film ei ole teid varemalt üllatanud nii põnevate juhtumistega!

II Eriti valitud lisaeeskava.

KINO **MODERN**

Esietenduseks!

Hans Albers

Seersant Berry

mees, kes õnne peale ei looda, kuid keda õnn ise leiab. Juhus teeb teda Chicago kangelaseks, juhus viib teda mehhiko salakaubavedajate jälgedele, juhus toob talle ilusaima senjorita naiseks.

Juhus pakub Berry'le kõiki võimalusi ja ta haarab neist kinni, hoolimatult ja võidukindlalt.

Hans Albers oma parimas suurfilmis

5. 7. 9. 12. 2. 4. 6. 8. 10.

Laulumeeste Klubi korraldab 31. dets. 1938 algusega kl. 22

KÕIGIS
Mustapeade Klubi ruumes
traditsioonilise

uue aasta vastuvõtu

Kaks orkestrit! Kõik saalid vastavalt dekoreeritud! Tulevärk! J. n. e.

Õhturiietus.

Kutsed à 2 kr. saadaval: Laulumeeste Klubis igal ajal (Estonia pst. 11, tel. 311-11); Tallinna Meestelaulu Seltsi büroos kl 10—12 igal tööpäeval (Estonia teatrimaja, tel. 467-81); A. Laaman'i äris (V. Karja 8, tel. 436-64); kino „Heliose" kassas (tel. 444-41).

Laudade ettetelliminc: Laulumeeste Klubis, Estonia pst. 11, tel. 311-11, ja Mustapeade Klubi ülemkelneri juures, tel. 439-22.

Laulumeeste Klubi juhatus.

GLORIA PALACE

Ainult veel täna ja homme!

RONALD COLMAN
MADELEINE CAROLL — DOUGLAS FAIRBANKS jr.
ERANDITULT KIITVA ARVUSTUSE OSALISEKS SAANUD SUURFILMIS

ZENDA VANG

SEE ON FILM, MIS NIIPEA EI UNUNE
HIILGAV LAVASTUS ● OIVALINE MÄNG ● PÕNEV SISU.

LAUPÄEVAL KELL 4 P. L.
PÜHAPÄEVAL KELL 12 PÄEVAL
SUURED LÕBUSAD ETENDUSED eriti lastele

LAUAKE, KATA END
SUURFILM 7 JAOS VENNAD GRIMMI MUINASJUTU JÄRELE
Lõbus eeskava, mis valmistab suurt pühaderõõmu igale lapsele ja peaks meeldima ka täiskasvanuile!

EELTEADE! ALATES ESMASPÄEVAST
ZARAH LEANDER
KES „KODU'GA" HIIGLAEDU SAAVUTAS JA MEHELIK
WILLY BIRGEL
UFA UUES SUPERFILMIS V. TOURJANSKY LAVASTUSES.

SINIREBANE

Ungari viisid! Ungari miljöö! Ungari czardas!

BI-BA-BO

Esietenduseks elegantsemaid ja meeleolurikkamaid suurfilme. Kõikjal teravmeelne ja tabav huumor!

Peaosas ilusaima silmapaariga veetlevalm naine **Danielle Darrieux**
ja **DOUGLAS FAIRBANKS** (noorem)

Pariisitar Nicole

Teie näete uusimaid Parisi modelle. Kui sarniete Danielle Darrieux'le, olete õnnelik, sest tema võib kanda kõiki moode. See film on sisult ülihuvitav kaasakiskuv ja romantiline.

Uusim „Fox" nädalaringvaade ja E. Kultuurfilm.

Seanside algus ärip. 5 7 9 pühap. 2 4 6 8 10 Kassa avatud ½11 õht.

KU-KU-KLUBI
KUNSTIHOONES
MEELEOLURIKAS
uue aasta vastuvõtt
LAUDADE ETTETELLIMINE TEL. 439-67

POLA NEGRI

laulab kütkestavaid lööklaule
suurfilmis

Nooruse unelm

(Otsustav öö)

Režii: Nunzio Malasomma

KINO **HELIOS**

Ühe saatusliku öö keerdkäigud, võitlus ja ohvrimeelsus leiavad selles suurteoses haarava väljenduse. Meeleolulised šlaagerid ja sündmustekäigu pinevus teevad filmi põnevusega nauditavaks.

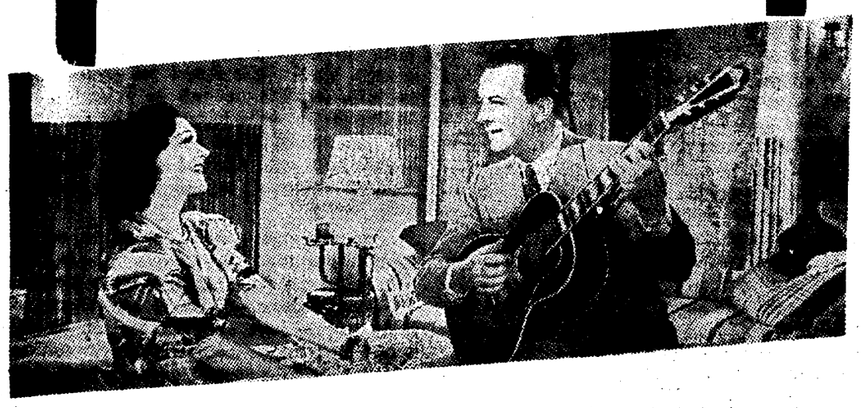

Kino AMOR

Oodatud suur-eeskava, mis meeldib igale külastajale.
LIL DAGOVER, PAUL HARTMANN, ROLF MOEBIUS
dramaatilises suurfilmis

KOLMIKKÖLA

See film oma põneva sisuga on algusest lõpuni kaasakiskuv ja osutab tegevuse arenguga tugeva dramaatilise pinge tõusu. See on film, mis on suurepäraselt õnnestunud... Lil Dagover on siin oma kunstiliste võimete tipul.

II. LISAEESKAVA.

KINO **Mars**
Hospidali 2-a
Algus kl. 5.
pühap. kl. 2.

Maailma löökfilm!

India hauasammas

Thea von Harbou samanimelise kuulsa romaani järele.
FILMI „EŠNAPURI TIIGER" JÄRG JA LÕPP.
Peaosis: LA JANA, KITTY JANTZEN, GUSTAV DIESSL j. t.
II. MITMEKESINE LISAEESKAVA.

KINOTEATER **Diana**
Kopli tän 8, uues majas.

UUE AASTA PARIM EESKAVA!
CLARK GABLE MYRNA LOY ja SPENCER TRACY
filmis, mille sarnast seni ei ole olnud!
„TÄNAPÄEVA SANGARID"
See on lugu hulljulgetest meestest, kelle elu varitseb järjest surm... ja naistest, kes palvetavad nende tagasituleku pärast...
2) MITMEKESINE LISAEESKAVA.

Harju Kohvik

1. I. 1939. a.

Tähtis on vana aasta viisakalt ära saata, samuti uus aasta õnnelikult vastu võtta, et ta sarnasena ka püsima jääks. Selleks on sobiv koht

restoran „PASSAŽ"

SAUNA TÄN. 1. tel. 444-07. Õnnevalamine. tulevikukuulutajad. küünlad. õnneseened jne.

Laupäeval, 31. detsembril korraldab T. Ü. S.
„RESTORAN 12"
Tartu mnt telef 308-69.
uue aasta vastuvõtu peo.
Meeleolu eest hoolitseb
KALJO RAAG.
Uudisena kõigile üllatus.
Algus kell 22, lõpp kell 05 hommikul.
Juhatus.

Kino **Skandia**
Kassa av. laup. k. 4, püh. k. 1.

Suur edu! Rutake! Veel mõned päevad!

Veetlev, kõikide lemmik **Marta Eggerth** suurejoonelises suurfilmis

Alati, kui olen õnnelik

Läbi naeru ja nutu, armastuse ja igatsuse, muusika ja huumori kõlab Marta Eggerthi laul, südantvallutav ja armas!
Kaastegevad FRITZ v. DONGEN, PAUL HÖRBIGER, THEO LINGEN, H. MOSER j. t.
II. Lisafilm.

Laupäeval, 31. detsembril, korraldab E. M. S.
„Restoran Gilde's"
Gilde tän. 8
uue aasta vastuvõtu, lõpuga kl. 4 homm. Juhatus.

„Laste Rõõm" on laste maailm

Tallinna linnavalitsuse tegevuse ülevaade

Paranemine pealinna üldmajanduses

Linnavolikogus on veel „parteid". — Linnavalitsus tegi aasta jooksul 5194 otsust. — Surevuse protsent haiglates tõusui. — Vaeslastele 307.805 lõunasööki. — Linna omnibustel rohkem sõitjaid kui trammil. — Viinamüük alanes, denatureeritud piirituse müük kasvas

Linnal 9.983.527 krooni võlga

Äsja ilmus trükist „Tallinna Linnavalitsuse Tegevuse Ülevaade 1937/38". Raamat on 124 lhk. paks ja varustatud ülemlinnapea kindral J. Sootsi sissejuhatusega. Sarnane ülevaade linnavalitsuse tegevusest ilmub 12 aastat ja täiendab nii mõnestki küljest palju ilmekamalt linnavalitsuse teist perioodilist aastaväljaannet — „Tallinna Linna Statistiline Aastaraamat". Nii mõnedki statistilised arvud linna majapidamisest ja linnavalitsuse tegevusest on jõudnud avalikkuse ette linna juhtivate tegelaste intervjuude kaudu ja linna eelarve-aruande käsitamisel. Poleks siiski huvituseta tuua ülalnimetatud raamatust mõningaid väljavõtteid tegevuse iseloomustuseks. Ka mõningad statistilised arvud on siiani alles avalikkuseni jõudmata.

*

Raamatu alul on toodud ära praeguse linnavolikogu koostis. Sellest selgub, et vaatamata parteide tegevuse katkestamisele, on Tallinna linnavolikogus tervenisti kaks rühmitust, mis

kannavad ametlikku nimetust „Eesti Sotsialistlik Tööliste Partei";

esimeses on 7 liiget, teises 2. Kokku on linnavolikogus 11 „parteid". „liitu", „rühma" ja „ühendust". Kokku on volinikke 41. Aruandeaastal on peetud 15 koosolekut ja otsustatud 321 asja. Tähtsamate asjadena on otsustatud linna gümnaasiumide-õrgu ümberkorraldamine, linna 3. tüüterlaste keskkooli avamine, fondi asutamine Tallinna linna administratiivpitrides asetsevate omnibuseliinide linna pidada võtmiseks, Soo-Jakobsoni tänava omnibuseliini linna kätte võtmine, linna ajaloolise muuseumi asutamine, uue algkoolimaja ehitamine Pärnu maanteele jne.

Revisjonikomisjoni ja revisjoniameti tegevuse ülevaatest selgub, et linna ettevõtted olid töötanud edukalt (peale Kurna-Lehmja mõisa), andes ülejäägi loodetud 634.377 kr. asemel 714.718 kr. Revisjoniamet on toimetanud

118 korral siin-seal ootamatuid revisjone.

Leiti vaid vähemaid korrast kõrvalekaldumisi. Revisjoni tulemuste põhjal vallandati aasta jooksul üks ametnik, üks ametnik paigutati vähemapalgalisele ametkohale.

Linnavalitsus pidas aruandeaastal 92 koosolekut ja tegi kokku 5194 otsust.

nende hulgas pandi kehtima hulk juhendeid, kodukordasid, määrusi jne.

Linna korraline, erakorraline ja ettevõtete eelarve ola aruandeaastal 11.828.770 krooni. Linna tegevuses on tunda üldmajandusliku seisundi paranemist. Lisakreditiide arvel oli võimalik parandada linnateenijate ja -tööliste pilkasid, teenistusvanuse tasusid, teostada mitmeid hädavajalisi ehitustöid, suurendada hoolealuste abistamist ja hoolitseda rohkem laste tervise eest.

Linna tähtsaimaks tuluallikaks oli kinnisvaramaks. Seda maksu laekus 1.707.088 kr., mis on ligemale 29% linna korralistest üldtuludest. Eelmisel aastal laekus seda maksu 1.632.250 kr. Teiseks tähtsamaks tuluallikaks oli kogukonnamaks, mida laekus 436.243 kr. Trahterimaksu laekus 194.644 kr., lõbustusmaksu 125.110 kr. Tulumaksu osa linnale tegi välja 406.795 kr., puhtakasumaks 219.832 kr., ärimaks 139.605 kr.

Linna võlad olid aruandeaasta lõpul 9.983.527 krooni.

Aaruandeaasta jooksul tuli juure 147 kohtuasja. Samal ajal oli linnavalitsusel lõpetamata 201 protsessi. Aruandeaasta lõpuks jäi lõpetamata 211 kohtuasja. Aasta jooksul lahendas kohus 73 asja täies ulatuses linna kasuks ja 16 asja täies ulatuses linna kahjuks.

Linna perekonnaseisuamet registreeris aruandeaasta jooksul 1.547 sündi (1377), 1606 abiellumise sooviavaldust (1306), 1191 abielu (1038) ja 1485 surmajuhtumit (1446). (Klambrites eelmise aruandeaasta vastavad arvud.) Perekonnaregistrisse tehti 34.881 sissekannet, koostati 3700 protokolli, anti välja 10.620 tunnistust ja teatist ja 10.149 uut isikutunnistust. Perekonnanimede ja nimede eestistamiseks esitati 4554 sooviavaldust, neist kuulutati välja 3645 sooviavaldust, otsustati jaatavalt 3507 ja eitavalt 244 juhtu.

Avalikus abistamiskorras kutsuti tuletõrje lendsalka välja 139 korda. Aasta jooksul oli vaid 1 kuritahtlik valeväljakutse. Üldalarmi korras kutsuti tuletõrje välja vaid 2 korral.

Hoolekande korras anti

vaestele lastele 307.805 lõunasööki,

sellest suurem osa E. Lastekaitse Ühingu kaudu. Linna öömaja kasutati 85.602 korral: 25-sendise maksu eest 27.179, 10-s. maksu eest 38.882 ja tasuta 19.541 korral. Maksuta saunapileteid anti 3642 korral. Linna toitlates anti aasta jooksul hoolealustele 282.432 liitrit suppi.

Aasta jooksul võeti linna keskhaiglas vastu 7585 haiget. Iga haige viibis keskmiselt 13 päeva haiglas. Surevuse % oli 1934/35. a. 3,14, 1935/36. a. 3,17, 1936/37 a. 3,33 ja 1937/38. a. 3,53.

Seega on surevuse protsent mingipärast pidevalt tõusnud.

Linna gaasivabrik valmistas aasta jooksul 1.522.807 m³ kivisöe-, põlevkivi- ja vesigaasi. Kivisöekoksi toodeti 1.802.835 kg, tõrva 208.680 kg. Gaasi valmistamiseks tarvitati 2.810.049 kg kivisütt, 759.030 kg põlevkivi ja 157.650 kg koksi.

Veemõõtjate kaudu anti linna 4.467.779 kuubik meetrit vett. Vee eest saadi 680.146 krooni tulusid.

Elektritoodang kasvas aruandeaastal 21,26% võrra, võrreldes eelmise aruandeaastaga. Üldse toodeti 25.120.100 KWh. Sellest toodangust müüdi 79,64%. Aasta lõppes 545.871 kr. suuruse ülejäägiga linna üldtuludesse.

Linna trammi elektrimootorid, neile külgehaagitavad ja bensiinimootorvagunid sõitsid kõikidel liinidel kokku 2.323.020 vag./km.

Trammil sõitis aastas 12.551.153 inimest, linna omnibustel 12.649.905 inimest.

Sõidupiletitest saadi trammil 1.071.372 kr., omnibustel 1.086.341 kr.

Linna apteegid olid avatud 359 päeva. 1. apteegis valmistati aasta jooksul 122.832 retsepti; ilma arstitäheta müüdi arstimeid 224.111 isikule. Linna 2. apteegis olid need arvud 17.018 ja 53.052.

Pandimajas anti aasta jooksul 105.770 pantlaenu, 1.407.023 kr. väärtuses.

Linnal on 11 viinapoodi. Eelarvete järgi loodeti müüa aasta jooksul 1.595.000 liitrit piiritust ja viina ja 130.000 liitrit denatureeritud piiritust.

Tegelikult müüdi 64.596 liitrit piiritust ja viina vähem, kuid 141.372 liitrit denaturaati rohkem.

Aruandele on lisatud juure põhjendus: „Piirituse ja viina läbimüügi vähenemine oli tingitud nende hindade kõrgendamisest, mis omakorda avaldas mõju denatureeritud piirituse läbimüügi suurenemisele."

Kuulutusi esmaspäevasesse, 2. jaanuari, „Päevalehte" võetakse vastu täna, laup., 31. dets., kuni kella 12 p. ja 1. jaanuaril kella 10–12 päeval.

1. jaanuaril ilmub „Päevaleht" varahommikul.

Õnnelikult astute uude aastasse,
kui Teil on
Mareti kalender
„Mareti' 'kalender on nägus ja sisaldab palju nõuandeid ning huvitavat lugemist.
Nägusad vasesügavtrükis pildid.
Müügil kõikjal Hind 30 senti

KOHVIK-RESTORAN-ÖÖLOKAAL
„O. K."
üleval ja all saalides
uue aasta vastuvõtt
Kabaree ja muusika kuni hommikuni

Kohvik-veinirestoran
Hungaria
Viru t. 13.
Vana aasta ärasaatmine ja lõbus uue aasta vastuvõtmine.
Muusika igas saalis.
Palutakse lauad ette tellida. Tel. 461-64, 467-62.

Juuksetööstus
„Czipan"
1. I 1939.

Saadaval paremates kellasepäärides.

Viitasutis „Hipodroom".
Tallinna Hipodroomil
Paldiski mnt. 50 Telef. 435-06
Traavivõistlused
Uuel aastal, 1. jaan., kell 12 p.
EINELAUD MUUSIKA
Pääsmed 2 kr., 1 kr. ja 50 s.

Tarvitajate nurin.
Sageli paljud ostjad saavad heade
värskemaitseliste kurkide
nõudmisele väga soolaseid ja ülehapnenud kurke. Oleks väga raske uskuda, et ärid seda sihilikult oma kasuks teeksid.
Fa R. NIGGOL, NARVAS.

KOHVIK
E. PLASSMANN
S. KARJA 4
soovitab
UUEKS AASTAKS
Berliini pannkooke, vanilje pritskooke.

Põhjakantsi hävinenud seadeldised asendati uutega

Eile asus vastav komisjon selgitama veeteedetalituse kahju, mida tekitas tuleõnnetus Põhja kantsil. Kuna aga tööga veel ei jõutud lõpule, siis ei ole summa ka veel täpselt teada. Senistel andmetel ei ületa see aga 5000 krooni.

Kuna tules hävis aga ka sadamasse sissesõidul plinktule seadeldis, siis asendati see elle uuega. Udusireeni asemel tarvitatakse aga esialgu kella.

HEA 1939 AASTA
soovib suitsetajaile
Laferme

Üksiknumbrite müü
väljaspool Tallinna ja
Värvitrükis seinakale
„Päevalehe" hinnata kaasaandena ilmub 8.
Palume suurendatud te
sed luba täna ära s
„Päevalehe" ekspe

Uus majandusministeeriumi nõunik

Vabariigi valitsuse ettepanekul vabariigi president oma otsusega 30. detsembrist s. a. vabastas ametist majandusministeeriumi nõuniku Heinrich Uuemõisa omal palvel, arvates 1. jaanuarist 1939. a.

Vabariigi presidendi otsusega samast päevast nimetatakse majandusministeeriumi kaubandusosakonna kaubandusameti vanem kaubandusinspektor Teodor Endre majandusministeeriumi nõunikuks, arvates 1. jaanuarist 1939. a.

Eelarvete j kinni

Vabariigi valitsuse e s. a. vabariigi president veo erimaksu ja Kehtna eelarve täitmise aruand veo erimaksu ja Kehtna 31. märtsiks 1938 a. tas

Samuti kinnitati asun nr. 1 tuludega-kuludega

Vabariigi valitsuse ot a. esitatakse riigivolikog a. eelarve täitmise ja k summaga Kr. 99.703.253.6 Kr. 99.576.810.85 ning ri 1938. a. peale 337.911.175.

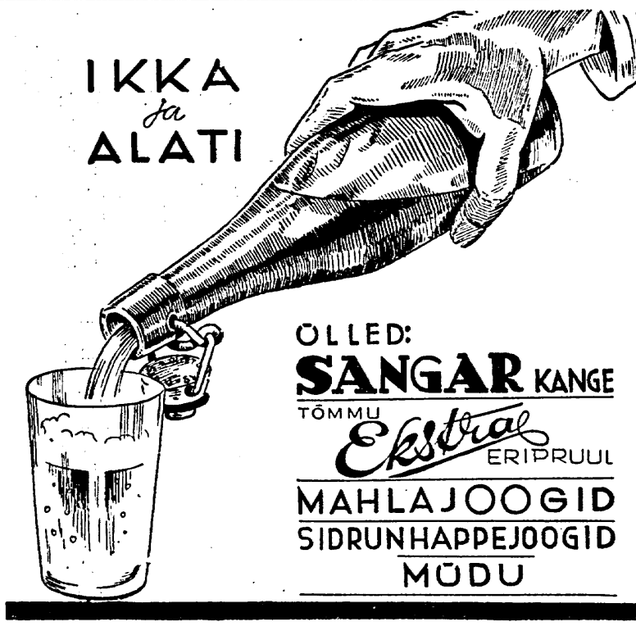

ÕLLED:
SANGAR KANGE
TÕMMU
Ekstra
ERIPRUUL
MAHLAJOOGID
SIDRUNHAPPEJOOGID
MÕDU

J. Markus saadikuks ka Ankarasse

Vabariigi valitsuse ettepanekul nimetatakse vabarigi presidendi käskkirjaga 30. detsembrist 1938. a. Eesti saadik Varssavis, Prahas ja Bukarestis Johannes Markus ka ühtlasi saadikuks Ankarasse, asukohaga Varssavis, arvates 15. jaanuarist 1939. a.

Seltskonnategelane väikevargaks

Rakvere, 30. 12. Tapa linnas märgati, et linna lähedalt pargist puusüldadest halg-halu haaval kadus puid. Nüüd läks metsavahil korda varast tabada, kelleks üllatuslikult osutus Tapa omaaegne tuntud seltskonnategelane Heinrich Elismaa-Ellisson, kes oli omal ajal riigikogu liikmeks ja Tapa linnavolinikuks. Mehele koostati protokoll.

Rohuteadlaste sotsiaalmi

Eile rohuteadlaste fama koja direktor dr. esimees mag. Pukjoo käij andsid seletusi rohuteadl kohta, milline tariif tahet ruarist koos uue rawim wäljatöötamisest on wöt koja kõik rohuteadlast rawimite hinnakirja jä weidi tõuseb, teistel jäl damine wõimaldab regu personaalide palkasid.

Edasi esitasid rohutea ministrile märgukirja, n määruse § 13. muutmist tada waid suuremad ra järele on apteegi awami sidel.

Veel ainult üks päev aega
soodustatud kiirtellimise hinnaga Kr. 3.20 tellida Eesti kõige suurema 'evikuga
naiste ja kodude kuukiri Mar

1938. a. pärandus

1938. aasta on toonud suuremaid muutusi rahwuswahelisse ellu ja jõudude wahekordadesse, kui seda keegi oleks osanud ennustada aasta alul. Seda peamiselt Berliin-Rooma-Tokio kolmnurga jõulise dünaamika tõttu. Wõiks ütelda, et 1938. a. on möödunud selle kolmnurga tähe all, mis end pannud maksma kolmel mandril — Euroopas, Aasias ja Aafrikas.

Aafrikas on Itaalia toonud terwelt tulest wälja Abessiinia, mille saatuse kohta oldi pikemat aega ootawal seisukohal ja kus wallutuse mittetunnustamist mõteldi isegi kasutada sanktsioonina Itaalia taltsutamiseks ning sellelt kontsessioonide wäljapigistamiseks teisal. Nüüd nägime aga, et Saksamaa julged aktsioonid Euroopas sundisid teisi kiiresti otsima kokkulepet Itaaliaga ja loowutama oma positsioonid ilma reaalse wastutasuta Itaalia poolt. Ent Aafrika näib siiski üldiselt olewat enam 1939. kui 1938. aasta küsimus. Sissejuhatus Aafrikawõitlusele on antud Itaalia poolt 1935. a. 7. jaanuari lepingu tühistamisega ja nõudmiste ülessoendamisega, mille pärast Itaalia 1915. a. astus sõtta oma praeguse teljekaaslase Saksamaa wastu. Nimelt pidi Londoni kokkulepe 26. aprillist 1915 õigustama Itaaliat saama osa Saksamaa asumaade jagamisest. Sellel nõudmisel on Saksamaa suhtes kahtlemata oma pikantne maik juures, kuid arusaadawalt kasutab Itaalia 1915. a. kokkulepet waid abinõuna, mis olukorra näilise soodsuse tõttu wõib lasta loota wäga mitmekesist saaki.

Kui tuletame meele, et Itaalia nõudmised esitati oodatawa prantsuse üldstreigi päewil ja käisid originaalselt Korsika ja Tuneesia kohta, on nüüd libisemud kaugemale ja näiwad fikseeruwat Prantsuse Somaalimaale, Djibuti sadamale (Prantsuse ainsale wahejaamale teel Indo-Hiinasse), Abessiinia raudteele (ehitatud prantsuse kapitaliga) ja Suessi kanalile (prantsuse ja inglise kapital), wõib järeldada, et nad ei ole weelgi päris kõplikud, wõiwad suureneda wõi wäheneda, nii kuidas olud kujunewad, kuid kannawad igatahes tugewa käärimispärmi Aafrikasse ning täiendawad sellega Saksamaa pingutusi oma endiste asumaade tagasisaamiseks. Itaalia sammul 1935. a. lepingu tühistamisel on weel see pikantsus juures, et ta selle lepingu järele on midagi juba kasseerinud sisse, kuri mitte enam, siis wähemalt 2500 Abessiinia raudtee aktsiat; kuid tegelikult tohiks selle lepingu tähtsus olla Itaaliale weel suurem, kuna tema sõlmimise järele Itaalia sai otsekohe julgustust Abessiinia sõjakäigu ettewõtmiseks. Prantsusmaa siis Itaalia tubli lepingukaaslasena saboteeris kaunis tugewasti Rahwasteliidu sanktsioonide-ettewõtet.

Berliin-Rooma-Tokio kolmnurga-riikidest on wististi kõige õnnetum Jaapan. Olgugi, et jaapanlastel on sõjalistes operatsioonides olnud suurt edu, olgugi, et nad on pikuti mööda rannaäärt tunginud edasi lõunapoole ja ka maa sisemusse, olgugi, et nad on okupeerinud Hiinas 1.515.700 ruutkilomeetri suuruse maa-ala (47% kogu Hiina territooriumist), alistanud 170 miljonit hiinlast (68% kogu Hiina elanikkonnast) ja tapnud 823.000 hiinlast, ei ole nad suutnud murda Hiina keskwalitsuse wastupanu. Sellega ei ole aga näha ka weel sõja lõppu ja nende hüwede kasseerimist, mis sõda pidi tooma Jaapanile ja tema liitlastele. Wahepeal ähwardab Jaapan ise majanduslikult kokku wariseda ja kaduda oma wägedega sellel laial territooriumil, mida ta on okupeerinud ainult tähtsamate keskuste ja sõlmepunktide näol keset waenulist rahwast, kes igal sobiwal hetkel on walmis wõtma kätte relwi. Ning küsimusmärgiks jääb seejuures ikkagi Nõukogude Wene, kes seisab püsi käekõrwal ja waatab sündmuste arengut pealt. Wõib-olla tunneb Nõuk. Wene end weel mitte küllalt kindlana jõu mõõtmiseks Jaapaniga, kuid see ei tähenda weel, et wahekorrad selles suhtes ei muutuks, kui Jaapan jatkab edasi oma „edukaid" operatsioone Hiinas. Igatahes annaksid Ameerika, Inglismaa ja Prantsusmaa Nõukogude Wenele omõnnistuse kaasa, kui sel õnnestuks pidurdada Jaapanit ja suunata asjade käiku Hiinas uuesti „lahtise ukse" poliitika, s. o. kaubanduswabaduse ja kontsessioonide säilitamise poole. Jaapani mõjuwõimu laienemine Hiinas näib prowotseeriwat ebamugawusi Indo-Hiinale ja Indiale, kuna Siiamis ja Burmas on asi ulatunud kuni tõsiste käärimisteni loosungite all — Aasia aasialastele — ning ilmsed on ka Jaapani apetiidid Filipiinidele, Malai saartele ja isegi Austraaliale.

Tegelikult wõitleb Tschiang Kai-scheki walitsus rohkem waheft Euroopa ja Ameerika huwide kui Hiina oma rahwa huwide eest. Jaapani okupatsiooni all wõiks see määratu mass teha suuremaid edusamme kui iseseiswalt, tema uuestisirgumine ja jaapanlaste ärasulatamine endasse oleks kõigiti usutaw, seega ka täielise suweräänsuse uuestisünd, kuid see, mis lõplikult läheks wist küll kaduma, oleks eurooplaste ja ameeriklaste praegused priwileegid ja kontsessioonid Hiinas. Lubatult langeks wist midagi Saksale ja Itaaliale, kuid on wõimalik, et Aasia rahwaste renessanss oleks niiwõrd tugew, et ka Saksamaa ja Itaalia ei suuda sealt midagi talletada. Kui Aafrikas käib wõitlus Euroopa riikide endi wahel ja walduste uuestijagamine ei ähwarda pigistada kitsamaks Euroopa üldisi elamiswõimalusi, on Aasia wõitlused seepoolest erinewad, et seal käib wõitlus Euroopa wäljasuremise pärast.

Ja nüüd Euroopa. Siin on muutused olnud kõige suuremad, kui mitte territoriaalselt, siis ometigi oma tähenduse poolest ülemaailmseski ulatuses. Jõudude tasakaal Euroopas on ümber paiskunud. Maailmasõja kaotaja on muutunud maailmasõja wõitjaks, olles sõjalisselt ühtlasi Euroopa tugewaimaks riigiks. Positsioon, mille Saksamaa on saawutanud Austria ja Sudeedimaa äraneelamisega ja Prantsuse liitudesüsteemi purustamisega, on praegu weel oma täies wäärtuses ja ekspansioonimõimaluste mõttes hindamata ja kasutamata. Wõimalusi awaneb Ida-Euroopas siit igas suunas ja tähtis on ainult, missugusele suunale langeb Saksamaa walik.

Et Saksamaa end sellise positsioonini jõudnuna kapseldaks, tagasi tõmbuks, see ei wasta ei sündmuste loogikale, tema dünaamilisele laienemistungile ega perspektiiwide ahwatlusele. Ruum on saanud uued mõisted, uued otstarbed, on rajada teid ja ühendada jõgesid, mis wiiwad lokkawatele wiljawäljadele, õitallikatele ja muudele maapõuewaradele, mis on puudulikult kasutatud, ja kaitstud jõust, milles nähtawaid mõrasid, kus annab hõlpsasti taguda kiilu ja kõigutada talasid.

Nüüd alles selgub, et kelle käes on Böömimaa, see walitseb Euroopat, — tõde, mida tšehhid kogu aeg pateetiliselt kuulutasid, kuid millele ei antud küllaldaselt tähtsust. Wististi on küll raske leida suuremaid naljamehi kui need, kes kinnitawad, et Münchenis olewat kõik osawõtjad riigid wõitnud wõrdselt, ja et Müncheni „waim" kannab ikka kõiki edasi wõrdselt. See illusioon wõib olla tarwilik mõnes riigis sisepoliitilistel põhjustel, kuid nende puudumisel on endale ikka kasulik anda aru sellest, missugune on praegu tegelik olukord Euroopas

Siin peaks olema küll selge, et ei Prantsusmaa ega Inglismaa ei oma praegu ühtki wõimalust kaasa rääkimiseks Kesk- ja Ida-Euroopa sündmuste kohta. See on ala, kus sõna on ainult Saksamaal, Poolal ja Nõuk. Wenel. See maksab enam Ida-Euroopa põhjapoolse osa kohta. Poola mõju Ida-Euroopa lõunapoolsest osast on lülitatud wälja Poola-Ungari ühise piiri kawatsuse nurjumise tõttu. Selles osas piilub oma seisukohti kindlustada Itaalia, kuid selge tohiks olla, et Saksamaa tolereerib seda nii kaua, kui see talle meeldib. Nõrgema wastupanu suund juhib Saksamaad Ungarile ja Ungari wähemusrahwa wabastamise sildi all Rumeeniale, kelle sisemised asjad näiwad pealegi olewat wäga kirjud. Rumeenia probleemi küpsemine peaks tunduma aja küsimusena.

Kuid teiseks suureks rauaks tules on Saksamaal ukrainlaste küsimus, kus Ruteenias on loodud suur külgetõmbejõud Poola ja Nõuk. Wene ukrainlastele. Selles suumas wõiks wirwendada õieti Saksa idatungi suurim eesmärk, kuid selge on ka, et Saksamaa põrkab siin märksa tunduwamatele raskustele, mille ületamine ainult wäljaspoolt töötawa jõuga ei anna tagajärgi. Pealegi on Poola ja Nõuk. Wene juba midagi õhust haistnud, mis on wiinud neid oma wahekordade wärskendamisele.

Weel kolmaski suund on Saksamaal katsetataw, see on otse põhjapoole, Balti riigid. Natsistunud Danzig ja Klaipeda näiwad pakkumat siin soodsaid wõimalusi. Poolast mõõdaminemiseks, samal ajal riiwide ettetõmbamiseks Poola merelepääsule, Balti riikidest hüüawad wastu ka wanad landeswäärlikud sireenid, et Saksamaa olewat rahwas ilma ruumita, ja Balti riigid ruum ilma rahwata, kuid see suund wõiks praeguseks juba sisse wõetud positsioonist tunduda kõige wähempakkuwana. Selles mõttes wõiksime me Balti riike siiski pidada seiswatena wäljaspool wõitluste tsooni.

Mitmed wälismaised waatlejad ennustawad sündmuste rütmi ja ettewalmistuste käiku silmas pidades, et 1939. aasta kewadel elab Euroopa üle uue pinewa kriisi. Siis wõiwat kerkida üles sama probleem, mis tänawu septembriski, kas wõidelda wõi mitte. Seekord wõiks asi minna palawaks õieti kahelt poolt, sest Mussolini näib hakkawat tundma tõsist muret, et teljepoliitika talle tegelikult wähe on annud, ja interwentsioon Hispaaniasse wenib samuti lõputuks, ilma rahuldust pakkumata. Kui Saksa ja Itaalia üritused üksteist ei neutraliseeri, waid emb-kumb nõustub teise toetamiseks kõigi konsekwentsidega, siis on paras aeg Müncheni waimul jälle ellu ärgata. See on hõlpsam Saksamaa aspiratsioonide suhtes, kuna Ida-Euroopa suhtes on niigi löödud käega. Itaalia nõudmiste rahuldamiseks, kus Prantsusmaa ja Inglismaa otsesed huwid kaalul, on Müncheni waimu osa juba raskem.

Itaalia nõudmised erutawad igatahes Inglismaad ja Prantsusmaad märksa enam. Mida Itaalia suhtes saaks wõtta ette, seda peaks selgitama Chamberlaini eelseisew kiillasõit Roma. Kui Inglise alamkojas kartust awaldati, et kas sellest ei tule uus Berchtesgadeni-käik, siis pahandas Chamberlain tublisti. Mõned andmed näiwad kinnitawat, et Chamberlain hakkab pettuma oma birminghamlikust juhtmõttest — hea kauba eest wõib maksa head hinda, sest kogemused kipuwad tõendama, et head hinda on küll makstud, kuid head kaupa ei ole seni saadud. Oletatakse, et kui Chamberlain lõplikult weendub asjade niisuguses seisus, siis ta ise käänab poliitikas teise lehekülje, ilma et Churchilli, Edenit wõi Lloyd George'i olekski tarwis walitsusse. Ent niisugune teise lehekülje pööramine ei tähenda ju tegelikult muud, kui tänawuse aasta kõige ähwardawama olukorra restitueerimist.

Seepärast tundub põhjendatuna kartus, et 1938. a. pärandus, kui raske koorem, ähwardab kanduda 1939. aastasse, et 1938. aastaga ei ole õieti midagi lahendatud, waid et kõik lahendused seisawad alles ees.

H. T.

Õppewa aasta tähtsamaid sündmusi

Oktoober

1. Algas tšehhi wägede evakueerimine Sudeedimaalt.
   Praha valitsus võttis vastu Poola nõudmised.
   Inglise mereminister Doff Cooper lahkus.
2. Poola väed okupeerisid Cieszyni.
3. Marssal Blücher tagandati.
4. Kindral Syrovy kujundas Tšehhoslovakkia uue valitsuse.
   Ungari äge noot Tšehhoslovakkiale piiride revideerimise asjus.
5. Tšehhoslovakkia president E. Beneš lahkus.
6. Hispaania eks-kuninga poeg, prints Cavadonga sai autoõnnetuscl surma.
7. Kokkulepe Itaalia ja Inglismaa vahel vabatahtlike tagasitõmbamiseks Hispaaniast.
   Poola ja Ungari nõue ühiseks piiriks Tšehhoslovakkia arvel.
9. Usulised rahutused Viinis.
11. Algas riigikogu teine istungjärk.
12. Jaapanlaste dessant Lõuna-Hiinas. — Suri „tsaar" Kirill Pariisis.
13. 10.000 itaalia vabatahtlikku lahkus Hispaaniast.
14. Ungari-Tšehhoslovakkia läbirääkimised katkesid.
    Osaline mobilisatsioon Ungaris.
    Suri insener I. Adoff.
17. Suri K. Kautzky, Saksa sotsiaaldemokraatliku liikumise isa.
    Araabia mässulised vallutasid Jeruusalema.
19. Poola välisminister J. Beck Rumeenias.
    5. kirikukogu astus kokku Tallinnas.
21. Jaapani väed vallutasid Kantoni.
22. Avati Eesti teaduste akadeemia.
24. Soome sõjavägede staabiülem kindral K. Oeš Tallinnas.
25. Dr. O. Kallas 70-aastane.
    Jaapani väed vallutasid Hankou.
26. Suri ärimees R. Tofer.
27. Lord Stanhope nimetati Inglise mereministriks.
28. Hiigeltulekahi Marseilles's.

November

1. Mereväe-kapten V. Mere nimetati merejõudude juhatajaks.
   Lord Runciman nimetati inglise salanõukogu esimeheks.
   Viinis astus kokku vahekohus Tšehhoslovakkia-Ungari piiri kindlaksmääramiseks.
2. Riigikogu kinnitas kaitseseisukorra pikendamise üheks aastaks.
   Viini vahekohus määras kindlaks Tšehhoslovakkai-Ungari piiri.
3. Läti uus saadik V. Schumanis esitas presidendile volitused.
   18.000 itaalia kolonisti saabus Liibüasse.

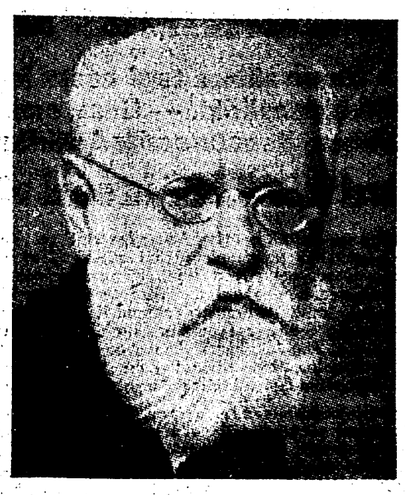

K. Kautzky
(† 17. X)

Von Rath
(† 9. XI)

5. Ungari väed okupeerisid Tšehhoslovakkia poolt loovutatud maakonnad.
6. Poola seimi valimised.
7. Avati Pärnu suursild.
   Vene sõjalaevastiku rahvakomissar Smirnov tagandati.
   Atentaat Saksa saatkonna nõunikule von Rathile Pariisis.
8. Parlamendivalimised Ameerikas.
9. Von Rath suri.
10. Juutide riiistamisi Saksamaal.
    Suri Türgi president Kemal Atatürk.
    Nobeli kirjandusauhind Pearl Buckile.
11. Ismet Inönü valiti Türgi uueks presidendiks.
12. Drakoonilisi määrusi juutide kohta Saksamaal.
    Juutidelt nõutakse 1 miljard marka kontributsiooni.
15. Valitsuse muutus Ungaris.
16. Inglise-Itaalia kokkulepe astus jõusse.
    Soome välisminister R. Holsti lahkus.
18. Välisminister K. Selter Riias.
    Läti teedeminister B. Einbergs Tallinnas.
20. Suri Norra kuninganna Maud.
21. Kemal Atatürki matused Ankaras.
22. Soomes suleti IKL.
23. Chamberlain ja Halifax Pariisis.
    Komsomoli juht Kossarev tagandati.
27. Nõukogude Vene-Poola kokkulepe.

„Tsaar" Kirill
(† 12. X)

30. Prantsusmaal kuulutati välja üldstreik.
    Itaalia saadikutekoda nõudis Korsikat ja T
    neesiat.
    Dr. E. Hacha valiti Tšehhoslovakkia pre
    dendiks.
    Rumeenia raudse kaardiväe juht Codreanu la
    maha.

Detsember

1. Tšehhoslovakkia peaministriks nimetati Ber
   Helsingi raekohus tühistas IKL-i sulgemise.
3. Avati raamatunädal.
   Leedu valitsusest lahkus 4 ministrit, ne
   hulgas välisminister Lozoraitis.
   Daani ametiühingute esimees Chr. Jensen s
   Tallinnas.
4. Poola ukrainlased esitasid autonoomia nõ
   mise.
5. Tuli hävitas Ülgaste fosforiiditehase.
   Mironas kujundas Leedu uue valitsuse.
6. Prantsuse-Saksa sõprusdeklaratsioon.
7. Pariisis algas Plevitskaja protsess kindral M
   leri küüditamise asjus.
8. Põllutöökoja kongress Tallinnas.
9. Ježov tagandati, uueks GPU ülemaks Beria
10. Algas Pan-Ameerika konverents Limas.
11. Klaipeda valimised. Voldemaraslaste vä
    astumisi. Erakorraline kaitseseisukord K
    nases.
12. E. Erkko nimetati Soome välisministriks.
14. Plevitskaja mõisteti 20 a. sunnitööle.
17. Eesti-Läti-Leedu aeroklubide konverents T
    linnas.
20. Riigikogu istungjärk lõppes.
21. „Hälli" talu läks loosimisel riigiteenijale
    Kasele.
22. J. Tõnisson 70-aastane.
26. Algas Franco pealetung Kataloonias.
29. Prof. dr. H. Koppel 75-aastane.

FRED ANDREASE
armastusromaan

ÜHE TÜTARLAPSE KAKSIKELU

30

Sahl seisis selle sõnumi ees üsna nõutult. Ta ei suutnud Helenet endale kujutella tantsiwate koerte keskel, ja oletus, et see wõiks olla ainult wahend — jõuda Barra juure Napolisse — näis niiüd siiski liig seikluslik. Ja sellegipärast ei suutnud Sahl wälja mõtelda teist põhjust ega teist wõimalust.

Kaalutelles, et nüüd oleks parem teha Barraga tutwust — kuigi esialgu ilma end esitlemata — seadis Sahl ühel lõunaajal sammud Vico Lungo Celso poole, kus lootis itaallast näha wõi wähimasti ta üle midagi teada saada. Tänaw oli üsna tawaline käik ilma kõnniteeta, üks neid wanalinlikke liiklemisteid Via Roma taga, kus wabas õhus toimub elanike perekonnaelu suurem osa toiminguid, kus majauste ees kaubeldakse, töötatakse, mängitakse ja magatakse. Isegi hobusetroskad ja autod liiklesid siin mööblite ja elanike wahel oma juhtide elawate sõimusõnade saatel.

Maja number 53 nägi wälja nagu iga teinegi maja; suur, sünge üürimaja paari praoga wiimasest maawäringust, esikülg päikesepaistest ja wihmasajust rabedaks tehtud, aknad kaitstud roheliselriibuliste puukatetega.

Oli muidugi mõttetu minna majja ja kelleltki küsida Barra järele. Aga teisel pool tänawa ääres, otse wastas, oli üks kohwik-baar, kus luitunud päikesekatuse all asetses paar tibatillukest, juba natuke wiltust marmorlauakest raudtoolidega. Sahl istus ettewaatlikult ühele neist toolest, tellis mingit jooki ja pidas maja number 53 ust silmas.

Tükk aega ei tulnud ega läinud ühtki inimest. Oli nagu oleks just see maja wälja surnud ja maha jäetud, kuna ümberringi mõllas kisa, kära ja liiklemine. Siis läks sisse üks sõdur ja wäljus keegi paks wana naine. Selle järele ei juhtunud jälle kaua aega midagi.

Sahl tahtis parajasti oma joogi eest tasuda ja minna, kui äkki sisse tuli Barra ja läks baari siseruumidesse. Sahl tundis ta kohe ära, see oli kahtlemata seesama noormees, keda ta kord Helenega oli näinud kirsse sõömas Berliini tänawraudtee-peatuskohal. Ka sigarikaupmehe Mergeli ja üliõpilase Hilde Schoti kirjelduse järele pidi see olema tema.

Sahl kallutas pea natuke ettepoole, et näha poolpimedasse baariruumi. Barra seisis niiüd, waewalt äratuntawalt, joogilaua ääres ja liigutas plekklusikaga kohwi tassis. Ta oli ainuke külaline ja jutles üsna waljusti ning elawalt kelneriga, kes asseldas kohwimasina kallal. Kuid Sahl ei suutnud sõnagi mõista...

Paari minuti pärast ilmus Barra jälle, läks nuttu üle tänawa ja kadus majja number 53.

Sellega, nii pidi Sahl endale tunnistama, oli saawutatud wähe. Et Barra elas selles tänawas ja selles majas, seda oli ta ennegi teadnud ega näinud, nagu saaks ta täna weel teada, kus noormees tawalisesti lõunatab wõi kus ta ametis on, wõi mis ta muidu päewa jooksul teeb.

Nõnda suitsetas siis Sahl weel ühe sigareti, maksis ja läks minema Via Roma suunas. Aga kui ta parajasti peatänawale käänas, läks Barra tast mööda, sammus üle sõidutee ja kadus Santa Brigida tänawale. Nuttu otsustades järgis Sahl talle, lipsas paari hoogsa hüppega läbi elawa lõunaaegse liiklemise ja hoidis end Barra kannul. Noormees tõttas ümberwaatamata edasi ja kadus tänawa lõpus, kus see suubus ühele wäikesele wäljakule, ühte autoärisse.

Sahl nägi läbi akna, kuidas Barra wiskas õpipoisile oma kaabu ja kohe pöördus ostjale, kes ühe teise müüjaga kummargile seisis lahtise autokatuse kohal. Nähtawasti oli see siin Barra töökoht. Pealkiri uksel teatas, et äri oli awatud kella seitsmeni õhtul.

Sellegipärast pidi Sahl, kes õhtul jälle ilmus autolao ette, ootama kaugelt üle kella kaheksa, et näha Barrat jälle wäljumas.

Barra oli sõna otseses mõttes wiimane, kes äristi lahkus ja ukse lukustas.

Seekord ei tõtanud Barra mitte nii wäga, nagu ta lõunaajal seda oli teinud. Ta lonkis ennemini pikkamööda üle Piazza del Municipio, ostis ühest tabaccheriast õhtulehe ja pakikese sigarette, rääkis paar sõna ühe tuttawaga, keda kohtas juhuslikult, ja läks siis Bologna ristorantesse, kus kelner näis teda hästi tundwat, sest ta wõttis temalt nagu wanalt tuttawalt ta kaabu.

Siin siis, mõtles Sahl, on ta alatine lokaal. Oli igaks juhtumiks hea seda teada.

27.

Minut pärast Barrat astus ta trattoriasse. Itaallaane istus ühe pikerguse laua otsas, mille teises otsas keegi wanahärra sõi artischokke. Ka kõik teised lauad olid kinni, kuigi kõikjal weel küllalt leidus wabu toole.

Kui üldse, siis nii lähedale kui wõimalik, mõtles Sahl, ja astus Barra laua ääre, teretas wäikese kummardusega ja wiipas küsides toolile Barra kõrwal. Barra waatas silmapilguks üles, noogutas pead ja hakkas söögikaarti uurima.

Kelner Luigi tuli ja wõttis Barra üksküksselt üteldud tellimise wastu.

Sahl tellis, kui kelner temale pöördus, prantsuse keeles wõi, õigemini, küsis prantsuse keeles, mis asi see bistecca ai ferri on, aga seekord oli Luigi kimbatuses, sest ta ei osanud sõnagi prantsuse keelt. Ta hakkas parajasti kurttummade rikkalikul liigutuste keelel selgitama, kui Barra waatas ajalehelt üles ja ütles saksa keeles, „pruunistunud beefsteak".

„Tänan," wastas Sahl wiisakasti.

„Kas tohin teile ka juurwilja ja weini walikul olla abiks?"

„Kui olekskite nii lahke," ütles Sahl.

Ta imestas, kui hästi Barra saksa keel kõlas, ja kui weata ta seda rääkis. Ainult üsna wäike karedus „ch" hääliku juures lasknis tas tunda wälismaalast.

Lõpuks waliti Barra abiga wäike mõistlik õhtusöök, mis maksis waewalt poole sellest, mis õhtusöök maksis hotellis.

„Olite kaua Saksamaal?" küsis Sahl pärast seda, kui ta weel kord oli tänanud.

„Jah, üsna kaua," wastas Barra, „õppisin Berliini tehnika-ülikoolis."

„Huwitaw," wastas Sahl teeseldud hämmastusega, „mina ka. Igatahes ainult kaks semestrit keemiat... enne seda olin immatrikuleeritud Halles... aga Charlottenburg oli wiimane, enne kui promoweerisin Halles."

„Te olete keemik, härra doktor?" küsis Barra.

„Jah. Mul on Berliinis wäike arstimitewabrik."

„Ahah."

Sahl ei kõhelnud enesest niipalju rääkida. Tema arwates ei wõinud Barra tast midagi teada. Helene polnud talle kindlasti mitte jutustanud, et tema, Sahl, oli pakkunud talle raha õpingute lõpetamiseks. Barrale olid need ju sugulased, kes maksid kõige eest.

Sellegipärast muutus noormees äkki tagasihoidlikuks ja wastas Sahli märkustele ainult nii lühidalt kui wiisakus seda lubas. Wiimaks, kui sõõk oli toodud, jäi ta hoopis wait ja oli nii süwenenud kala tükeldamisse ning sõõmisse, et näis wõõra olemasolu oma laua ääres üldse olewat unustanud.

Sahl imestas ega suutnud endale seda äkilist waikimist seletada. Tema kogemuste järele olid itaallased, kes rääkisid mingit wõõrkeelt wõi seda ka ainult purssisid, nii agarad ja innukad jutlema, et nad uhkusest oma teadmiste üle enam ei saanud peatuda ja edasi rääkisid ka siis weel, kui ammu enam millestki polnud rääkida. Silmatorkaw, et see siin pidi olema erand...

Ta silmitses Barrat täpselt. Noormees näis kahwatu ja pahas tujus. Kaks püstloodis wolti asetses otsaesisel, huuled olid kõwasti kokku pigistatud, üldse näis kogu suu- ja lõuapartii kalk ja hädaohtlik. Kui Barra riiüp lonksu mustjas-punast weini, siis näis, na näriks ta seda umbusklikult. Silmatorkawad aga olid wõib-olla ta silmad, millede sü ge, kibestunud pilk wajutas kogu näole iga temise, jah, koguni jälkuse ilme.

Tõepoolest aga peegeldas, mida Sahl ig tahes ei wõinud teada, Silvio Barra nägu tun musi, mis praegu olid ta hinges — ja ne olid nimelt mõrud ning umbusklikud ja ku äärmise jälestuseni wastikud. Ta polnud sugu mitte nii aimduseta, nagu Sahl mõtles, ja t oli täiesti kindel kahtlustus, kui ta korra wargsi oli silmitsenud wõõrast meest, kellele ofutanud tõlgina teeneid. Alles nädala eest Hilde Schott pikalt ja laialt talle kirjutan kuidas keegi teatud doktor Sahl, keda ta ek kombel oli pidanud prokuröriks, teda oli i kuulanud ja temalt teateid pärinud — Hele üle! Ja et see doktor Sahl näis Helenes olewat armunud. Ja et ta, nagu aadressraam teatas, oli keemiawabriku omanik Tempelhof Kui Barra nüüd waatas mehe otsa laua ääre kes oli õppinud keemiat ja Halles promoweer nud, ja kui talle niiüd meenus, et ta ko Helenet oli saatnud Tempelhofi, kus Hele „kellegagi" pidi läbi rääkima stipendiumi ü sest et sugulastele läks siiski raskeks mak ta õpingute eest — siis teadis ta peagu küllа See kandilise näoga wõõras mees pisut kohm kate liigutustega wõis olla ainult doktor Sal Muuseas oli Helene pärast jutustanud, et läk rääkimistest stipendiumi suhtes polnud mida wälja tulnud. Wõimalikul kombel oli ta k guni tülli läinud mehega, keda ta muidu w meelsasti tahtis kasutada selleks, et lõpetai suhteid Pranzekiga. Kas Sahl, nagu Pranze ki, oli nõudnud armastust oma raha eest, sei Barra muidugi ei teadnud. Tookord polnu tal sellest kaugeltki aimu olnud, ja täna huwitanud see teda enam. Teda huwitas ainu kas kohtamine Sahliga, kui wõõras tõepoole oli Sahl, oli ainult juhus wõi oli mees tal järele hiilinud, et teha temaga tutwust. Mii wõõras mees sellega taotles, see jäi igatahes ar saamatuks.

Vabariigi president K. Päts India ülikooli audoktoriks

Andhra ülikool (The Andhra Research University), mis asetseb Briti-Indias Madrasi presidentkonnas Vizianagaramis ja on Briti valitsuse poolt ametlikult tunnustatud, on vabariigi presidendi K. Pätsi valinud oma audoktoriks. Valimise puhul on arvestatud president K. Pätsi kui silmapaistva ja tasakaaluka riigimehe teeneid Eesti riigi osaval juhtimisel ja korra ning rahu alalhoidmisel.

Andhra ülikool, kui puht akadeemiline asutus, mis vaba on igasugustest poliitilistest ja usulistest mõjudest, on juba pikemat aega arendanud tihedat koostööd nii Idaga kui Läänega. Tema kaastööliste perre kuulub silmapaistvaid teadlasi Itaaliast, Saksamaalt, Inglismaalt, Prantsusmaalt, Rootsist, USA-st jne.

Eritülesandeks on Andhra ülikoolil uurida ja uuesti elustada neid teadusi ja kultuure, millede kaudu India on kord mõjutanud antiikse ilma arengut.

Ettepaneku president K. Pätsi audoktoriks valimiseks on teinud Andhra ülikooli kantsler Jeypori maharadža Vikrama Deo Varma Bahadur Garu, kes ühtlasi on ka Püha Laatsaruse Ordu liige. Nagu teada, omab ka president K. Päts Püha Laatsaruse Ordu kõrgeima aumärgi, sellepärast on audoktori diplom temale saadetud Püha Laatsaruse Ordu kaudu ja diplomi andis presidendile üle neljapäeval Kadriorus direktor J. Nyman, kes on ülaltähendatud ordu kohapealseks esindajaks.

Vabariigi president K. Päts Püha Laatsaruse Ordu suurpaela ja ketiga

India ülikooli audoktori diplom president K. Pätsile

Head uut aa

A/S T

Uue-aasta õnnesoov vabariigi pres

Vabariigi valitsuse liikmete ja diplomaatliku korpuse uue-aasta õnnesoovide vastuvõtmine vabariigi presidendi poolt toimub, nagu varematelgi aastatel, Kadrioru lossis.

Lisaks sellele toimub uue-aasta õnnitluste edasiandmine vabariigi presidendile veel sel teel, et soovijad kirjutavad oma nimed tema külalisraamatusse. Külalisraamat on avatud Kadrioru lossi vestibüülis uuel aastal kella 13—15-ni.

Määramisi sõjaväes

Vabariigi presidendi käskkirjaga relvastatud jõududele viiakse üle ja määrata- takse teenistuse h rist 1939. a. Har kol. Juhan Järr staapi, Vahipatalj Junkur VR I/ ülemaks ja Tallin üksiku jalaväepat Tuuling Vahip

Meie sõjaväeli meenias kol.-ltn. I määratakse kõrge toriks, arvates 16 depataljoni ülem VR I/3 sõjaväe e meeniasse, arvates

KÕIGILE oma lugupeetud sõp
RÕÕMSAID
HEAD UUT A
A. LE

Elektritramm Merepuiesteelt Pääskülani

Algava aasta jooksul ühendus Tallinna—Nõmme vahel tihedamaks. Rongid hakkavad liikuma iga veerand-tunni järele. Ühendus kuni kella 3-ni öösel

Elektrirongidele kiirust juure

Aasta lõpul olid raudteetalituse ja Nõmme linnavalitsuse vahel kälmas läbirääkimised Tallinn—Pääskülа elektrirongi-ühenduse kiiremaks ja sagedamaks muutmise asjus. Missugune kokkulepe selles küsimuses lõplikult saavutatakse, selgub uue aasta alul.

Nagu Nõmme linnapealt L. Ojaveskilt kuuleme, tahab Nõmme linnavalitsus teha kõik, et hõlpsam ühendus pealinnaga saaks teoks juba algaval aastal.

Tihedam ja kiirem ühendus muutub Nõmmele juba peagu elukõõsimuseks,

kui arvestada Nõmme elanikkonna arvu kiire tõusuga. Viimaste aastate jooksul on nõmmelaste arv pidevalt suurenenud 1000 isiku võrra aastas. Eeloleval aastal on aga ette näha koguni umb. 50 protsenti suuremat juurekasvu — kuni 1500 isikut. Säärast juurekasvu põhjustab peamiselt hoogus ehitustegevus, kuna 1938. a. jooksul asuti ümmarguselt

350 uue elumaja ehitamisele,

missugustest suurem osa on juba elamiskõlvulised ja ülejäämud valmivad kevadeks.

Nõmmelaste soov on, et algaval aastal elektrirongid Tallinn—Pääskülа vahel liiguksid hommikuti tööle- ja koolimineku ajal ning pärastlõunati iga veerandtunni järele. Keskpäeval ja õhtuti võiks ühendus olla veidi hõredam. Ka tahetakse ühendusepidamist õhtul hilja või

öösel praeguse 1.15 asemel pikendada kuni kella 3-ni hommikul.

Siis tuleks vaheaeg kella 5-ni hommikul, millal algaks jälle korrapärane rongide liiklus.

Raudteetalitus vajab liikluse kiirendamiseks ja sagedamaks muutmiseks kaht uut mootorvagunit lisaks senisele neljale. Uute mootorvagunite saamisest olenebki Tallinn—Pääskülа uue ja hõlpsama sõiduplaani saatus ja algus. On aga loota, et

uus ja ammuoodatud ühendus luuakse juba algava aasta suveks või hiljemalt sügiseks.

Tallinn—Nõmme raudteeliikluse ümberkorraldamise lõppideaaliks on aga praeguse elektrirongi muutumine elektritrammiks, mille algpeatus oleks Tallinnas juba Merepuiesteel või Veneturul, ja mis liikleks ilma sõiduplaanita, s. o. vahetpidamata. Paari-kolme aasta pärast 25.000 piiridesse tõusev nõmmelaste arv õigustab säärase ühenduse loomist.

Soome riidekauplus
I. LAANE & A. MUTT
Tallinn, Estonia teatri majas 13
soovib oma lgp. ostjaskonnale ja ärisõpradele
head uut aastat

Petserisse ajakohane võõrastemaja

Turismi Keskkorralduse eelarve 26.000 krooni. — Turismi arendamise fond loodushoiu- ja turismiinstituudi valitseda

Turisminõukogu koosolekult

Neljapäeval peetud turisminõukogu koosolekul oli muuhulgas arutusel Turismi Keskkorralduse 1939. a. eelarve, mis nõukogu poolt pärast mõningate paranduste tegemist kiideti heaks ümmarguselt 26.000 krooniga tasakaalus olevalt. Eelarve suhtes teeb lõpliku otsuse Turismi Keskkorralduse nõukogu.

Teiseks arutati turismi arendamise fondi valitsemise korda ja kasutamise kava. Nõukogu otsustas anda fondi valitsemise, arvepidamise ja aruandmise teostamise loodushoiu- ja turismiinstituudile, kus seda teostatakse seaduses ettenähtud korras. Kasutamise kava suhtes otsustati, et fondist võib teha kulutusi ülesanneteks, mille sihiks on turismi hõlbustamine, soodustamine ja arendamine, samuti võib kulutusi teha turismipropagandaks.

Koosoleku lõpul turismiinspektor Randpõld esitas lähematel aastatel turismialal teostamisele tulevate ürituste kava, kus peamiselt käsitletakse meie võõrastemajade ja turismiolude parandamist. Ettekannet ära kuulates asus nõukogu seisukohale, et esmajärgulise tähtsusega on soetada ajakohane võõrastemaja Petserisse, kas püstitades selleks uue maja või kasutades mõnd olemasolevat ehitust.

„Jüri Vilms" taandus

Jäämurdja ei saanud läbi Riia lahe jäävallidest. Tallinnast saata abi

Neljapäeva õhtul kella 8 paigu saabus tagasi Virtsu sadamasse jäämurdja „Jüri Vilms", mis teatavasti oli teel Tallinna, kuid raskete jääolude tõttu Riia lahes oli sunnitud pöörduma Tallinna. Virtsus jäämurdja täiendab oma söetagavara ja katsetab siis uuesti pääseda läbi Riia lahe jääst. Kui see tal ka seekord ebaõnnestub, saadetakse Tallinnast appi mõni suurem jäälõhkuja.

„Jüri Vilms" pidas teatavasti jää tekkimisel ühendust Virtsu—Kuivastu vahel. Kui üle väina hakati käima hobustega, jäi jäämurdja mõneks päevaks seisma Virtsu. Peale pühi, kui oli näha, et hobuühendus veel vaevalt võib katkeda, tehti „Jüri Vilmsile" korraldus tulla Tallinna. Laev alustas Virtsust teekonda pühade järelpäeval. Juba mõne miili kaugusel kohtas ta aga niivõrd tugevat jääd, et tuli hakata rammima, mis edasiliikumise kiiruse muutis äärmiselt aeglaseks.

Riia lahes kohtas „Jüri Vilms" aga niivõrd paksu jääd, et edasipääs osutus peagu võimatuks ja jäämurdja oli sunnitud pöörduma tagasi Virtsu. Nagu selgus, oli seal umbes 1½ miili mille paksus koh diselt on aga Rii 40—50 sm. Kun tekitada renni, ühenduse pidamis Tallinna ikkagi R te ja on võimali saata appi kas Töll".

Aegna tu

Jääo

Eile võeti meres hakkas jäätuma ja Aegna tuleboi asen märki ei asetata, tulepaak.

Jääolukord mere nades on jää väga t teed on veel täiest Kui aga endiselt p jää ka Tallinna lae dala pärast.

Harju valdade varalised vahekorrad korraldatud

Vastav kava läheb siseministrile kinnitamiseks

Reedel, 30. skp. peetud Harju maavalitsuse koosolekul võeti lõplikul kujul vastu ja esitatakse siseministrile kinnitamiseks Harjumaa valdade varaliste vahekordade korraldamise kava.

Vastuvõetud kava kohaselt lähevad kõigi seniste vallaomavalitsuste varandused, kapitalid, sularaha, nõudmised, kohustused, arhiivid ja jooksev asjaajamine üle nendele uutele valdadele, mis asetsevad seniste valdade territooriumil, nii et kõik valdade varad jäävad sinna, kus nad praegu on.

Peale-selle näeb kava ette, et hiljemalt 1. maiks 1939. a. peavad maksma: 1) Anija vallaomavalitsus Peningi vallaomavalitsusele senise Alavere valla üldotstarbeliste varade arvel 1000 kr. ja Ravila vallaomavalitsusele 2500 kr.; 2) Kehtna vallaomavalitsus maksab senise Ingliste valla üldotstarbeliste varade arvel Käru vallale Järvamaal 2000 kr. ja Juuru vallale 1500 kr.; 3) Kuusalu vallaomavalitsus maksab Jõelähtme vallale senise Kodasoo valla üldotstarbeliste varade arvel 430 kr.; 4) Nissi vallaomavalitsus maksab Kernu vallale senise Laitse valla üldotstarbeliste varade arvel 2000 kr.; 5) Raikküla vallaomavalitsus maksab Rapla vallale Jalase koolikrundi arvel 500 kr. ja 6) Keila vallaomavalitsus saab senise Vääna valla üldotstarbeliste varade arvel kirjutusmasina ühes lauaga.

Nagu Harju maavalitsusest meie kaastöölisele valdade varade korraldamise kava vastuvõtmise puhul selgitati, ei tule kavas tähendatud maksukohustuste all mõista mitte eelarvekulusid, mis põhjendaksid maksude tõstmist, vaid maksukohustuste all tuleb mõista lihtsalt seda, et kui üks vald saab senisest vallast endale rohkemal määral kinnis- või vallasvara, siis teine vald saab selle eest kompensatsiooniks rohkemal määral osa senise valla kapitalidest.

Harju maavalitsuse poolt vastu võetud kava on sama, mille kohta detsembrikuu alul aset leidnud Harjumaa vallavanemate nõupidamistel kokkuleppele jõuti. Kokkulepped olid vahepeal arutusel ka asjast huvitatud valdade vallavolikogudes, kus kokkuleppe poolt anti 553 häält ja vastu ainult 11 häält, kuna 15 vallavolinikku jäi erapooletuks. Seega kiideti kõigis vallavolikogudes vallavanemate poolt sooritatud kokkulepped üksmeelselt heaks.

Maavalitsuse arvates tagab see leplik üksmeel kava vastuvõtmisel tõsiasja, et

uutel valdadel ei teki üksteise vastu ühtki pikaajalist kohustust

ja et kõik varalised vahekorrad uute valdade vahel lahenduvad ühel ajal üleandmise-aktidele allakirjutamisega. Selle tagajärjel võivad ka uutes Harjumaa valdades endiste valdade elanikud tunda endid kokkukuuluva kogukondliku tervikuna kohe pärast 1. aprilli 1939. a., ilma et nende vahel tekiks lahkhelisid asjaolude tõttu, et osa valla kodanikke peaks maksma suuremat maksu või kandma rohkemal määral naturaal-kohustusi.

Head uut aastat!
Tapeedi- ja paberiäri
Fr. Martinson
Tartu mnt. 1.

Edurikast uut aastat
kõigile kaastöölistele ja mõtteosalistele
E.T.K.

Kirikuõpetaja ei saa karjasegi palka!

Puhja kogudus Tartumaal palkas hiljuti ametisse abiõpetaja, kelleks sai K. Särg. Palgaks määrati talle 20 (loe kakskümmend) krooni kuus.

Noorte õpetajate küsimust ühenduses ülaltoodud juhtumiga arutati neljapäevasel Valga praostkonna sinodil Elvas. Toodi ette, et noorte usuteadlaste seisukord on meil üldiselt vägagi raske. Puhja koguduse abiõpetaja ei saa karjasegi palka.

Halvem on aga nende seisukord, kes pärast ülikooli lõpetamist ja prooviaastat on kohata. Praost Lauri tõi ette, et nende arv on 40—50.

Leiti tungivalt vajaline olevat, et suuremad kogudused katsuksid luua abiõpetaja kohti, millega saaks tööta usuteadlasile pakkuda väikest teenistust. Üldse peeti ebanormaalseks suuri kogudusi. Arvati, et 3000-liikmelised kogudused on meie oludes normaalsed. Valga praostkonna Võnnu koguduses on aga 13.000 liiget.

Eesti evangeeliumi luteri usu kiriku usuteadlaste konverents

toimub 24.—26. jaan. 1939 Tartus Maarja koguduse saalis. Päevakorras on peale avamise piiskop H. B. Rahamäelt ja konverentsi lahkunud liikmete mälestamise rida kõnesid. Piiblist ja kirikuõpetajast peab Tartu ülikooli usuteaduskonna esindaja abipraost mag. Jaak Varik kõne, kuna ülevaate vaimulikust kirjandusest eesti ev.-lut.-usu kirikus 1938. a. annab praost J. Aunver. Veel esinevad kõnedega misjonijuhataja H. Põld misjoni seisundist tänapäeva maailmas ja misjonär M. Meedar läkitustööst praeguses Hiinas. Elavamat mõttevahetust tekitab loodetavasti uute tööjõudude rakendamise küsimus, millest refereerib piiskopl. vikaar A. Soomre, samuti ristitavate laste vanaduse küsimus, mille algatab piiskopl. vikaar J. O. Lauri. Arutusele tulevad agenda kavand 3. lugemisel ja leeriõpetuse kava kui ka piiblitõlke komisjoni aruanne.

Teade eesti meremehe surmast

„Meie Tee" teatel on surnud 29. oktoobril New Yorgi meremeeste hospidalis eesti meremees Eduard Jürt poeg Henning, kes on maetud 2. nov. Silver Mount surnuaeda Staten Islandis. Henning oli 49 a. vana ja juba üle 30 aasta kodumaalt ära.

Head uu

FOTO-STU
NYLAN

Ehituskru

Tartu linnavolikogu oma tänuvõlga ka

Tartu, 30. 1 linnavolikogu. Koos kogu sekretäri A. 60-aastaseks. Talle eest.

Vaestelastekohtu ma, tulumaksukomi teine kaasistuja jäi tada rea krunte. L tatud kujul tasaka kooseisu suurendat

Lõpuks otsusta 1800 ruutsüllaline k seega helilooja 30- seltskondlikul alal.

Sama päevakor K. Saral avaldas võlga teenetega teg leja soovi, et linn prof. J. Tõnisso pelile auvõla ta bly moodus.

Koosolek lõppe aasta sooviga.

John G. J. G. Johnson

kirjutab vaestemajalikust finants-hingeelust, sajakordsest suurusehullustusest ja ühest likvideeritud uue-aasta klubist

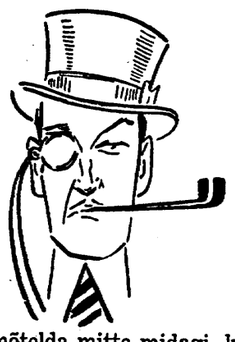

Ladies and gentlemen!

Uue aasta esimestel päevadel on nii meil, kui ka teil kombeks, et soovitakse oma tuttavatele, sõpradele ja ka vaenlastele: A Happy New Year. Tavaliselt sealjuures ei mõtelda mitte midagi, kõige vähem aga teise heakäekäigule uuel aastal. Meil Inglismaal oli kord üks klubi, mis propageeris uue-aasta õnnitluste ärajätmist ja soovitas selle asemel anda igale tuttavale £ 1; see teeks teie rahas välja ümmarguselt 18 krooni. Et aga klubi kodukorras oli punkt, et liige kuulub siis väljaheitmisele, kui ta ütleb kaasliikmele vaid tavalise õnnitluse ilma £ 1-ta, siis likvideeruks klubi automaatselt. Klubi asutajad liikmed olid loomulikult šotlased, kes spekuleerisid inglaste ja iirlaste lihtsameelsusele ja suurele joonele.

Ka teil on olemas n.-n. Bergmanni abiraha, kuhu makstes mõne sendi või krooni, satud oma õilsa teo eest nimepidi ajalehte ja sind „vabastatakse uue-aasta õnnesoovide saatmisest." Ma pole küll siiani veel kohanud teil inimest, kes on jätnud mulle ütlemata oma tavalise „H. U. A.", vaatamata, et tema nimi on figureerinud teiste õilsate nimede kõrval.

Et Ma olen hingeelult ärimees ja näeksin meeleldi kõiki šillingeid ausal teel oma taskus, siis propageerin, et mulle soovitaks uut aastat Inglismaal hingusele läinud klubi korra kohaselt, vastavalt teie majanduslikule kandejõule ja elustandardile. Pealegi oleks sarnane moodus igale uut aastat soovijale hoopis elamusrikkam kui tavaline „H. U. A.", ja seoks hoopis reaalsemate sõprussidemetega.

Avameelselt üteldes, olen siiski pessimist, ega usu teie suurt joont. Nagu Ma olen pannud tähele, valitseb teil vaestemajalik finants-hingeelu. Sellest hingeelust pole puhtad isegi need suured ettevõtted, kus peagu elatakse rahahunnikute vahel.

Kui minu mälu mind väga ei peta, siis pandi teil omal ajal maksma kindel kord, et kõiki rahasummasid tuleb nimetada nende õigete nimedega. Teie klassiloterii reklaamidestki võib aga lugeda, et peavõit on nii- ja nii-mitu miljonit s e n t i, mitte krooni. Ma nimetasin seda nähet eelpool vaestemajalikuks finants-hingeeluks. Sama õigusega võib seda nimetada ka sajakordseks suurusehullustuseks.

Kui Iiri sweepstake'i eelreklaamides oleks üteldud, et peavõit pole mitte £ 30.000, vaid d 7.200.000 (s. o.: Iga nael 20 šillingit, iga šilling 12 pence'i), siis mõtleks kogu kultuurne maailm, et vana John Bull on läinud hoopis ogaraks.

With the Season's Greetings from

John G. J. G. Johnson.

Head uut aastat!

J. Kõver

Keskkütte- ja vesivarustuse-tööstus

Tallinn, Liivalaia 34-a.

„Olen selle asja hoopis unustanud!"

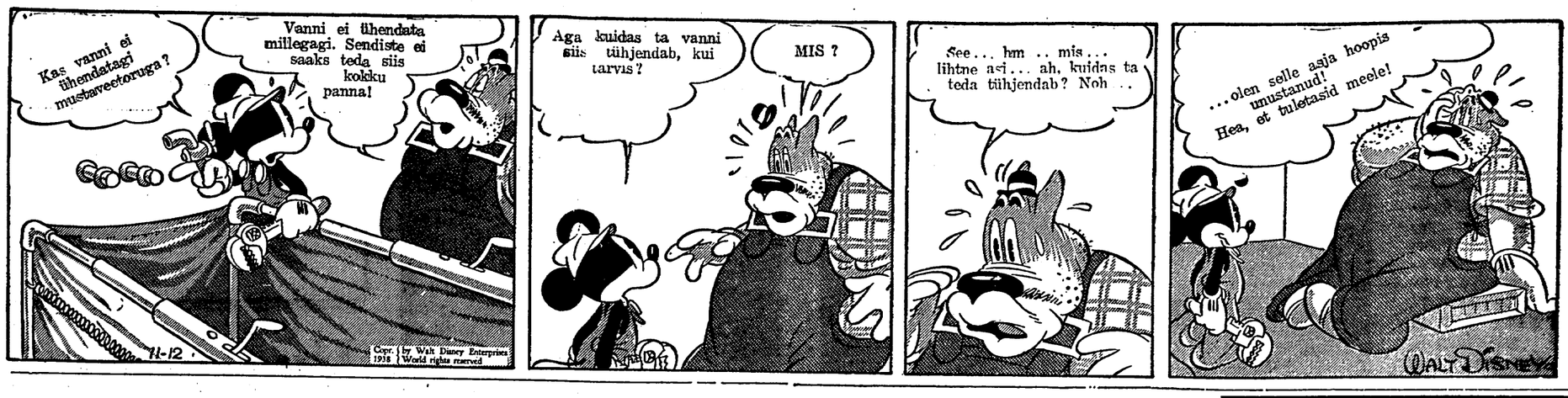

Tähesõitjad Monte-Carlosse

Ükski eestlane ei võistle kaasa. — Start Estonia ees 17. jaanuaril. — Tallinnast alustab teekonda 11 Prantsuse, 5 Poola, 4 Hollandi, 2 Inglise, üks Saksa ja üks Rootsi auto. — Siit stardib ka kaks eelmise tähesõidu võitjat

118 võistlejast stardib Tallinnast 24

Eesti Autoklubile saabunud lõplike andmete järgi stardib eelseisvale tähesõidule Monte Carlosse ülesantud 118 autost Tallinnast 24 autot. Kõik need Tallinnast startijad on välismaalased — ühtki eestlast ei ole tänavuste tähesõitjate seas. Startimine Tallinnas toimub E s t o n i a teatrimaja ees 17. jaanuaril kell 19.20, mil võistlejad asuvad teele pikale tähesõidule üheminutiliste vaheaegadega. Seekord stardivad Tallinnast ka mõlemad eelmise tähesõidu v õ i t j a d — üldklassi võitja hollandlane G. B a k k e r-S c h u t koos kaasasõitja P. J. Nortieriga ja daamide karika võitja pr. G. R o u a u l t koos pr. J. Bagarryga (Prantsuse), kes eelmine kord startisid A t e e n a s t.

Traditsioonide kohaselt hoitakse eelmise aasta võitjatele Monte Carlo tähesõidul alati kolm e s i m e s t numbrit. Nii stardib Tallinnast tänavu esimesena nr. 1 all eelmärgitud Hollandi tähesõitjate paar G. Bakker-Schut, kellel kaasasõitjaks P. J. Nortier, oma Fordiga. Teisena stardib eelmisel tähesõidul d a a m i d e karika võitnud pr. G. R o u a u l t (Prantsuse) oma Matfordiga, kaasasõitjana on tal registreeritud pr. J. Bagarry. Nad stardivad nr. 3 all. Kolmandana läheb teele nr. 12 all Hotchkiss, mille sõidavad pr. E. Ageron ja P. Humbert.

Järgneb veel kaks masinat Prantsusmaalt — nr. 17 all Simca, millel sõitjaks prantslane Ch. Ambaud, ja nr. 23 all Matford, millel sõidavad prantslased J. Guinlin ja M. Horvilleur. Siis tulevad poolakad E. Bellen ja S. Pronaszko nr. 25 kandva Fordiga, hollandlased H. J. Stemerdinck ja D. S. Keizer Fordiga nr. 33 all. Edasi on startijad järgmised:

Nr. 35 Matfordiga prantslased V. Joullie ja P. Levegh; nr. 37 Hotchkissiga prantslased pr. Y. Simon ja S. Largeot; nr. 41 Buickiga poolakad M. Szachovski ja B. Vetter; nr. 46 Matfordiga prantslased prl. M. L. Lamberjack ja pr. Siko; nr. 61 Humberiga inglane lord Waleran; nr. 66 Chevrolet'ga poolatar pr. S. Zagorna; nr. 69 Lagondaga inglane A. P. Good; nr. 70 Matfordiga prantslane J. Vial; nr. 78 Fordiga hollandlanna prl. A. van Vredenburch; nr. 89 Simcaga prantslane dr. M. Angelvin; nr. 96 Citroeniga prantslased F. Barthelemy ja M. Rastouil; nr. 98 Simcaga prantslased pr. A. de Bourbon ja P. Chaussonniere; nr. 105 Fordiga sakslane G. Macher; nr. 106 Lanciaga poolakad L. Borovik ja M. Wierzba; nr. 107 Fiatiga hollandlased C. Kruit ja A. C. van Kampen; nr. 119 Lanciaga rootslased K. Bjorkman ja Hermansen, kuna viimasena asub teele poolakate ins. T. Mareki ja V. Pajeosky nr. 122 kandev Opel.

Tallinnast startimiseks on seega üles antud 24 masinat. Üldse on startipunkte üle Euroopa 8. Startijate arvult esikohal on A t e e n 38 startijaga, teisel kohal A m s t e r d a m 25 ja kolmandal T a l l i n n 24 startijaga. Võidupunkte annavad seejuures Ateen 500, Amsterdam 468 ja Tallinn 498. John O'Groatsis Schotimaal stardib 21 masinat (läbisõitjad saavad 496 punkti), 497 p. andvast Palermost on startijaid 13, Stavangerist (annab 497 p.) stardib 8, Bukarestist (498 p.) 3 ja Umeast Põhja-Rootsis (annab 496 p.) ainult 2 masinat.

Tallinnast startijate sõidumarssruut on järgnev: Tallinn — Riia — Kaunas — Königsberg — Varssav — Berliini — Hannover — Venlo — Brüssel — Reims — Dijon — Lyon — Grenoble — Monte-Carlo. Kogu selle tee pikkus on 3792 km. Võrdluseks on tähendada, et sõidutee pikkus Ateenast on 3773 km. F i n i š on Monte Carlos avatud 21. jaanuaril alates kell 12.00 ja suletakse samal päeval 5 tundi pärast viimase võistleja ettenähtud saabumisaega. Kõik võistlevad masinad peavad tegema läbi k o l m e r i k a t s e t. Esimeseks neist kolmest on viimse etaabi katmine viies osas erisuguste sõidukiirustega, teiseks erikatseks on startimis- ja pidurdumisproov, kolmandaks mäesõidukatse ettekirjutatud kiirusega. Igasuguseid kõrvalekaldumisi ettekirjutustest karistatakse punktide mahavõtmisega. Võitjad selguvad lõplikult 24. jaanuaril kell 15.00.

K ü m n e l e parimale on üldklassis ette nähtud 10 rahalist auhinda. Üldvõitja omandab peale teiste auhindade 50.000 franki (üle 5000 kr.), kuna teine auhind on 20.000 ja kolmas 13.000 franki. Kõik masinad on võimsuse järgi jaotatud kolme klassi ja peale klassiauhindade on mängus rida eri- ja rändauhindu, muuseas ka k a k s B a l t i k a r i k a t. Üks karikas on Tallinnast startinud võistlejatest punktidega parimaks osutunud tähesõitjale. Selle karika võitis 1936. a. G. Bakker-Schut koos H. de Beaufortiga, 1937. a. Ch. Cordier ja 1938. a. A. Buyze koos H. J. Stemerdinkiga. Teine karikas on parimale baltlasele — selle võitis eelmisel tähesõidul eestlane K. S i i t a n oma Nashiga.

Arvult on Monte Carlo tähesõitusid seni peetud üldse 17. Ü l d v õ i t j a k s on Tallinnas startinuist tulnud 1933. a. prantslane M. V a s s e l l e oma Hotchkissiga. See mees on ka ainuke tähesõitjatest, kes on suutnud üldse kaks korda tulla üldvõitjaks ja seda pealegi kaks aastat järgemööda — samuti tuli ta üldvõitjaks Umeast 1932. a. startinult. Peale selle on alla 1500-ccm masinate klassis tulnud võitjaks Tallinnast startides 1933. a. Prantsuse tähesõitjate paar pr. Rouault ja M. Quinlin.

D a a m i d e karika võitja on Tallinn stardipunktina annud kolm korda: 1930. a. pr. Michel Dore, 1933. a. pr. Mareuse ja prl. Lamberjack oma Peugot'ga ning 1936. a. pr. M. J. Marinovitch ja prl. Helle-Nice Matfordiga. Huvitav on märkida, et peale rahaliste auhindade, mille kogusumma 150.000 franki, on mängus veel üldse 37 erilist rändauhinda ja karikat.

Oma lgp. ostjaskonnale ja kõigile ärisõpradele soovib

head uut aastat

K.-M.

M. S C H A E F E R

Paberikaubad — mänguasjad

TALLINN, RATASKAEVU 5

Iraani–Prantsuse suhte katkesid

Prantsusmaa astus samme arusaamatuse lahendamisek

P a r i i s, 30. 12. (ETA) (Havas) I ni saadik Pariisis Sepah Bodi teatas t hommikul välisministeeriumis ametli Iraani-Prantsuse diplomaatlike suhete kestamisest.

Umbes aasta eest Iraani saadik esines d'Orsay'l protestiga ajakirja „Echo" vastu sõn mängu pärast, mis oli teatavas seoses Iraani šaa ga ja mida pandi pahaks Teherani kuninglikus lees. Arvatakse, et diplomaatlike suhete katke mist põhjendatakse Iraani saadiku poolt täna malaadiliste asjadega. Lehtede hulgas, s süüdistatavat, olevat ka „Journal Humoristiq mis olevat sisaldanud süütut sõnademängu i igasuguse pahatahtlikkuseta.

Prantsuse välisministeerium on avaldanud a liku teadaande, milles üteldakse, et Iraani sa Pariisis on teatanud Quai d'Orsay'le põhjused, pärast Iraani valitsus on otsustanud katkes diplomaatlikud suhted Iraani ja Prantsusmaa hel. Selle põhjuseks on „Petit Parisienis", celsioris" ja ühes nädalalehes avaldatud arti mis olevat Teheranis esile kutsunud ägeda aj janduse kampaania. Prantsuse saadikule Teh nis on tehtud ülesandeks anda lähemaid sel selle arusaamatuse lahendamiseks. Ent vaat ta sellele, Iraani valitsus on otsustanud katkes 28. detsembrist peale diplomaatlikud suhted Pr susmaaga.

Läti juudid Saksamaalt välja

R i i a, 30. 12. (ETA) (Pat) Lehtede tel Saksa valitsus on alustanud Läti kod kest juutide väljasaatmist Saksamaalt. S olevat välja saadetud 600 Läti juuti.

Miki seitse korda nädalas!

„Väike Miki ja kuri hiiglane"

Uus pühapäevane Miki-sari „Päevalehes"

Miki-hiir ja ta Minni on saanud kõigi eesti laste lemmikuks — peaasjaliselt tänu neile Miki-pildisarjadele, mis nüüd juba üle aasta on ilmunud „P ä e v a l e h e s" kuus korda nädalas.

Et valmistada lastele veel suuremat rõõmu, selleks on „Päevaleht" endale hankinud ainuõiguse u u e l e M i k i - s a r j a l e, mis alates homsest ilmub i g a l p ü h a p ä e v a l. Seda sarja on igakord k o l m r i d a p i l t e, kokku kümme kuni kaksteist üksikpilti, ja ta võtab enda alla p o o l a j a l e h e k ü l g e.

Pühapäeva-Miki ei ole senise argipäeva-Miki täienduseks või vahelüliks, vaid pühapäeviti leiate nüüd u u e Miki-sarja, mis jookseb rööbiti kuus korda nädalas ilmuva sarjaga.

Esimeseks sääraseks uueks sarjaks oleme oma Miki-sõpradele valinud põneva loo „Väikesest Mikist ja kurjast hiiglasest", milles näeme, kuidas väike kangelane saab jagu õelast hiiglasest, kes hirmutab ja laastab kogu maad. Kõik kartsid seda hiiglast, ainult Miki mitte — ja julge päralt on võit!

Jälgige homsest peale Miki seiklusi ja julgustükke i g a p ä e v „Päevalehes"!

Miki-pildisarjad ilmuvad ainult „P ä e v a l e h e s".

Berliini juudid on ärevuses

Kaotavad 30 protsenti oma varandusest

B e r l i i n, 30. 12. (ETA) (Reuter) Siinsed juudid tunnevad rahutust kuulduste puhul, mis olevat saadud ufaldatawast allikast, et junniwiisilist kahjutajumaksu tõstetakse 20 protsendilt 30 protsendile nende warandusest. Seletatakse, et esimene osamaks, mis kasseeriti sisse 15. detsembril, ei ole toonud kokku nii suure summa kui loodeti. Rahaministeeriumist ei kinnitata ega lükata ümber neid kuulduſ. Teatatakse waid, et esimese osamaksuga sisse tulnud summad tehakse teatawaks jaanuarikuus. Juudid on seega juba maksnud wiis protsenti oma warandustest ja kui kuulduſed protsendi tõstmisest wastawad tõele, siis tähendab see, et nad kaotawad weel 25 protsenti kogu oma warandusest.

Vürstinna Lieven

XV.

Samal päeval sai proua von Lieven teada kõik üksikasjad Castlereaghi enesetapmisest. See tapmine mõjus Dorotheele nii, et ta esialgul ei saanud kirjutada sellest sündmusest oma sõbrale — Metternichile. Siis aga sai ta endast jagu ja kirjutas muuseas: „Teie leinate lord Londonderryt kui sõpra taga, aga teil tuleb leinata teda ka kui ministrit, sest ta oli väheseid mehi, kes Euroopa poliitikast aru sai ja kelle põhimõtted ja kalduvused teda sundisid sõprust pidama Austriaga. Milline kaotus melle ja eriti teile! Ma olen veendunud selles, et vähesed sündmused teid nii kurvastada võivad. Mina ei saa teda unustada. Ma näen kogu aja teda oma silmade ees, — nägu, mis oli nii lõbustõsine ja nii kena!"

Hulk aega läks mööda, enne kui kuningas Castlereaghile määras järeltulija. Proua von Lieven kõneles lord Liverpooliga, et Castlereaghi asemel peaks keegi teine minister sõitma Veronasse, sest seal tulevat arutusele tähtsad küsimused. Ministerpresident sai vastuse anda alles ühe kuu pärast.

Kogu Inglismaa soovis, et välisministriks saaks C a n n i n g, kuid kuningas oli Canningi vastu, sest tema lähedased nõuandjad ei pooldanud Canningit. Canningi vastaste hulka kuulus ka proua von Lieven. „Jumala pärast, ärge võtke teda. Ta petab teid!" ütles Dorothee Wellingtonile. Proua von Lieven teadis, et Canning on väga andekas inimene, kuid ta arvas, et ta ei ole kindel oma põhimõtetes.

Avalik arvamine ei lasknud end aga eksitada käputäiest kuninga nõuandjatest ja nõudis edasi, kuni kuningas oli sunnitud kutsuma välisministriks Canningi.

Minister Canning rääkis kirjast, millega kuningas ta oli kutsunud ametisse. „See oli kiri, nagu kutse Almacki ballile, mille tagaküljele on kirjutatud: „Laske see lontrus sisse!"

Canning volitas Wellingtoni Inglismaa esindajana osa võtma Veroona kongressist.

Hertsog Wellington ja Lievenid sõitsid septembri keskpaigas minema. Lievenid peatusid mõne päeva Salzburgis, kus neil oli kohtamine vene välisministri Nesselrode ja austria kantsleri Metternichiga.

Kongress Veroonas, mis algas 1822. aasta sügisel, oli viimane selletaoline kongress, millel monarhid ja nende ministrid koos arutasid rahvusvahelisi küsimusi ja korraldasid neid. Tsaar ilmus hiilgavas vormis. Teda saatsid viis kindraladjutanti, tema kindralstaabi ülem ja välisminister. Tema veetis suurema osa ajast leedi Londonderryga, kes oli Castlereaghi venna abikaasa. Austria keiser ja Preisi kuningas olid ka ilmunud, ja peale nende mitmekesiste itaalia vürstiriikide valitsejad, kaasa arvatud ka Napoleoni lesk M a r i e L o u i s e. Chateaubriand oli kaasa toonud ilusa madam R é c a m i e r'. Proua von Lieven oma päevaraamatus annab naiselemendile väga halva kriitika. Põhjus seisis selles, et kongressi daamid said teada Dorothee intiimvahekorrast Metternichiga. Daamid ja ka paljud mehed hoidsid temast meelega eemale. Ka venelased vaatasid temale kiiva. „Et ma kümme aastat olen elanud Inglismaal, vaatavad nad mulle kui inglannale," kirjutab ta oma vennale, „ja et ma igapäev näen Metternichi, arvavad nad, et ma olen austerlanna." Venelased juhtisid ka tsaari tähelepanu vene suursaadiku prouale, kuid sellel oli oma armulugudega küllalt tegemist ja sellepärast lõi ta käega nendele juttudele.

Leedi Londonderry arvas aga, et proua von Lieven oli kade leedi Londonderryle, sest keiser külastanud iga päev teda, ei pannud aga tähele proua von Lievenit.

Dorothee ei olnud rahul kongressiga ka teistel põhjustel, sest isegi Wellington, kes oli sõbralikus vahekorras krahvinnaga, astus väga iseseisvalt üles tema mehe, keisri ja isegi Metternichi vastu. Canning ei olnud kongresside pooldaja ja seepärast oli ta hertsog Wellingtonile ülesandeks teinud, et ta kongressi tööd katsuks igatpidi takistada ja otsuste tegemist nurja ajada.

Kongress pidi arutama ja otsustama Greeka küsimust, kuid tähtsamaks küsimuseks oli Hispaania küsimus, kus oli jälle kord kodusõda. Kas aidata Ferdinand VI-dat või mitte? Wellingtonile oli Canning teinud ülesandeks soovitada neutraalseks jääda ses küsimuses. Kõik teised valitsejad ja diplomaadid olid interventsiooni ehk vahelesegamise poolt. Kui hertsog Wellington nägi, et kõik ta vastu on, sõitis ta 30. novembril ära ja seega oli alliants saanud tugevasti vapustada.

Canning oli väga rahul Wellingtoniga ja ta kirjutas inglise suursaadikule Peterburgi: „Seisukord võtab jälle terve väljavaate. Iga rahvus hoolitsegu iseenda eest ja Jumal kõigi meie eest. Aga ütelge Vene keisrile, ta olgu üsna rahulik, sest areopaagiajad on mööda."

Proua von Lieven oli pahane ka oma mehe ülemuse, krahv Nesselrode peale. Ta oli Nesselrodet palunud, et see annaks ta mehele koha Viini, kuid Nesselrode ütles viisakalt, et ta seda teha ei või. Krahvinna sai aru, et vahekord Metternichiga rikub tema mehe karjääri. Kui ta tahab, et vene välisministeerium suhtuks Lievenitesse lahkemalt, tuleb tal oma armastuse-vahekorrast võõra riigi kantsleriga loobuda ja kogu oma ja mehe huvid juhtida Vene huvide kaitsmiseks.

1823. aasta jaanuaris saabusid Lievenid Londoni. Proua oli pettunud, väsinud ja haige, kuid tal olid kindlad kavatsused tulevikule.

*

Proua von Lieven jatkas korrespondentsi vürst Metternichiga, oli ta ju temaga Veroonas palju õnnelikke õhtuid mööda saatnud. Ühes kirjas kirjutas ta: „Ma olen kade teile, sest teil on palju tööd. Aeg läheb teil kiiresti mööda, kuid minul on igav. Minu tervis ei ole hea. Mul on ikka väike palavik; mul on valu rinnas ja ma käin kogu aeg hommikukuues. Ma loen, kuni silmad punaseks lähevad. Minu beebi on minu ainuke lohutus ja rõõm."

Krahv Nesselrodel oli veidi piinlik, et ta proua Lievenile oli annud eitava vastuse Viini üleviimise asjus, kuid selle eest korraldas ta asja Londonis nii, et vene saatkond sai uued ja avaramad ruumid. Lievenid said nüüd ka saatkonnas ilusa korteri; korterid said ka saatkonna ametnikud saatkonna majas. Uus saatkonna maja oli nüüd Dover-streetil.

Proua hakkas nüüd tööle. Ta uuris oma mehe aruandeid välisminister Nesselrodele ja ühel päeval saatis ta enda poolt lühidalt kokkuvõetud väljavõtte ühes mehe aruandega ära. Nesselrode oli vaimustatud, sest nüüd ei olnud tal vaja pikka aruannet lugeda, oli tal ju proua von Lieveni lühikest kokkuvõtet palju kergem lugeda. Krahv Nesselrode tänas ja palus jatkata seda tööd. Igakord saatis nüüd proua ka oma lühikese aruande kaasa ja varsti võttis ta mehe aruannete kava koostamise endale ja ühtlasi parandas ta aruandeid keeleliselt.

Sellest saadi ka Londonis teada ja räägiti, et venelasil olevat kaks suursaadikut Inglismaal.

Ja nali-naljaks, tõsi-tõeks. Venemaal oli proua Lievenist suurem kasu kui ta mehest, sest proua pääsis peaaegu iga päev kuninga juure ja kõigi aristokraatide vastuvõttudele. Proua oskas kuningale jutustada lõbusaid lugusid ja edasi anda iga klatši ja kuningas kuulis teda tundide kaupa suure huviga pealt. Muidugi jutustas ta prouale ka asjust, mis olid riigisaladus ja proual oli võimalik neid edasi anda oma välisministrile.

Eespool kuulsime, et Inglismaal ei peetud kuigi suurt lugu kuningast, ei armastatud teda ka tema kuningriigis Hannoweris. Ei armastatud teda seepärast, et teda ümbritsesid kõik võõrad, peale ta armukese — leedi Conynghami. Inglased nimetasid välismaalaste ringkonda, kes ümbritses kuningat „Cottage coterie'ks". Sinna kuulusid peale proua von Lieveni, Hannoweri minister krahv M ü n s t e r, austria suursaadik vürst Paul E s t e r h à z y, tema atašee N e u m a n n ja hiljem prantsuse suursaadik prints P o l i g n a c.

Coterie hakkas uuesti arutama Canningi l must. Nad kõnelesid kuningale, et ta peaks va dama oma välisministri, sest see ei olevat üh välisriigile vastuvõetav. Ja kuningas oli samal vamisel. Ta ütles proua von Lievenile: „Ta o niisama hästi välismaa asju lahendada kui beebi. Tal ei ole takti, ei ole otsustamisvõi ei tunne ta ka välismaad."

Canning sai varsti teada, kuidas töötatakse t vastu ja ta pidas parlamendis kaks kõnet, m ta kaitses ennast ja oma poliitikat. Parlamen kus tõelist asjaolu hästi tunti, aplodeeriti ter suure vaimustusega. Muidugi ei meeldinud ta l kuningale, vene tsaarile, Metternichile ja kõi tolleaegseile reaktsiooni toetajaile.

Proua von Lieven hoidis ennast pärastpoole vale, kui ta nägi, et „coterie" hakkab sepits uusi kavasid Canningi kukutamiseks. Ta tu ennast tõsiselt haigena ja arstide soovitusel sõ ta Itaaliasse oma tervist parandama.

Kui ta Pariisis oli, kuulis ta, kuidas prant sed Canningi soovide vastu olid tunginud His niasse ja seadsid seal troonile Ferdinand VII Vene saadik Pariisis P o z z o d i B o r g o oli s üle nii vaimustatud, et ta kadestas krahvinnat.

Mille üle proua erilist rõõmu tundis, oli asja et Metternich lubas ka Itaaliasse sõita. Kuid laanos sai ta teate, et Metternich ei tule. See handas väga Dorotheed ja ta kirjutas temale, see tema poolt ilus ei ole.

Nüüd oleks ta meeleldi tahtnud näha oma me kes reisil oleks korraldanud seda ja teist.

Proua von Lieven oli väga vaimustatud Itaali tema järvedest ja eriti Lago Maggiorest. Te tähelepanu äratasid ka sinised mäed, mille nõlva olid viinapuuaiad. Ja kliima? See oli mitu ko parem kui niiskes ja suitsuses Londonis. Ta vis paranes silmnähtavalt.

Kuid varsti hakkas ta igavust tundma, sest „peaaju otsis tegevust", ja see ei leidnud seal v raste inimeste seas mingisugust vaimset tööd.

Eesti elektrifitseerimine on mõtnud reaalse tuju

Viimase kolme aastaga on avalikkude jõujaamade võimsus kasvanud 80 prots., maa kõrgpingeliinide pikkus 60 prots. ja madalpingeliinide pikkus 40 prots. Eesti jõujaamade koguvõimsus on tõusnud 75.000 KW-le

1939. aasta elektrifitseerimistööde kava

Eesti Rahvusliku Jõukomitee direktor ins. J. Veerus andis ajakirjandusele seletusi Eesti elektrifitseerimise kavast ja selle raamides seni teostatud ning 1939. a. ettenähtud elektrifitseerimise töödest.

Elektrifitseerimistööde teostamisel, seletas dir. J. Veerus, tuleb väljuda rahvamajanduslikest, riigikaitsellistest ja tehnilistest kaalutlustest. Tuleb aga arvestada ka rahva soove. Elektrifitseerimist ei või teostada juhuslikult, arvestades ainult üksikute soove või juhuslikkude olukordadega, sest selleks on liig suured need summad, mida tuleb investeerida liinide ja jõujaamade ehitamisse. Seepärast ehitamisi tuleb teostada sääraselt, et võiks rahuldada kogu tarvitajaskonna soove lähematel aastakümnetel ja et elekter sealjuures tuleks odav. Neil põhjusil suuremas osas Euroopa ja ka teiste mandrite riikides on koostatud või on koostamisel üleriiklikud elektrifitseerimise kavad, millede järele teostatakse elektrifitseerimist juba järk-järguliselt.

Eestis alustati töid kavakindlaks elektrifitseerimiseks alles Eesti Rahvusliku Jõukomitee ellukutsumisega 1936. a., kusjuures tuli välja töötada üksikasjalik

kava Eesti üldelektrifitseerimiseks.

See kava on koostatud Eesti Rahvusliku Jõukomitee poolt, kusjuures seniseid töid elektrifitseerimise alal on juhitud sääraselt, et kõik need mahuksid üldkava raamidesse.

Eesti elektrifitseerimise töid võib nüüd teostada kavakindlalt üldkava kohaselt vastavalt ainelistele võimalustele. Üldkava ise on koostatud järgmistel põhimõtetel:

Eesti linnade ja suurema osa põllumajanduslike piirkondade varustamine sünnib elektrivõrgu kaudu, millesse juhitakse elektrienergiat mitmest suuremast elektrijaamast, mis oma vahel on ühenduses kõrgpinge magistraalidega, nõnda et ühe jõujaama väljalangemisel teised on suutelised andma elektrit küllaldasel määral.

Riigikaitselistel ja tehnilismajanduslikel kaalutlustel on säärane elektrienergiaga varustamise viis tarvitusel suuremas osas Euroopa riikides.

Elektrivõrk on koostatud meil väljudes esijärjekorras tarvitajaskonna huvidest, kusjuures elektrivõrk haarab kõiki linnu, välja arvatud meie saartel asetsevad linnad, samuti kõiki majanduslikult kandejõulisemaid põllumajanduslikke piirkondi ja kõiki suuremaid tööstuskeskusi.

Piirkondades, kuhu majanduslikult ei ole tasuv viia elektrivõrku, on ette nähtud üksikud väikesed plokk-elektrijaamad, mis varustaksid sääraste elektrijaamade lähemat ümbruskonda.

Elektrivõrk ise on projekteeritud sääraselt, et seda võib tulevikus elektriga toita

Narva, Kohtla, Püssi, Kehra, Tallinna, Ellamaa, Tori-Levi ja Ulila jõujaamadest,

vaatamata sellele, missuguses järjekorras ja suuruses tuleksid ehitamisele ja laiendamisele nimetatud jõujaamad.

Kava järele töötaksid järgmised jõujaamad: Narva ja Tori-Levi veejõujaamad, Kohtla, Püssi ja Tallinna, põlevkivi-jõujaamad, Ellamaa ja Ulila turbajõujaamad. Jõujaamad töötaksid praegusaja tehniliste nõuete kohaselt — nimelt vee- ja soojusjõujaamade koostöö põhimõttel.

Meil sagedasti levinud vaade, et meie

jõgedes on veekogused vähenenud

ja vett ei ole enam küllaldaselt, ei ole põhjendatud veejõujaamade kohta. Meie suuremates jõgedes, Narva ja Pärnu jões, on veevoolu kogused täpsete mõõtmiste alusel üldkogus vähenenud viimase 15 aasta jooksul ainult 3% võrra. Veekogude ajalised võnked on jäänud peagu endisteks ja säärased veekogude võnked tulevad ette kõikidel jõgedel, ka nendel jõgedel, kus on ehitatud välismaadel väga suured veejõujaamad.

Arvestades praegusaja tehnika arengut ja meie olusid, on loomulik järjekord meie jõutagavarade kasutamisel järgmine: veejõujaamu välja ehitada suurematel jõgedel ja kasutada esijärjekorras odajääproduktidega, nagu 3. sorti põlevkiviga, põlevkivi-soojusjõujaamu, küttes neid põlevkivitööstuste jääproduktidega, nagu 3. sorti põlevkiviga, põlevkiviutmise permonentseid gaasidega jne., kuid tarbe korral ka toorpõlevkiviga; veejõujaamadest ja põlevkivi rajoonist kaugel asetsevates piirkondades kasutada turbakütet turba-soojusjõujaamades.

Jõujaamade laiendamise ja väljaehitamise küsimused kuuluvad kaalumisele ja otsustamisele vastavate asutuste riigivõimude poolt, meie aga vaatleksime täna neid laiendusi.

Missuguseid ehitusi ja laiendusi on tehtud avalikes jõujaamades alates 1936. aastast?

Viimasel kolmel aastal on ehitatud uutena: Püssi soojus-jõujaam põlevkiviküttega, võimsusega 3800 kW, Kehra soojusjõujaam põlevkiviküttega, võimsusega 5500 kW, millest avalikeks tarveteks on 1000 kW. Laiendatud on Tallinna põlevkivijõujaama 10.000 kW võrra, Ellamaa turba-jõujaama 3600 kW võrra, Ulila turba-jõujaamas tuleb ülesseadmisele uus suurevõimeline aurukatel; kokku on nimetatud avalike jõujaamade võimsused suurenenud 18.400 kW võrra, mis on 82% nende esialgsest koguvõimsusest. Nende avalike suurjõujaamade koguvõimsus on nüüd 41.000 kW, kuna Eestis kõikide jõujaamade, nii suurte kui väikeste, nii avalike kui ka tööstuste jõujaamade koguvõimsus on praegu 75.000 kW.

Nendest kuivadest andmetest nähtub, et elektrijaamade laiendamiseks on tehtud suurt tööd viimastel aastatel meie avalike jõujaamade valdajate poolt. Jõujaamade püstitamine on aga aluseks kogu elektrifitseerimise töödele.
Jõujaamade püstitamine on aga aluseks kogu elektrifitseerimise töödele.

Elektrivõrgu loomisel

on meil samuti tehtud juba tükk tööd. Kuni 1936. aastani oli meil kõrgpinge elektriliine maal, s. o. väljaspool linnade administratiivseid piire, 450 km, 1936. a. ehitati umb. 40 km, 1937. a. 145 km, ja 1938. 150 km, seega viimase kahe aastaga on kõrgpinge elektriliinide pikkus kasvanud 60% võrra, mida võib lugeda rahuldavaks tagajärjeks. Praegu on meil maal seega kõrgpinge elektriõhuliine 785 km ja peale selle kõrgepinge elektrikaableid tööstuste piirkondades 20 km. Linnades on kõrgpinge õhuliine 50 km ja kõrgpinge kaableid 100 km. Näeme, et linnades on kõrgpinge võrk levinud peamiselt kaablite näol, maal aga peamiselt kõrgpinge õhuliinid.

Madalpinge elektriliinide

kohta on tuua järgmisi andmeid: kuni 1936. a. oli maal ainult 320 km madalpinge elektri õhuliine, kuna linnades oli umb. 700 km, 1936. a. ehitati maale umb. 25 km elektriliine, 1937. a. 65 km ja 1938. a. 70 km, seega 2 viimase aasta juurekasv on 40% ja praegu on maal madalpinge elektriõhuliine 480 km ja peale selle elektrikaableid 25 km, kuna linnades on madalpinge elektriõhuliine 760 km ja elektrikaableid 160 km.

Säärane areng on praegu täiesti loomulik, kõige enne tulevad jõujaamad, siis kõrgpinge elektriliinid ja alles siis madalpinge võrk tarvitajate juure. Jõujaamade ehitusi ja täiendusi oli meil tarvis ka uute tööstuste tekkimise tõttu. Järgnevatel aastatel tuleb aga meil juba laiemaulatuslikult ette võtta madalpinge võrgu väljaehitamist ja jatkata kõrgpinge elektriliinide ehitamist vähemalt senisel määral. Meie madalpinge võrgu arenemisega maal võime olla ka küllaldaselt rahul. Kui 1935. a. oli maal madalpinge õhuliinide ja kaablite üldpikkus vähem kui linnades ümm. 2,5 korda, siis 1938. a. lõpuks on maal ainult 1,8 korda vähem madalpinge võrku kui linnades.

Niisugused on arvud meie elektriliinide kohta, meid aga huvitab veel küsimus,

kuhu on püstitatud neid elektriliine

Tähtsamaid kõrgpinge elektriliine on püstitatud järgmiselt:

Ellamaa — Riisipere — Kohila — Tallinn, Kohila — Rapla — Keava — Lelle — Türi, sealjuures Keava — Lelle — Türi osa tuleb pinge alla alles 1939. aastal, Elva — Rõngu — Kuigatsi — Tõrva — Taagepera, Rõngu — Otepää, Sootaga — Jõgeva, Elva — Tartu, Vaivara — Oru — Toila, Vaivara — Viivikonna, Rakvere — Vaeküla, Jägala — Tallinn kui tööstuse elektriliin. Peale selle on ehitatud rida lühemaid kõrgpinge haruliine üksikute trafo-alajaamade juure. Kõrgpinge elektriliine on senini ehitatud Ellamaa jõujaama piirkonnas loode-Eestis, Ulila jõujaama piirkonnas lõuna- ja kagu-Eestis ja Virumaa Elektri A/s. jõujaamade piirkonnas kirde-Eestis. Tallinna ja Kehra jõujaamadest ei ole veel välja viidud elektriliine maa tarveteks.

Senistest kõrgpinge elektriliinidest saavad elektrienergiat järgmised linnad:

Tartu, Nõmme, Narva, Rakvere, Viljandi, Haapsalu, Keila, Kunda, Jõhvi, Elva, Tõrva, Jõgeva, Otepää, nendest viimased neli linna alles viimastel aastatel, kokku 13 linna.

Järgmistel linnadel ei ole oma elektrijaamu, vaid nemad saavad elektrit tööstusjõujaamadest:

Võru, Türi, Paide, Mõisaküla, Kärdla, Sindi, Kilingi-Nõmme, kokku 7 linna.

Oma elektrijaamad on järgmistel linnadel:

Pärnul, Valgal, Petseril, Tapal, Kuressaarel, Paldiskil, Suure-Jaanil, Mustveel, Põltsamaal, kokku 9 linna.

Puudub elektrivalgustus Antsla, Mustla ja Kallaste linnades, kokku 3 linna. Tallinna linna varustamine elektriga omast jõujaamast või üldisest võrgust jõujaamade koostöö on eriküsimus. Nende linnade ülevliimine üldisele elektrivõrgu energiale, mis saavad praegu elektrit tööstusjõujaamadest, peaks pregustes oludes olema võrdlemisi lihtne. Need üksikud linnad, mis veel omavad jõujaamu, võivad samuti kergesti üle minna väiselektrile, kuna nende omad jõujaamad on juba amortiseerunud, nagu Pärnus, Valgas, või ei vasta oma võimsuselt linna tarvetele, nagu Tapal, Petseris. Sellega on loodud ka küllaldane alus põllumajanduslikkude piirkondade elektrifitseerimiseks, kuna linnu ühendavad elektriliinid läbistavad meie kandvamaid põllumajanduslikke maakohti.

Meie linnade ühendamiseks elektrivõrguga on seega juba tehtud suur töö seniste jõujaamade ja linnavalitsuste poolt ja meil on tarvis seda tööd ainult jatkata.

Järgnevalt peame arvestama

suurtööstuste ühendamisega üldise elektrivõrguga.

Selle teostamine peaks meil olema samuti võrdlemisi kerge, kuna meil 3 suuremat ölitööstust saavad juba elektrit Virumaa elektri a/s. elektrivõrgust. Tallinna tööstused on võrdlemisi rohkel arvul üle läinud Tallinna linna ja Ellamaa elektrijaamade voolule. Teistes linnades ja maal on tööstuse üleminek üldelektrivõrgu energiale võrdlemisi tõenäolik.

Põllumajanduslikkudes piirkondades on üldvõrgu elekter alati palju soovitatavam kui kohaliku väikese elektrijaama elekter. Raskused aga seisavad selles, et igale poole ei ole majanduslikult võimalik viia pikki elektriliine, ja säärastes kohtades tuleb juba rahulduda kohalikkude plokk-elektrijaamadega, mis varustavad ainult jõujaama lähemat ümbruskonda.

Kõrgpinge elektriliinide ehitamiseks on meil küllaldaselt eeldusi ja

1939. a. peaksid tulema ehitamisele järgmised kõrgpinge elektriliinid,

vastavalt elektrifitseerimise üldkavale;
Türi — Paide, Paide — Peetri — Esna, haruliinidega Koeru, Türi — Võhma — Viljandi, Taagepera — Abja — Viljandi, haruliinidega Abja — Mõisaküla, Kuigatsi — Antsla, Jõgeva — Torma, Vaivara — Perjatsi — Udria, Kiviõli — Sonda, Lüganuse — Virumaa rannik, Rakvere — Väike-Maarja, haruliinidega — Porkuni — Tamsalu ja Viru-Jaokbi, Kehra — Lehtse — Tapa, Lehtse — Ambla, Kehra — Raasiku — Aruküla, Kehra — Ülgaste, Rapla — Kuusiku — Kehtna, Rapla — Juuru.

Kõigi nende elektriliinide eeltööd on käimas Eesti Rahvuslikus Jõukomitees ja rahaliste küsimuste korraldamisel elektrijaamade poolt tulevad need elektriliinid ehitamisele.

Kaalumisel on veel Lelle — Pärnu, Võhma — Põltsamaa ja Tartu — Võnnu elektriliinide ehitamised kõige lähemal ajal, kuid varem nimetatud elektriliinid on rohkem vajalikud või kergemini teostatavad.

Ülalnimetatud elektriliinide ehitamisega tuleksid ühendamisele üldvõrguga järgmised linnad: Tapa, Türi, Paide, Mõisaküla, Antsla. Uued elektriliinid läbistaksid meie jõukamaid põllumajanduslikke piirkondi Viljandimaal, Järvamaal, Virumaal ja Võrumaal, mispärast nende elektriliinide ehitus on eriti soovitav põllumajanduse huvides.

Meie Eesti oludes, kus põllupidajad soovivad elektrit saada võimalikult kiiresti, peaksime kasustama

madalpinge elektriliinide ehitamisel mitmesuguseid mooduseid,

vastavalt kohalikkudele oludele. Soovitav on arendada järgmisi mooduseid madalpinge elektriliinide ehitamiseks ja korrastamiseks: 1) elektrijaamade kaudu, 2) elektriühingute kaudu. Küsimuse alla võiksid tulla veel vallavalitsused.

Elektriühingute kaudu on võimalik kaasa tõmmata elektriliinide ehitamiseks suuremal määral kohapealsete elanikkude raha, kuna elektrijaamade ja vallavalitsuste kaudu ehitamise korral kujuneksid kohalikkude elanikkude poolt sissemaksetavad rahasummad väiksemaks.

Praeguses olukorras tuleks meil talitada järgmiselt:

Elektrijaamad arendagu tegelikkude võimaluste piirides madalpinge elektriliinide ehitamist ja korrashoidmist, maal elektrijaamade eneste personaaliga, nõudes sisse tarvitajaskonnalt teatud osa elektriliinide ehituskuludest, nagu see toimub praegu linnades, kus majaomanikud näiteks maksavad 50% elektrilise ühendamise kuludest. Sissemaksu osa suurus tuleb määrata ühtlane teatud piirkondades. Elektriliinid jäävad seejuures elektrijaama omanduseks. Elektrijaamadel tuleb nendeks otstarveteks suurendada oma personaali ja elektrijaamadel tuleb teha teatavaks, missugustes piirkondades ja missugustel tingimustel nemad võtavad enda peale madalpinge elektrivõrgu ehitamise.

Paralleelselt tuleb

arendada elektriühingute tekkimist

ja madalpinge elektrivõrgu ehitamist ja korrashoidmist elektriühingute poolt, kusjuures need ühingud peaksid olema suuremaulatuslikud, haarates mitme trafo piirkonda ja sealjuures vähemalt nõnda suurt madalpinge elektrivõrku, et elektriliini korrashoid ei kujuneks kalliks. Elektriühingu poolt varustatav maaala võiks ulatuselt vastata näiteks ühe põllumeeste konvendi piirkonnale.

Ühe trafo piirkonnas asuva elektrivõrgu korrashoidu tuleks üle anda juba elektrijaama personaalile tastava tasu eest. Seega väiksema elektriühingu ülesandeks jääks peamiselt elektriliini ehitamine ja üldised korraldused.

Head uut aastat

kõigile oma senistele ja uutele sõpradele soovib ajakiri

„Taluperenaine"

Rutake soodustatud hinnaga — Kr. 3.50 aastakäik — tellimisega kas otse talitusest või posti jooksva arve nr. 2343 kaudu, mis on võimalik ainult 12-nda jaanuarini. Pärast seda maksab „TALUPERENAINE" ükskõik kust tellides Kr. 4.— aastas.

Kolmekordsed kingid aastatellijatele:

Kr. 1200.— väärtuses uusaastakinke (jagamine 13. jaanuaril).
Kr. 1300.— väärtuses „Taluperenaise" 13-nda aastapäeva-kinke (jagamine 13. jaanuaril)
Kr. 12.800.— väärtuses kinke, millest saab IGA AASTATELLIJA ÜHE KINGI väga ilusa KEEDURAAMATU näol, mis sisaldab 120 kõige moodsamat ja uuemat toiduretsepti. See kink saadetakse kõigile aastatellijaile kätte koos

„Taluperenaise" jaanuarinumbriga,

mis on juba ilmunud.

Jaanuarinumbril kaasas värvitrükis PETSERIMAA RAHVARIIE, ilusa ÜLIKONNARIIDE PROOV ja ROMAANI „Kaluripoeg" järg.

Toimetus ja talitus Tartus, Peeter Põllu 5. Telef. 9-37.

Õnnerikast uut a

soovivad

WELLAMO
jookide tehas

Kutseühingute refor jõudmas

Kohalikud keskliidud Tartu, Narva, Pärnu ja Vil kaob rida iseseisvaid ühingu

Kutseühingute ümberkorraldamised on jõudmas lõppjärku. Suuremas osas küsimusis on jõutud juba kokkuleppele, kuid juba jaanuari keskpaigu loodetakse tööga üldiselt lõpule jõuda.

Uue korra järele tuleks peale ülemaalise keskliidu kohalikud keskliidud peale olemasoleva Tartu töölisühingute keskliidu veel Narva, Pärnu ja Viljandisse. Mujal jääksid tegutsema või loodaks üldühingud, mis otseselt kuuluvad ülemaalisesse keskliitu. Sealjuures üldühingud koondaksid neid kutsealasid, millised end ise pole suutnud organiseerida. Iseseisvate ühingute või osakondade tekkimisel tuleks neil aga üldühingust lahkuda.

Üksikutes kutsealades on mõeldud alljärgnevad muudatused:

Ehitus- ja puutöö alal moodustatakse tulevikus ehitus- ja puutööliste ühingute liit, kuhu kuuluksid iseseisvate ühingutena senine Eesti ehitus- ja puutööliste ametiühing kõigi sektsioonidega, mööbelseppade kutseühing, ahjutööliste ja maalrite kutseühingud.

Toidu- ja maitseainetetööliste suhtes pole veel täit selgust, kuna siin on võimalik kaks moodust: 1) liiduna iseseisvate ühingutena või ülemaaline ühing osakondadega. Sel juhul tuleks Tallinnas moodustada liha-, vorsti-, leiva- ja pagari- ning kompveki- ning tubakatööliste ühingud või osakonnad.

Metallitööstuses moodustatakse üks üleriiklik ühing, kusjuures Tallinnas oleks kaks osakonda, üks senisele metallitööliste ühingule ja keskkütte- ja veevärgitööliste ametiühingule. Teine kullasepatöölsitele, kellede arv küll väike, kuid kes seni on palju suutnud saavutada oma kutseühingu kaudu. Kullaseppade iseseisev osakond tulevat ka Tartusse.

Siin tuleb tõsise muutmist osakonna

Keemia- ja pab ühing, kuhu kuu beritööliste ja kla juures olevat Tall üks Tallinnas, tei Siingi tuleb kahe ühingu sulamist

Tekstiiltööstuse siin on juba üldü

Trükitööstuses siin tegutseb trük tega. Seni Tallin „Graafik" jääb vis na ühingu juures,

Sadamatööliste gutsenud ühingut

Meremeeste liit

Autojuhtidel üh linnas ja Tartus, kuju.

Raudteetööliste gud. Isesesiva ühi teetööliste (tehaste

Samal kujul jä patööliste ja naha dav ka nende kok liste liiduks.

Elektrikute, ku seni veel valitsema ülemaalisest ühing

See oleks esialgn keskliitu kuuluvate Muidugi jäävad er ilmega kutsealad,

Tervitage uut aastat
prantsuse eliit-konjakiga „Prunier".

Igatahes, elektriühingu või vallavalitsuse või põllumeeste konventide kaudu madalpinge elektriliinide ehitamise organiseerimisel teostub elektrivõrgu laienemine kiiremalt kui ainult elektrijaama kaudu ja meie tõmbame kaasa sellele suurele tööle kohalikkude inimeste initsiatiivi, energiat ja raha. Madalpinge elektriliinde ehitamine maal nõuab kohe võrdlemisi suuri summasid ja seepärast on tarvilik kaasa aidata odavaprotsendiliste ja lühiajaliste laenudega, kusjuures esimestel aastatel peaks raha protsent täiesti puuduma või olema võrdlemisi madal, kuna järgnevatel aastatel võiks olla juba normaalne panga protsent. Vabariigi Valitsuse poolt on juba tehtud vastavad korraldused selles küsimuses ja lähemal ajal peaksid selguma laenude andmise võimalused.

Järgnevatel aastatel tuleb elektrifitseerimise alal tublisti ehitada madalpinge elektriliine, kuna nüüd on juba tõmmatud teatud määral kõrgepinge liine ja põllupidajatele on tähtis kätte saada seda elektrienergiat, mis läbistab kõrgpinge elektriliinide kaudu nende maid.

Edasi tuleb meil aga ehitada samuti uusi jõujaamu ja laiendada olemasolevaid, ehitada kõrgpinge magistraalliine ja laiendada kõrgpinge elektriliinide võrku.

Kokkuvõttes võib tähendada, et viimastel aastatel on Eesti elektrifitseerimine võtnud juba reaalse kuju, on ehitatud võrdlemisi rohkesti nii jõujaamu kui elektriliinide alal. Elektritarvitajate arv maal on suurenenud jõudsasti, samuti on linnades ja tööstustes tunduvalt suurenenud elektri kasutamine.

Loodan, et tuleval, 1939. aastal elektrifitseerimise tööd arenevad veel intensiivsemalt ja elektri kasutamine elanikkonna poolt tõuseb üha suuremaks, lõpetas dir. J. Veerus.

Bensiiniplahvatus 1. Eesti Põlevkivitööstuses

Kohtla, 30. 12. Täna hommikul umbes kella 6 ajal tekkis plahvatusõnnetus Esimeses Eesti Põlevkivitööstuse gaasbensiini vabrikus. Keset tööd käis ootamatult kõrvulukustav plahvatus ja kogu bensiinivabriku ruum oli täis tuld. Vabrikuruumis olev bensiinigaas plahvatas põlema, süüdates ka vabriku puust katuse, mis suurelt osalt ära põles ja tulest rikutl.

Kiiresti esimesest ehmatusest toibudes asusid tulele piiri panema vabriku töölised, kes vahukustutajate abil hoidsid ära tule leviku ja suurema õnnetuse. Kohale rutanud vabriku tuletõrjujad suutsid kustutada ka tules oleva katuse. Vabriku masinad tules kannatada ei saanud. Tule läbi tekkinud kahjusid hinnatakse 1000 kroonile.

Nagu juurdlusega selgus, on plahvatus tekkinud vigase õlijuhtme tõttu, millega juhiti kuum õli vabriku sisemusse. Ühenduskohast oli aga õlitoru läbi kulunud ja sealt valgusid välja kuumad õligaasid, mis õhu käes keemiliselt plahvatasid. Kuna tuli puhkes otse suurte õli- ja bensiinitankide läheduses, oli hädaoht suur ja tõsisema õnnetuse suutsid hoida ära tuletõrjujad ja tööliste energilised kustutustööd. Tekkinud õnnetuse tõttu katkestab bensiinivabrik lühemaks ajaks töö. Inimestega õnnetust ei juhtunud.

Jäi kalmistul silmast ilma

Otepää jaoskonnaarsti dr. Uuema juure toimetati raske vigastusega Urvaste vallas Truuta asunduses elutsev Kadri Kikas. Naine oli viibinud Pühajärvel Ilmjärve kalmistul. Jalutades kalmistul oli ta ettevaatamatusest põrganud vastu puuoksa. See oli õnnetul kombel tunginud silma ja silma peast välja löönud. Pärast esmaabi andmist toimetati Kikas Tartu haiglasse.

LOODUSE
121 11
H. PÄRLI-SIL
mängutoos
EERIK LAID
ARNOLD SEP
M. RAUDSEP
AIN KURMES
JONAS LIE:
L. REBREAN
H. VALTONE
M. GREIG: T
B. RUCK: No
V. BAUM: Gra
J. AMMERS-K
LOODUSE K
ilmub üks kor
Aastakäigu hi
köites Kr. 16.-
Erisoodu
Esimesed 500
aastakäigu ka
reaatide" pabe
Kuna sellele
numbrite uued m
gusamini kujunda
mesele tellijale m
muse, mis tavalis
raamatule.
Looduse
Lia
INETU
(Ma
215
Krim
Senised kaks
maani on leidn
rastajate seas so
tab pidevat tõu
maan on kahelda
tiiiriks tööst tül
des probleeme
tiini ning oma p
nusaks nende
maani toimetus
maanide valikule
suse ühendavad
janduslikult hinn
Uuel aastal
veelgi süvendada
da ainult esmajä
sarjas domineeris
teosed, ilmub uu
paremaid krimina
vitavat teost eest
KRIMI
ilmub üks kor
Aastakäigu te
teos 75 senti.
KRIMINA
Surmamõ
191 lk
K.-O.-Ü
Tartu,
Tallinn,
Posti j

Härg tor

Otepää jaoskon
raste valla Ojave
Naine oli läinud
jasti pullile heinu
naisele näkku. Na
purunenud ninalu

Õnnerikast uut aastat

kõigile lugejaile, kaastöölisile, lehe levitajaile, kaubatarvitajaile ja ärisõbrule

soovivad

Tallinna Eesti Kirjastus-Ühisuse juhatus
„Päevalehe" toimetus ja talitus
„Laste Rõõmu" toimetus
Raamatukauplused
Trükikoda
Köitekoda
Tsinkograafia
Litograafia

Pisitöökojast – eliittööstuseni

XV aastat ülesehitavat tööd väärismetalli- ja märkide alal

Meie teame vanadest ürikutest, kuis Tallinn oli kuulus käsitöö alal. Vaadake neid vanu hõbedast või tinast esemeid ja meil hakakb häbi, et tänapäeval kaubeldakse sel alal vaid kaalu järele. Tööd, ilu, maitsekust ei oska laiem mass küllaldaselt hinmata. Siiski näitavad viimased aastad, et ka tarvitajaskonnas on kasvanud nõudmised ning tänu sellele me võime päevast-päeva tõsta töö kvaliteeti.

Nagu kõik meie eluavaldused nii ka kullasepatöö paratamatult läks sõjapäevil allamäge. Julge pioneerina asutas 1923. a. lõpupäevil Roman Tavast Kuninga tänaval väikese kullasepatöökoja. Kuna aga tol ajal ostjaskond arvestas vaid hinnaga ja mitte tööheadusega, siis pidi Tavast varsti mõtlema uutele aladele, et leida tunnustust väärikale tööle. Et igasuguseid märke veeti sisse välismaalt, siis hakkas Tavast ühes 4 töölisega valmistama kõigepealt email-rinnamärke, aurahasid ja vormitunnuseid. Tõsi, märke oli valmistatud ka varem siinseal, kuid välismaa tooted olid nii hinnalt kui kvaliteedilt meist kaugelt ees ja see asjaolu ei annud Tavastile rahu.

Nüüd on tehase toodangu kõrge kvaliteet kodumaa turult surunud välja väliskauba ja asunud ise eksportööri ossa. Vaadelge Tavasti tehases valmistatud kulla- ja hõbedatöid ja tema poolt jälle ausse tõstetud tinaesemeid. Nad on algupärased, neist hoovab ilu, kultiveeritud maitse, rahvuspärane joon ja viimistletud tööpuhtus. Selle tõttu on nad palju kodusemad kui väljast sisseveetud standardkaup. Sealsamas toodeldakse väärismetallist esemete kõrval ka sellaseid lihtsaid asju nagu habemeajamise garnituure, „Soome" kohvikanne ja palju muud, kuid ikka ja alati kõige piinlikumas puhtuses ja ilus.

R. Tavast on osanud oma tööstuse rajada niisugusele alusele, et ükski masin ei saa puhata, vaid kui hõbelusikaid on küllaldasel arvul valmistatud, siis järgnevad neile kohe kas või seeriaviisi valmistatavad kohvikannud. On emailrinnamärkidele tekkinud vaheaeg, siis samad tööjõud valmistavad emailsilte majaomanikule, arstile ja ärimehele. Näib turg küllastatud olevat hõbeesemeist, siis järgnevad neile kultuurmaailmas nii hinnatud tinaasjad.

Kui tänapäeval selles suurettevõttes 70 inimest teenib oma igapäevast leiba, kõik asjatundjad omal alal, lisaks veel 2 kunstnikku kavandite valmistajatena ja kõige ees igale poole ulatuv peremehe asjatundlik silm, siis ei tahaks nagu uskuda, et see on 15 aasta töö tulemus. Puudusid ju omal ajal vastavad tööjõud ja neid tuli alles tööstuses välja õpetada. Pisitöökojast ühe pressiga on hra Tavast osanud arendada viiekordse tehasehoone, kus on üles seatud moodsamad masinad, mis võimaldavad ratsionaalset ja kõrgekvaliteedilist toodangu väljatöötamist. Ruumid on kõrged, õhurikkad ja valged ning viimane kui pisiasi annab tunnustust omaniku kaugelenägelikkusest ja heast maitsest. Tööstusel on suuremõõduline galvaniseerimise, kroomimise, nikeldamise, hõbetamise, kuldamise ja vasetamise eriosakonnad. Emailimiseks on rida ahje, õli-, gaasi- ja elektriküttega. Kõikide stantside, presside (kuni 400-tonnilise survega), trükkimise, lõikamise, valtsimise, reljeefidevalmistamise ja muude masinate kõrval, mis on moodsaimad omal alal, 40 elektrimootorit on käigus tööjõu andjatena. Lihvimise, poleerimise ja lakkimise seaded on ühendatud tolmuimejatega.

Enamikule meie kodanikest on Tavasti tööstus tuntud märkide ja aurahade valmistajana. Ei oleks siis vist ülearune, kui meie oma lugejaid tutvustame selle väärismetallide ja märkide tehase teiste valmistusaladega. Siin nende loetelu ses maastaabis, kui seda võimaldab ajalehe piiratud ruum:

Väärtmetallasjad: kõigist kallismetallest, tinast, alpakast ja vasest, nagu noad, kahvlid ja lusikad ning üldse kõik lauatarbed, serviisid, kandikud, taldrikud, bowled, peekrid, pokaalid, vaasid, küünlajalad, peegli- ja pildiraamid, tualett-tarbed, suitsetamisgarnituurid, paberossi- ja sigaretikarbid, käeketid, sõrmused, sõled ja preesid, kingitusesemed, metallkujud sportlikeks auhindadeks ja palju muud.

Märkide alal: rinna- ja tunnusmärgid, medalid, ordenid, aurahad, plakatid ja vormitunnused kõigi kodumaal tarvitusel olevate vormide jaoks.

Tõmbepressitööd, matriitsid, vormid, templid ja lõikeriistad igasuguste ainete vormimiseks, pressimiseks ja stantsimiseks, metalli, kunstsarve, bakeliidi, klaasi, kummi, paberi, seebi, värvi, vaha, šokolaadi, kompvekkide jne. jaoks.

Metallpitsatid, plommi- ja perforeerimise-tangitemplid.

Igasugused graveerimistööd moodsamail masinail ja käsitsi.

Emailsildid igaks otstarbeks.

Tänu hra Tavasti energiale, ettevõtlikkusele ja heale maitsele on Kuninga tänava pisitöökojast tekkinud tänapäeva ainulaadseim suurtööstus Eestis, mis asub omas majas Tallinnas, Pärnu mnt. 20.

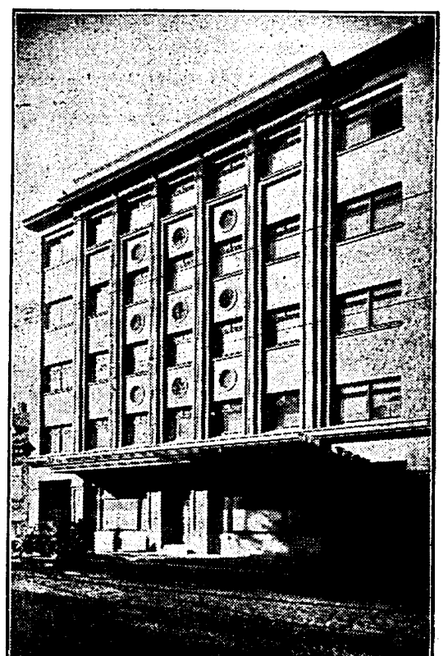

Tehase suurest töökavast on vaid osa näha ateljee-müügikoha moodsail äriaknail ning äsja valminud maitserikkas kaupluseruumis, mida maksab tõesti külastada. Siin silm saab nautida ilu ja siida tunda rõõmu Eesti püüdlikkusest ja visadusest.

Muide olgu tähendatud, et ettevõtet juhib isiklikult hra Roman Tavast, kes igale tööle ja töökavandile vajutab isikliku pitserina suurt nõudlikkust, puhtust ja kõigepealt kultiveeritud maitset. R. Tavast suurtöösturina on aga isiklikult jäänud ikkagi selleks, kes, kus tarvis, lööb käed külge oma elukutse auks ja tööheaduse tõstmiseks. Siin on palju kaasa aidanud ka loomupärane and tubli joonistajana. Kui aeg seda lubab, siis selle Eesti visa töömehe päevakavast langeb aga osa ka seltskonnale, kus R. Tavast on tuntud tagasihoidliku hea seltsimehena.

Võime soojalt kätt suruda Tavastil ta 15-aastase tegevuse juubeli puhul ja öelda, et see mees on Eesti heale nimele omalt poolt palju lisanud. See suursugusus, mis hoovab tema töödest, on igal ajal auks ja uhkuseks Eesti tööstusele.

H. M-m.

Apelsinid ja sidrunid odawamaks

1. veebruarist alaneb toll apelsinidele 10 sendi võrra kilolt, kuna sidruneid lastakse sisse tollivabalt

Kaupmeeste kõrge vahekasu

Wabariigi walitsuse koosolekul 30. detsembril s. a. waadati läbi ja antakse wabariigi presidendi dekreedina tollipõhitariifide seaduse muutmise ja täiendamise seadus, millega ajawahemikus 1. weebruarist kuni 15. maini 1939. a. tehakse wälismaa puuwilja tollimäärades tunduwaid alandusi, kusjuures sidruneid lastakse sisse täiesti tollita.

Kehtiwa tollipõhitariifide seaduse muutmine ja täiendamine lõunamaise wärske puuwilja osas on wajaline rahwa, eriti laste terwishoiu ja toitluse mitmekesistamise huwides. Seni kehtinud tollimäärad oma kõrguse tõttu mõjusid raskendawalt puuwilja tarwitamisele. Seepärast pidas wabariigi walitsus kodumaise puuwilja nappuse ajajärgul tarwilikuks wastawaid tollimäärasid wähendada.

Selle seaduse andmine juba nüüd parlamendi istungjärgu waheajal osutus tarwilikuks seepärast, et oleks wõimalik aegsasti wastawaid tellimisi wälismaale ära saata, sest puuwilja päralejõudmine wälismaadelt hooaja keskel nõuab tawaliselt pikemat aega.

Täiendawalt sellele ametlikule informatsioonile kuuleme, et wabariigi walitsuse otsusega 30. detsembrist alaneb tollimäär apelsinidele seniselt 20 sendilt 10 sendile kilo, mille juures endiselt jääb kehtima 10-sendine erimaks, mis wõetakse apelsinide sisseweolt kodumaa puuwilja ekspordi elustamiseks. Seega wäheneb apelsinide tollikoormatus 10 sendi wõrra kilolt, mis ühe apelsini kohta teeb wälja kõige enam kaks senti. Samawõrra wäheneks ka sidrunite hind.

Kuid majandusministeeriumil on kindel kawatsus mõjutada kaupmehi alandama wahekasu, mida peetakse ebamääraselt kõrgeks. Seetõttu peamiselt ei pääse täiel määral mõjule wälismaa puuwilja sisseweotolli soodustused. Majandusministeeriumi wastawate sammude tagajärjel loodetakse apelsinide hinda wiia alla kohe pärast pühi. Arwatakse, et see hinnaalandus kujuneb samuti paar senti keskmise apelsini kohta. Kaupmeeste wahekasu tahetakse meil suruda teiste maade tasemele. Selle juures on peetud silmas Soome eeskuju. Kuna meil apelsinidele jääb peale 20-sendine maksukoormis kilo kohta, siis osutub wõimatuks hinda suruda alla Soome tasemele.

Nagu kuuleme, ei puuduta walitsuse poolt otsustatud tollisoodustused wiinamarju, pirne ja teisi puuwilju, kuna neid nende hinna tõttu wõib pidada luksuskaubaks. Tollisoodustusi on tehtud apelsinidele ja sidrunitele, mis osutuwad witamiinirikkamaiks ja hinnalt on siiski kättesaadawad kehwemalegi kodanikule.

Linaseemnekookide väljavedu talveks tolli alla

Sama seadusega on wäljaweotariifi täiendatud linaseemnekookide wäljaweotolli alla panemisega (3 s. kg) talwisel söödaajajärgul, kus meie paremad karjad wajawad lisaks kodustele söödatagawaradele walgurikkaid jõusööte. Mitmesuguste hinnakombinatsioonide tõttu osutub wastawail ettewõtteil tihti kasulikumaks müüa linaseemnekooke wälismaale, mis ei ole aga loomulik sel ajal, kui meie sama sisaldusega jõusööte oleme sunnitud ise wäljast sisse wedama. Wäljaweotoll 3 sendi ulatuses kg-lt kindlustaks selle tähtsa jõusööda siseturu tarbeks. Talwise söödaperioodi lõppemisel 1. juunist alates lubatakse uuesti linaseemnekookide tollita wäljawedu.

Soomes mälestati Eesti Vabadussõjas langenuid

Pärjad Ekströmi rügemendi meestelt, Eesti abistamise peakomitee ja Eesti saatkonna poolt

Helsingi, 30. 12. (ETA) Täna, 30. dets., täitub 20 aastat sellest päevast, kui esimesed soome vabatahtlikud ruttasid appi Eestile. Esimestena sõitis jäälõhkuja „Tarmo" üle Soome lahe, tuues kaasa major Ekströmi juhatusel soome vabatahtlike esimese kompanii — 140 meest.

Seda päeva tähistati täna hommikul kell 7 pärja asetamisega Eesti vabadussõjas langenud soome vabatahtlike mälestussambale. Varahommikul oli kogunenud Vana kiriku puiestikule mälestussamba juure üle 20 endise vabatahtliku, kelle poolt asetati pärg lindiga, millele on kirjutatud: „Au Teile, langenud relvavennad. — Ekströmi rügemendi mehed".

Soome vabatahtlike Eestile appiruttamise 20. aastapäeva puhul asetati täna peale kolonel Ekströmi vabatahtlike rügemendi pärja Eesti Vabadussõjas langenud Soome vabatahtlike mälestussambale pärjad veel Eesti abistamise peakomitee ja Eesti saatkonna poolt. Eesti abistamise peakomitee poolt asetas pärja kell 13 peakomitee esimees professor Louhivuori komitee ja kolonel Ekströmi vabatahtlike rügemendi liikmete juuresolekul. Eesti saatkonna pärja asetamine mälestussambale toimus kell 15 sõjaväeliste auavalduste saatel. Mälestussamba juure oli asetatud Soome Valge garnisoni auvalve ühes sama garnisoni orkestriga. Suure loorberipärja Eesti rahvusvärves lindiga asetas saadiku äraoleku tõttu ajutine Eesti asjadeajaja V. Kotsar. Pärja asetamise juures viibisid peale Eesti saatkonna personaali ja Helsingi Eesti koloonia esindajate veel Soome välisministeeriumi esindaja ministriabi Tapio Voionmaa, Soome rannalaevastiku ülem Rahnula, kes on isiklikult osa võtnud Eesti Vabadussõjast Põhja Poegade rügemendi ridades, ja veel teised Põhja Poegade ja kolonel Ekströmi rügemendi esindajad.

Head uut aastat!

NAHA PRODUKT

TEL. 314-73 ESTONIA PUIESTEE **13**

Sünnipäevalapsi

August Kohver 50-aastane

Kuivõrd noored mehed on seisnud Eesti iseseisvuse hälli juures korraldajaina ja võitlejaina, see selgub kõige reljeefsemalt nüüd, kus tollekordsed aktiivsed ja juhtivad tegelased üksteise järele jõuavad oma eluaastatega 50-ndale künnisele. Üks niisuguseid on Võru maavalitsuse esimees ja riiginõukogu liige August Kohver, kes 1. jaanuaril saab 50-aastaseks .

August Kohver on Pärnumaa mehi ja pärit kuulsate abjakate piirivallast Vana-Karistest. Põllumajandusteadusliku hariduse on juubilar omandanud Daanis ja Saksamaal. Kui maailmasõda puhkes, jatkas A. Kohver õppimist parajasti pärast Neuhaldenslebeni kõrgema põllutöökooli lõpetamist Leipzigi ülikoolis. Eestisse tagasi tulles oli lühemat aega Põhja-Liivimaa põllutöökeskseltsi instruktor, kuid peagi asus ta Võrru, kus juhatas Võru esimese põllutöökooli kursusi, kus valiti Võru maavalitsuse liikmeks ja mille esimees ta on 1921. a. saadik.

A. Kohver on kogu Võrus viibimise ajal olnud tegev seltskondlikes asutustes ning seltsides, moodustades oma rahuliku iseloomuga ja sobivusega selle keskuse, kes on suutnud tõmmata kaasa ka teisi ning vähendada tekkinud lahkhelisid. Vabad tunnid K. on pühendanud lugemisele ja temaga on mõnus vaielda nii majanduslike, poliitiliste kui ka kirjanduslike küsimuste üle. Isikult tagasihoidlik, kuid vajalistel momentidel kindel otsustaja, alluvatega läbikäimises nõuandja ja mitte pinnija ega bürokraat.

K. on Võrumaa põllumeeste juhte ja organiseerijaid. Olnud riigikogu ja rahvuskogu liige ning nüüd riiginõukogu liige. Tegevusküllase töö juures on juubilar leidnud mahti teha kaastööd ka ajakirjandusele.

Vabadussõjas oli A. K. kaitseliidu organiseerijaid, „Ühistöö" asutajaid Võrus ja alusepanijaid Punase Risti Võru osakonnale.

Esmaspäeval korraldavad Võru seltskondlikud asutused juubilarile tema 50. sünnipäeva tähistamiseks „Kandles" aktuse.

Jatkugu August Kohveril senisel määral tahtmist ja jõudu töötada edasi Eesti riigi ja rahva kasuks keskkohast küll kauges, kuid väga töökal ning heatujulisel Võrumaal.

Laanekotkas

Mihkel Aitsama uus ajalooline jutustus

Ajalooliste jutustuste „Eestimaa kuningas" ja „Metsavennad" autoril Mihkel Aitsamal valmib uus ajalooline teos

„Laanekotkas"

ja hakkab „Päevalehes" ilmuma uue aasta alul. Ilmub ka pühapäevadel.

„Laanekotka" peategelaseks on

Vabadiku Jüri, tuntud mässujuht Kose-Uuemõisa sõjast 1805. a.

Kui pärast lahingut ametivõimud kavalate kõnedega ja petlike lubadustega vastuhakkajaid talumehi ja nende juhte kinni püüdsid, lahkus Vabadiku Jüri talupoegade staabist — Kuivajõe kõrtsist — ja vandus:

„Mina alla ei vannu, saagu mis saab!"

Jüri ei läinud mõisa ega jäänud koju ootama kinnivõtmist. Ta viskas püssi rihmapidi õlale ja lahkus. Tema juhtlauseks oli nüüd:

„Priiust mõis ei anna, seda võtan ma nüüd ise!"

Siit peale algas Jüri seiklusrikas elu. Valitsusvõimud ei maganud ja püüdsid teda kahekordse hoolega. Rahvas rääkis Jürist otse muinaslugusid ja jumaldas teda.

Aastaid kestnud rännakute ja juhtumite järele leidis Jüri enesele varjupaiga ei kuski mujal, kui

Pähklisaarel legendaarse Alutaguse metsavenna Pärtli juures.

Jutustus on elav ja köidab lugejat juba esimese peatükiga. Üks põnev sündmus ajab teist taga, nende vahel rida ajaloolisi pilte ja sündmuste kirjeldusi läinud sajandi esimeselt poolelt, mis valgustavad talurahva elu ja võitlust olemasolu eest.

Nendele uutele lugejatele, kes pole tuttavad sama autori „Eestimaa kuningaga", milles kirjeldatakse Kose-Uuemõisa sõda üksikasjades, ei tee „Laanekotkast" arusaamine mingit raskust, sest lühike eellugu tutvustab Vabadiku Jüri isikut ja ta osa suurtes talurahva rahutustes 1805. a.

Jutustust ilustavad pildid ja dokumendid.

„Laanekotkas" hakkab uuel aastal ilmuma.

Head uut aastat!

saapakauplus

Esperia

Pärnu mnt. 8.

Linnanõunik V. Kullama 50-a.

Uue-aasta esimesel päeval saab 50-aastaseks Viljandis hästituntud seltskonnategelane ja linnanõunik Villem Kullama.

Juubilar sündis 1. jaan. 1889. a. Viljandi vallas Viiratsis. Hariduse sai ta Viljandi koolides, hakates juba varakult kaasa töötama seltskondlikul alal. Linnaomavalitsuse tegevusest hakkas K. intensiivselt osa võtma 15 a. tagasi ning valiti juba 1923. a. linnavolikogu koosseisu. 1930. a. alul valiti juubilar Viljandi linnavalitsuse liikmeks, missugusel kohal ta on püsinud tänini. Linnavalitsuses töötades on ta juhtinud mitmeid osakondi, olles praegusel silmapilgul majandus- ja ehitusosakonna juhatajaks. Uue linnaseaduse kehtima hakkamisel kinnitati K. ühtlasi Viljandi abilinnapeaks.

Omavalitsustegevuse kõrval on juubilar kogu aeg elavalt osa võtnud seltskondlikust tööst.

P. Sillamets 50-aastane

Reedel, 30. skp., sai 50-aastaseks Rakvere linnatapamaja loomavelsker-arvepidaja Paul Sillamets. Juubilar on oma senisel teenistuskohal töötanud 1912. a. 20. märtsist tänini. Peale oma otseste teenistuskohuste täitmise tuntakse juubilari Rakveres seltskonnategelasena. Kaugemat aega näeme teda töötavat Rakvere ühispanga nõukogus ja juhatuses, käsitööliste seltsi juhatuses, majaomanike seltsis, kaitseliidus, Rakvere linnateenijate ühingus jne.

Anna Aitleis-Heisler, näitlejanna, sünd. 1. jaan. 1886. a. Viljandi v. Viljandimaal.

Johannes Kallmann, ametnik, sünd. 1. jaan. 1896. a. Ingliste v. Harjumaal.

Jakob Loosalu, kirjastaja, sünd. 1. jaan. 1898. a. Trilgi v. Harjumaal.

Elsbet Oja, õpetaja, sünd. 1. jaan. 1905. a. Tartus.

Konstantin Stšerbakoff, maalikunstnik, sünd. 1. jaan. 1884. a. Karksi v. Pärnumaal.

Adeline Tannbaum, õpetaja, sünd. 1. jaan. 1864. a. Tartus.

Karl Reichardt, põllumees ja seltskonnategelane, sünd. 1. jaan. 1868. a. Lähtru v. Läänemaal.

Osa postmarke kaotab maksvuse

Postitalitus teatab, et teedeministri s. a. 7. juuni määruse kohaselt kaotavad Fr. R. Kreutzwaldi ja Fr. R. Faehlmanni näopiltidega 5-, 10-, 15- ja 25-sendilised õpetatud Eesti Seltsi 100 a. juubelipostmargid postisaadetiste frankeerimiseks maksvuse, alates 1. jaanuarist 1939.

Palju õnne

uuel aastal soovib sihtasutis

„Hipodroom"

Eesti keele professuur Helsingi ülikoolis

Helsingi, 30. 12. (ETA) Soome vabariigi presidendi määrusega on Helsingi ülikooli alatine Läänemere soomesugu keelte ülemäärane professuur muudetud uue aasta algusest eesti ja tema sugukeelte alatiseks professuuriks, mille õppeaineks on eesti keel ja kirjandus ning eesti keele lähemad sugukeeled. Selle professuuri õppetoolile on nimetatud professor Lauri Kettunen.

Hispaania valitsuse ristleja madalikul

1500-tonniline frankolaste traaler põhja vajunud. — Frankolaste operatsioonid Kataloonia rindel jatkuvad endises tempos

Pommid Madridile

Gibraltar, 30. 12. (ETA) (Reuter) Kui valitsusvägede miiniristleja „Jose Luis Diez" veidi pärast keskööd püüdis pimeduse katte all lahkuda Gibraltari sadamast, avasid läheduses valvel olevad frankolaste sõjalaevad, nimelt ristleja „Canarias" ja üks teine frankolaste sõjalaev, samuti frankolaste patareid Ceutas tema pihta tule. Kuuldavasti pommid ei tabanud „Jose Luis Diez'i", kuid ta oli sunnitud sõitma madalikule Catalanbay küla kohal, olles enne seda otsa sõitnud frankolaste 1500-tn relvastatud traalerile „Jupiterile". Arvatakse, et viimane on põhja vajunud. Lahingu tagajärjel on „Jose Luis Diez'i" meeskonnast 7 saanud surma ja 11 haavata. Nad on toodud kaldale ja paigutatud haiglasse. Briti ja Prantsuse miiniristjad „Vanoc" ja „Basque" sõitsid „Jose Luis Diez'i" lähedusse, kergendades oma helgiheitjatega surnute ja haavatute toimetamist sõjalaeva pardalt maale. Hiljem kuuldus, et „Jose Luis Diez'i" masinateruum on saanud kahjustada. Catalanbay küla (Gibraltari terri-tooriumil) sattus paanikasse, kui mitu pommi „Canariaselt" langes külla, purustades kaks maja. Mitu elanikku, teiste hulgas ka üks Briti politseikonstaabel, on saanud haavata ja on paigutatud hospidali.

Kohapeale on sõitnud Gibraltari kuberner ja enamik vanemaid mereväeohvitsere. Paljud Gibraltari elanikud on samuti läinud vanasse külla idarannikul, et näha madalikule sattunud miiniristlejat.

Gibraltar, 30. 12. (ETA) (Reuter) Kuuldub, et „Jose Luis Diez" mis praegu viibib rannikule kinnijooksnuna Catalanbay küla kohal Gibraltari maanina idarannikul asetsevas väikeses lahes, kavatsetakse lähemal ajal uuesti toimetada Gibraltari. Briti sõdurid on nüüd läinud sõjalaeva pardale ja laeva juure on saabunud üks vedurlaev.

Usaldavalt poolt kuuldub, et „Jose Luis Diez'i" lahkumisest Gibraltari sadamast signaliseeriti frankolaste sõjalaevadele rakettide abil frankolaste salaagentide poolt.

Bilbao, 30. 12. (ETA) (DNB) Kataloonia frondil jatkusid frankolaste operatsioonid eile endises tempos. Edasitungil Lerida-Tarragona tee suunas on frankolased vallutanud San Antoni kõrgustiku, mis asetseb kuus kilomeetrit Grandellast kirde pool. Grandellast lõuna pool vastane püüdis teostada vasturünnakuid, mis aga jäid tagajärjetuks.

Balagueri sektoris kindral Moscardo armee suurendas sissemurrukohti vastase liinides, vallutades Montero kõrgustiku. Balaguerist 12 kilomeetrit põhja pool frankolastel õnnestus läbi murda vastase liinist nelja kilomeetri sügavuses Camarrasa juures. Trempi põhjasektoris kindral Munoz Grande vallutas Benavent de Trempi, kust viib tee Lerida-Prantsuse piiri peateele. Samal ühendusteel on vallutatud Covet, Clua ja Artesa de Segre. Valitsusvägede kaotused on suured. 1.500 valitsusväelast on vangi langenud. Muu sõjamaatrjali hulgas on saagiks saadud ka kaks tanki. Kolmas tank muudeti tarvitamiskõlbmatuks. Frankolaste poolt on alla tulistatud kuus vastase lennukit.

Barcelona, 30. 12. (ETA) (Reuter) Valitsusvägede sõjateadaandes öeldakse: Idafrondil frankolased jatkasid ööl vastu neljapäeva rünnakut Balagueri sektoris, kuid löödi mitmel korral tagasi valitsusvägede poolt, kusjuures frankolased kaotasid tuhandeid mehi. Eile hommikul frankolastel õnnestus pärast paljusid asjatuid pingutusi vallutada Vertice Montero. Neid toetasid arvukad tankid ja Itaalia ning Saksa lennukid. Segre alamjooksu tsoonis hästirelvastatud Itaalia diviisil õnnestus vallutada La Grandella. Selle kommünikee avaldamise silmapilgul jatkusid võitlused suure ägedusega Robera lähedal. Teised rünnakud selle frondi mitmes sektoris on täielikult tagasi löödud.

Pommitati Madridi

Madrid, 30. 12. (ETA) (Havas) Pealinna pommitamisel möödunud ööl frankolaste kahureist on seniste teadete järele saanud viis isikut surma ja 30 vigastada.

Ärevus Tokios

Jaapani kaubandusbüroo juhataja Vladivostokis surnud Nõukogude vanglas. Keisri adjutant kahtluse all

Ägedad võitlused Schansi provintsis

Tokio, 30. 12. (ETA) (DNB) Domei agentuur teatab, et Tokios on valitsemas suur ärevus Moskvast saabunud telegrammi tagajärjel, milles Nõukogude Liidu võimud teatavad, et Jaapani kaubandusbüroo juhataja Vladivostokis Takahaši on surnud ühes Nõukogude vanglas. Takahaši vangistati möödunud kevadel salaluure süüdistusel. Jaapanlased nõudsid küll Takahaši kohest vabastamist, kuid Nõukogude võimud seletasid siis, et Takahaši protsess tuleb varsti arutusele.

Tokio, 30. 12. (ETA) (Havas) Sõjaministeerium on avaldanud kommünikee, milles teatatakse, et sõjaministeeriumi admin.-asjade osakonna direktor kindr.-major Kazumoto Matšijiri on vallandatud oma kohalt tähtsate sõjaväeliste dokumentide kaotamise pärast. Ühtlasi talle on tehtud avalik noomitus. Sõjaväelisis ringkonnis see sündmus, mis on ümbritsetud suure saladusega, on tekitanud suurt ärevust. Teatakse ainult, et kommünikee avaldati pärast paljusid läbirääkimisi sõjaminister Itagaki ja vürst Konoje ning hiljem sõjaministri ja Matšijiri enda vahel. Eile pärast lõunat Itagaki külastas keisrit. Matšijiri oli usalduslikul kohal ja esindas sõjaministrit parlamendi istungeil, olles seega kindral Nagata kohal, kes teatavasti tapeti. Matšijirit ei asendata kellegagi. Sõjaministri abi Jama Vaki teatas muuseas, et Matšijiri on 51-a. ja on keisri adjutandiks. Ta nimetati sõjaministeeriumi administratiivasjade osakonna direktoriks 1937. a. Hiljem aprillis 1938. a. ta lahkus sellelt kohalt, et täita salajast missiooni mandril. 1938. aasta sügisel asus ta uuesti oma kohale. Matšijiri on prints Kajanomija vanema õe abikaasa.

Tokio, 30. 12. (ETA) (Reuter) Jaapanlased teatavad, et nende väed on 27. detsembril Wumenkou piirkonnas Šansi provintsis ägedas võitluses 4000 Hiina partisaniga tapnud 1300 hiinlast.

Hiina välisminister vallandatud

Tokio, 30. 12. (ETA) (DNB) „Asahi Schimbun" teatab Hongkongist, et Hiina välisministri Wangtschingwei adjutandi Tshenkungpo saabumine Hongkongi on äratanud suurt tähelepanu. Tschenkungpo olevat seletanud ajakirjanikele, et Wangtschingwei olevat teel Hongkongi. Edasi teatatakse teisalt, et kolm juhtivat isikut marssal Tschiang-kai-scheki lähikonnast olevat sõitnud Hanoisse. Domei agentuur arvab teadvat, et nende sõit on otseses ühenduses Wangtschingwei lahkumisega Tschungkingist. Hiina teedeministri ja haridusministri abid, kes lahkusid Tschungkingist ühes Wangtschingweiga, olevat marssal Tschiang-kai-scheki poolt ametist vallandatud.

Itaalia soovivat nelja-riigi-konverentsi

Tuneesia ja Džibuti küsimused rahvusvahelisele pinnale

Pariis, 30. 12. (ETA) (Reuter) „Epoque" arvab teadvat, et Itaalia soovib neljariigi-konverentsi kokkuastumist Itaalia-Prantsuse tüli lahendamiseks. Leht kirjutab: Itaalia, teades, et tal ei ole mingisugust šanssi kõigi oma demaršide rahuldamiseks otseste läbirääkimiste teel Prantsusmaaga, püüab nüüd teda huvitavaid probleeme seada rahvusvahelisele pinnale. Nii Tuneesia, Suessi kanali kui ka Džibuti küsimustes Rooma, toetatuna täiel määral Berliini poolt, näeks meeleldi nelja-riigi-konverentsi kokkukutsumist nende probleemide arutamiseks. See tähendaks uut Müncheni konverentsi, kuid Prantsusmaa on üksmeelsel seisukohal, et ta ei luba puudutada kedagi ühelgi [illegible] oma omandusi. Uus Müncheni konverents ei ole enam võimalik. See ei tähenda aga, nagu ei oleks meie valmis Itaaliaga otseselt läbi rääkima 1935. a. kokkuleppe alusel.

Ungari on kibestunud

Toetub siiski Berliin-Rooma teljele

Budapest, 30. 12. (ETA) (Havas) Kogu Ungari ajakirjanduses leiab vastukaja Ungari poliitiliste ringkondade kibestus Saksa lehtede kampaania pärast. Sel puhul lehed rünnavad Tšehho-Slovakkia valitsust, kuid ei kõhkle ka nimetamast Saksa provokaatoreid vastutavaiks praegustes nõudmistes. Katoliiklik „Nemzetti Ujsag" nõuab juhtkirjas, mis on pühendatud „Völkischer Beobachteri" ungarivastastele artiklitele, et tehtaks energiliselt lõpp neile süstemaatilistele valeteadetele, ükskõik missugusest allikast need ka tulevad.

Budapest, 30. 12. (ETA) (Havas) Esinedes kõnega Hejoosabas, Kirde-Ungaris, peaminister Imredy seletas muuseas, et Ungari välispoliitika toetub ka edaspidi Berliin-Rooma teljele, mitte üksi tunnete motiividel, vaid ka reaalse poliitika põhjusil.

Budapest, 30. 12. (ETA) (Havas) Ungari peaminister Imredy on pidanud täna Onodis oma valijaskonna ees programmilise kõne, milles ta õigustas valitsuse sise- ja välispoliitikat. Ta seletas muuseas, et valitsus esindab ungari poliitikat, mille eesmärgiks on kõigi ungarlaste ühendamine. Seejärele ta käsitles Ungari poliitikat viimase 20 aasta jooksul, mille tulemuseks on, et ilma verevalamiseta on liidetud Ungari külge üks miljon ungarlasi. Seda on saavutatud tänu Berliin-Rooma telje toetusele. Ungari on ühendatud Saksamaaga vana relvavendluse läbi. Mõlema Berliin-Rooma telje suurriigi eesmärkideks on anda Euroopale soliidset rahu ja luua õiglast korda. Meie kavatseme jatkata oma senist välispoliitikat, mis toetub mainitud teljele. Kuid meie kavatseme seda jatkata iseseisva rahvana, kes on teadlik oma eesmärkides, ütles Imredy.

Head uut aastat!

RIIDEKAUPLUS

A. Laamann

Tallinn, V Karja 8

Rahanduslik skandaal Pariisis

Kordus Stavisky afäär

Pariis, 30. 12. (ETA) (DNB) Miljonite-petturi Bernard Natani skandaal võtab üha suurema ulatuse, meenutades Stavisky afääri. Pariisi lehed teatavad täna, et kahjusumma on tõusnud juba 700 miljoni frangini. „Matin" teatab, et kaebusi on tõstetud enam kui 50 isiku vastu. „Jour", mis juba 1935. aastal nõudis Natani afääride paljastamist, süüdistab Blumi rahvafrondi valitsust, et see kohe ei alustanud kohtulikku juurdlust suurpetturi tegevuse tõkestamiseks. Lehe kuulmist mööda olevat Leon Blum suur sõber skandaali segatud Hirschi alias Cerf'iga. „Petit Parisien" teatab, et mitme aasta eest keegi kohtunõunik olevat ühele tuntud restoraniomanikule Dijonis annud nõu müüa oma käes olevad Pathe-Natani ettevõtte aktsiad, sest tema (kohtunik) laskvat ettevõtte omanikud suurte pettuste pärast lähemal ajal vangistada. Mainitud kohtunõunik leiti aga seoses Stavisky-skandaaliga hiljem hirmsasti purustatuna Dijon-Pariisi raudteeliinilt.

Hispaania keskfrondil murti valitsusvägede rinne

Saragossa, 29. 12. Kindral Moscardó väed murdsid eile keskfrondil umbes 6 km. Balaguerist põhjapool läbi valitsusvägede rindest ja tungisid edasi ida suunas. Nii teatasid ajalehed.

Kindral Moscardo

tegevusest Toledo Alcázari kaitsmisel saate täieliku ülevaate äsjailmunud šveitslase Dr. R. Timmermans'i raamatus „Alcázari sangarid". Hind brošeeritult Kr. 3.—, iluköites Kr. 4.20.

Pealadu

„Päevalehe" raamatukauplustes

Tallinnas, Pärnu m. 10, Pikk t. 2.

Leedu neutraliteediseadus

Kaunas, 30. 12. (ETA) (Reuter) Leedu valitsus otsustas tagasi tõmmata Klaipeda territooriumilt Leedu politsei, vastavalt Klaipeda-sakslaste nõudmisele. Ühtlasi valitsus võttis vastu otsuse, mille järele valitsuse asutustes Klaipedas eelistatakse töölevõtmisel klaipedalasi. Pealeselle Leedu valitsus võttis vastu neutraliteediseaduse, mis vastab Eesti ja Läti vastavatele seadustele.

Teravusi Poola ja Tšehho-Slovakkia vahel

Praha, 30. 12. (ETA) (Havas) Siinsest Poola saatkonnast teatatakse, et Poola saadik on neljapäeval esinenud demaršiga Tšehho-Slovakkia välisministeeriumis vahejuhtumi asjus, mis toimus 27. detsembri ööl Michalkovice lähedal, kus visati granaate Poola piirivalvepunktile. Poola saadik Papee on esitanud väga kategoorilise noodi, milles üteldakse, et Poola valitsus on otsustanud tarvitusele võtta kättemaksuabinõusid. Tšehho-Slovakkia välisministeeriumi esindaja on vastanud, et Prahast saadetakse politseiinspektor kohale uurima vahejuhtumit. Niipea kui saabuvad andmed, Praha valitsus on valmis astuma vastavaid samme. Poola saatkonna teadaanne lõpeb sellega, et Papee on seletanud, et kui praegune seisukord Tešeni piirkonnas ei parane kohe põhjalikult, siis Poola valitsust ei tule pidada vastutavaks hilisemate sündmuste arenemiskäigu eest.

Varssavi 30. 12. (ETA) (PAT) „Gazeta Polska" teatab Cieszynist mõningaist vahejuhtumeist Poola-Slovakkia piiril. Nii on Swierczynovieci vaksalist ära viidud Poola lipp. Sovieszowices on välja kistud üks piiritulp ja toimetatud Slovakkia poolele. Somaslawices ja Jablonkowis müüdavat poolavastaseid kirjutusi.

Aastate kestes turgu wõlinud FREDERKING! KUMBLUSSEEPI

on paiu järele aimatud.

Kuid **eht** Frederking!

kümbluusseep kannab

kahe lõwi märki!

1849

Külmahoovus r

Tänaseks muutub külm pehmemaks. — Uueks ennustada. — Tuleb lund, kuid kohati ja kerg rõhkkond pöördus Kesk-Euroo

Ööl vastu neljapäeva meile sissetungi alustanud külmahoovus rauges eile keskpäeval. Üleeilse öö jooksul jõudis ta tungida kuni läänerannikuni, kus Pärnus registreeriti 12 kraadi külma. Tallinna ta jõudis alles eile hilishommikul, saavutades haripunkti (—12 kr.) keskpäevaks. Õhtuks hakkas temperatuur jälle kõikjal tõusma, välja arvatud Pärnu, mis jäi veel külmahoovuse võimusesse.

Tänaseks peaks külm tunduvalt pehmenema,

kuna ajutisel külmahoovusel on sedakorda lõpp.

Meid kollitanud külmahoovus oli õige väikese ulatusega, vallutades ajutiseks vaid piirkonna Soome lahe rannikult kuni Leeduni ja osaliselt Põhja-Poolani. Ta ulatust näitavad temperatuurid eile keskpäeval, kui Pärnus ja Tallinnas oli 12 kraadi külma: Helsingis — 5 kr., Leningradis — 8 kr., Riias — 11 kr., Kaunases — 10 kr., Vilnos — 10 kr. ja Stokholmis — 0 kraadi külma.

Saksa põhjarannikul oli eile keskpäeval 3—5 kraadi sooja,

Kesk-Saksas aga kuni 3 kraadi külma, Prantsusmaal oli 6—11 kraadi sooja, Balkanitel 1—2 kraadi külma, Kesk-Venes 15—18 kraadi külma; Islandil 1—3 kraadi, Karu saartel 1 kraad ja Teravmägedel 7 kraadi külma. Siberis kõikus eile külm 33—40 kraadi vahel.

Islandi ma
Lõuna-Norra
Kesk-Euroopas
jääma madal
kõrvale, kuna
kavatse vist n
Tallinna le
ka eelpool too
olukord lume s
küll oodata, k

Eestis oli

Tallinnas —
suus — 18 kr.,
kr. ja Võrus —

Eil

Tallinnas —
Jõesuus — 11 k
kr. ja Võrus 12

E

Tallinnas —
Jõesuus — 14 k
kr., Võrus — 9

E

Tallinnas —
Jõesuus — 9 kr
kr. ja Võrus —
Viisandi koht
med, osaliselt k
Kesk-Euroopa
näitas baromeete
kagust ja lõuna
Uue aasta es
ga raske midagi
sima tänane ilm

Maleesivõistlustel 2-punktiline e

Senine olümpiameeskond püsib esirinnas. —

Noortemeeste Kristlikus Ühingus Tallinnas jatkuvad täie ägedusega malelahingud ruudulisel laual.

Üks võistleja on juba rivist välja langenud, nimelt Lorup, kes ei tunne end tervisliselt küllalt korras olevat, et kutselise töö kõrval ka turniiripingutustele vastu seista.

Tulemused kujunesid 6. ja 7. voorus järgmisteks:

6. voor: Türn valgetega võitis kahinguterohkes partiis Karringu; Sappberg võitis Pruuni, Smidt võitis Lahe, Raud võitis Jõe, Friedemann teostas võiduka rünnaku Villardi vastu ja Sepp võitis Israeli. Viiki jäi partii rBlumenoff—Laurine. Vaba oli Remmelgas.

7. voor: Kaks suurkohtumist esirinnameeste vahel Villard—Smidt ja Raud—G. Friedemann lõppesid terava heitluse peale vaatamata viigliselt. Viigiga lõppesid veel partiid Sappberg—Türn ja Laht—Pruun. Valged malendid võitsid partiis Israel—Jõgi ja võidavad partiis Laurine—Sepp, mis on katkestatud suure paremusega Laurisele. Partiis Karring—Remmelgas oli võidukas viimane.

Pärast 7. vooru rivistuvad võistlejad järgmiselt (skoori arvu juures märk * tähendab, et vastava mängija on sooritanud vaid 6 partiid, kuna 7. partii — Lorupi vastu — on tühistatud viimase väljaastumise tõttu):

1. Ilmar Raud 6 punkti (5 võitu ja 2 viiki!); 2.—4. Friedemann, Smidt ja Türn — igaühel 4* punkti; 5. Villard 4 p.; 6. Laurine 3½ p. ja üks katkestatud partii võiduseisus; 7. Remmelgas 3½* p.; 8. Sappberg 3½ p.; 9. Karring 3 p.; 10 Pruun 2½* p.; 11. Sepp 2½ p.; 12. ja 13. Blumenoff ja Jõgi — kummalgi 2* p.; 14. Laht 2 p.; ja 15. Israel 1½ p.

Sellest järjestusest nähtub esiteks, et Raud püsib pärast turniiri esimese poole lõpetamist võimsalt esikohal; teiseks — Eesti olümpiameeskond, kes esines möödunud aastal Stokholmis, püsib kaotuseta esirinnas. Sellesse meeskonda kuulusid Keresele ja Rauale lisaks Smidt, Friedemann ja Türn.

Turniiri favoriidiks oli Smidt, kuid nähtavasti ta hoiab end lõpuspurdiks.

Endine üllatusmees Blumenoff, kes tuli kevadturniiris teisele kohale, pole end seekord veel läbi lüüa suutnud.

Esirinnas olijaile on aga kardetavad Villard ja Laurine, iseäranis viimane, kelle seisu võib hinnata 4½ punktile.

Igatahes kõik, välja arvatud Raud, on kobaras koos ja iga uus voor võib põhjalikult muuta järjekorda.

Teises grupis
Pruun (1) — P
Riiütli (½) — R
on praegu Eller
kumbki 3½ punk
3 p., 4) 5) ja
ja Roots (Tartu
(Rakvere) 1½ p.
ja Sakovsky (Ta
Teises grupi
näivad tüürivat
ti. Järgnevad: 3
(Tartu) 3 p. (1
3 p., 6) Põder (
tu) 1½ p. (1), 8
(Kiviõli) à 1½
Veel jääb mängi
Kuigi igapä
ei näita võistlej
Rakvere,
tati reedel enne
si grupis Rool—
kovski võitis M
kestati teiskords
II klassi gru
Peedi.
Ette mängiti
nimelt Kuskovi

Rakvere maleturniir lõppemas

Rakveres mängitava ülerlikliku seltsiklassi maleturniiri kuuendas voorus olid järgmised lahingud:

Esimeses grupis: Sakovsky (0) — Rootare (1); Tiivas (0) — Eller (1); Veldemann (0) — Lepik (1), Roots (½) — Rool (½). Selles voorus valgete käsi ei käinud hästi — nad kaotavad kolmel rindel.

Head uut aastat ostjaskonnale ärisõpradele ja poolehoidjatele

soovib

M. Kabal'i riidekauplus

Tallinn, V. Karja 7, telef. 444-01.

Head

AKKU
PARA
TALLI

Turniir jatku
dega. Mängida
vooru.
Suurimaks üll
Sellejärele kui
kätte mänginud
tulle ja pidi alis
ainujuhtijaks ja
I grupis võit
kahises lipuga k
Elleri kindlaks k
eriauhinnale.
I grupis kao
Rootsi ja Rool-K
ja Tiivas katkes
II grupis Põ
Kalde Pruuni, A
Sauks mängisid
7. vooru järe
1) Eller — Vilj
ja Rool — Rak
3 p., 5)—7) Root
soo — Türi, à
8)—9) Tiivas —
à 1½ p.
II grupis: 1)
Tallinn 5 p., 3)
Tartu 4 p.,5) —
— Tartu, Põder
à 3 p., 9) Käss
Pärnu 2 p.

Läti keele õppetool Rooma ülikooli juures

Riia, 30. 12. (ETA) „Ritsi" teatel alustab Rooma ülikooli juures loodud läti keele õppetool lähemal ajal oma tegevust. Läti keele lektoriks on nimetatud dr. Martha Razups.

Briti õhuministeeriumi esindajad Austraaliasse

London, 30. 12. (ETA) (DNB) „Daily Telegraph'i" kuulmist mööda sõidavad õhuministeeriumi esindajad lähemal ajal Austraaliasse, et Austraalia valitsusega pidada läbirääkimisi moodsate lennukite valmistamise üle. Samuti nagu Kanadas kavatsetakse ka Austraalias kõigepealt ehitada uusi lennukiosade ja mootorite vabrikuid. Nende Inglise-Austraalia läbirääkimiste ettevalmistamiseks aitab kaasa ka Austraalia komissar Henley Bruce, kes viibib Londonis.

USA toetab nälgijaid Hispaanias

Washington, 30. 12. (ETA) (Reuter) President Roosevelt kinnitas, et eeloleva kuue kuu jooksul saadetakse mõlemale poolele Hispaanias kokku pool miljonit bušselit teravilja, et vältida elanike nälgimist.

Ahv
Helsingi,
poolt teatatakse,
Ahvenamaa küsi
on võimalik, et
tuvad Stokholmi
hemate sammude
Stokholm,
nisteeriumist tea
maa küsimuse ü
misist võtavad t
peaministrid.

„German
Berliin, 30
häälekandja „G
1. jaanuarist. T
malagajätu-artik
ba 68. aastat.
väike ja seda t

Vanal
Eile õhtul te
tän. 26—1 elutse
surnud. Toimet
sed veel selgum